

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Διπλωματική Εργασία

«ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ»

της

ΚΑΓΙΑ ΣΟΥΛΤΑΝΑΣ

Επιβλέπων Καθηγητής: ΚΡΟΥΣΤΑΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος στη
Φορολογική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση Στρατηγικών Αποφάσεων

Νοέμβριος 2019

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Με την συγγραφή της παρούσας εργασίας και με την ολοκλήρωση του μεταπτυχιακού προγράμματος στη «Φορολογική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση Στρατηγικών Αποφάσεων», θεωρώ καθήκον μου, να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή της διπλωματικής εργασίας, κ. Κρουστάλη Ιωάννη. Τον ευχαριστώ για την επιστημονική καθοδήγηση του και το ενδιαφέρον που έδειξε, με σκοπό την εκπόνηση της.

Επιπλέον, θα ήθελα να ευχαριστήσω το εκπαιδευτικό προσωπικό του μεταπτυχιακού προγράμματος για τις γνώσεις και τις εμπειρίες που μου πρόσφεραν κατά την διάρκεια της φοίτησης μου, καθώς και τους συμφοιτητές μου για την άριστη συνεργασία και τις εμπειρίες που αποκομίσαμε.

Τέλος, δεν θα μπορούσα να μην ευχαριστήσω θερμά την μητέρα μου και τον αδερφό μου, για την ηθική συμπαράσταση και την υποστήριξη που μου πρόσφεραν για την εκπλήρωση αυτού του σκοπού.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η οικονομική διαχείριση, τόσο των Διεθνών Οργανισμών όσο και των Μη Κυβερνητικών Οργανισμών, αποτελεί ένα πολυσυζητημένο αντικείμενο μελέτης στις ημέρες που διανύουμε. Αναμφισβήτητα, από το 2015 έως και σήμερα, η προσφυγική κρίση ως ζήτημα στην Ευρώπη και ειδικότερα στην Ελλάδα αποτελεί θέμα μείζονος σημασίας και πολλές φορές τίθενται ζητήματα αμφισβήτησης για τη χρησιμότητα αλλά και την αξιοπιστία των οργανώσεων. Η αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων που υλοποιούνται μέσω των οργανώσεων, εξαρτάται από την ορθή οικονομική διαχείριση.

Η παρούσα μελέτη έχει ως σκοπό την άντληση πληροφοριών της λειτουργίας του τμήματος της οικονομικής διαχείρισης στους Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς. Η συλλογή των δεδομένων για τη συγκεκριμένη έρευνα πραγματοποιήθηκε μέσω ερωτηματολογίων που δημιουργήθηκαν στην υπηρεσία της Google Forms και στάλθηκαν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στους ερωτηθέντες, από τις 5 Ιουνίου 2019 έως 18 Ιουνίου 2019, σε 85 οικονομικούς διαχειριστές του Μ.Κ.Ο. «Άρσις».

Τα αποτελέσματα της έρευνας παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Οι οικονομικές αναφορές στην πλειοψηφία τους απεικονίζονται με ακρίβεια και σαφήνεια. Οι οικονομικοί διαχειριστές έχουν την ευχέρεια να επεμβαίνουν στον αρχικό προϋπολογισμό και υπάρχει αξιοπιστία για την διαχείριση των χρημάτων μεταξύ των εταίρων, δηλαδή των οργανισμών που χρηματοδοτούν και των Μη Κυβερνητικών Οργανισμών. Παράλληλα όμως, υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης της αποτελεσματικότητας του τρόπου διαχείρισης των οικονομικών πόρων από τους Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς.

Λέξεις κλειδιά: Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί, Διεθνείς Οργανισμοί, Χρηματοοικονομική Διαχείριση, Προϋπολογισμοί, Ερωτηματολόγιο Έρευνας

ABSTRACT

The financial management of International and Non-Governmental Organisations, is a hotly debated subject of study, in this day and age. Undoubtedly since 2015, the refugee crisis in Europe and particularly in Greece, is of the utmost importance. Questions over the usefulness and reliability of these organisations are frequently raised. The effectiveness of programs implemented through these organisations, depends on sound financial management.

The purpose of this paper is to extract information in regards to financial practices that are being used in Non-Governmental Organisations. Data collection for this research was conducted through questionnaires created in Google Forms, and were sent by e-mail to respondents between June 5 and June 18 of 2019, to 85 financial managers of the Non-Governmental Organisation "Arsis".

The results of the survey are of great consequence. The vast majority of the financial reports are accurately depicted. Financial managers have the flexibility to intervene during the budget drafting, and there is credibility for cash handling between the partners, that is, the funding organisations and the Non-Governmental Organisations. Simultaneously, all the same, there is room for improvement when it comes to the financial management effectiveness of the Non-Governmental Organisations.

Keywords: Non-Governmental Organisations, International Organisations, Financial Management, Budgets, Survey Questionnaire

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	ii
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	iii
ABSTRACT	iv
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	v
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	9
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	11
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	11
2.1. Εισαγωγή.....	11
2.2. Έρευνες για την Χρηματοοικονομική Διαχείριση των Μη Κυβερνητικών Οργανισμών	11
2.3. Συμπεράσματα από την Βιβλιογραφική Ανασκόπηση	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	16
ΓΕΝΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	16
3.1. Ορισμός Μη Κυβερνητικών Οργανισμών	16
3.2. Ιστορική Αναδρομή.....	18
3.3. Εννοιολογική κατηγοριοποίηση και διάκριση των Μη Κυβερνητικών Οργανισμών	20
3.4. Η λειτουργία, οι βασικές αρχές και η δομή των Μη Κυβερνητικών Οργανισμών	24
3.5. Ο ρόλος των Μη Κυβερνητικών Οργανισμών.....	26
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	28
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ «ΑΡΣΙΣ»	28
4.1. Μη Κυβερνητική Οργάνωση «Άρσις».....	28
4.2. Μη Κυβερνητική Οργάνωση «Άρσις». Η ταυτότητα και ο χαρακτήρας της οργάνωσης.....	28

4.3. Οργανωτική δομή της Μη Κυβερνητικής Οργάνωσης «Άρσις»	30
4.4. Δράσεις της Οργάνωσης «Άρσις».....	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5.....	35
ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ.....	35
5.1. Εισαγωγή.....	35
5.2. Σκοπός Έρευνας.....	35
5.3. Δείγμα και Τεχνική Δειγματοληψίας Έρευνας	36
5.4. Ερωτηματολόγιο Έρευνας.....	36
5.5. Στατιστική Ανάλυση	37
5.5. Συμπεράσματα	72
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6.....	75
ΕΠΙΛΟΓΟΣ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ	75
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	77
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	81

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 5.1: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 1 (Δημογραφικά Στοιχεία).....	37
Πίνακας 5.2: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 2 (Δημογραφικά Στοιχεία).....	38
Πίνακας 5.3: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 3 (Δημογραφικά Στοιχεία).....	39
Πίνακας 5.4: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 4 (Δημογραφικά Στοιχεία).....	40
Πίνακας 5.5: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 1 (Ερωτήσεις Έρευνας)	42
Πίνακας 5.6: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 2 (Ερωτήσεις Έρευνας)	43
Πίνακας 5.7: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 3 (Ερωτήσεις Έρευνας)	44
Πίνακας 5.8: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 4 (Ερωτήσεις Έρευνας)	45
Πίνακας 5.9: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 5 (Ερωτήσεις Έρευνας)	47
Πίνακας 5.10: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 6 (Ερωτήσεις Έρευνας)	48
Πίνακας 5.11: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 7 (Ερωτήσεις Έρευνας)	49
Πίνακας 5.12: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 8 (Ερωτήσεις Έρευνας)	51
Πίνακας 5.13: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 9 (Ερωτήσεις Έρευνας)	52
Πίνακας 5.14: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 10 (Ερωτήσεις Έρευνας)	53
Πίνακας 5.15: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 11 (Ερωτήσεις Έρευνας)	55
Πίνακας 5.16: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 12 (Ερωτήσεις Έρευνας)	56
Πίνακας 5.17: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 13 (Ερωτήσεις Έρευνας)	58
Πίνακας 5.18: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 14 (Ερωτήσεις Έρευνας)	59
Πίνακας 5.19: Περιγραφικά χαρακτηριστικά μεταβλητών	61
Πίνακας 5.20: Αποτελέσματα Pearson’s Chi – Square Test.....	64
Πίνακας 5.21: Αποτελέσματα Spearman’s Correlation Test.....	67
Πίνακας 5.22: Αποτελέσματα Spearman’s Correlation Test.....	69

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 5.1: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 1 (Δημογραφικά Στοιχεία).....	38
Διάγραμμα 5.2: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 2 (Δημογραφικά Στοιχεία).....	39
Διάγραμμα 5.3: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 3 (Δημογραφικά Στοιχεία).....	40
Διάγραμμα 5.4: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 4 (Δημογραφικά Στοιχεία).....	41
Διάγραμμα 5.5: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 1 (Ερωτήσεις Έρευνας)	42
Διάγραμμα 5.6: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 2 (Ερωτήσεις Έρευνα).....	43
Διάγραμμα 5.7: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 3 (Ερωτήσεις Έρευνας)	44
Διάγραμμα 5.8: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 4 (Ερωτήσεις Έρευνας)	46
Διάγραμμα 5.9: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 5 (Ερωτήσεις Έρευνας)	47
Διάγραμμα 5.10: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 6 (Ερωτήσεις Έρευνας)	48
Διάγραμμα 5.11: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 7 (Ερωτήσεις Έρευνας)	50
Διάγραμμα 5.12: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 8 (Ερωτήσεις Έρευνας)	51
Διάγραμμα 5.13: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 9 (Ερωτήσεις Έρευνας)	52
Διάγραμμα 5.14: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 10 (Ερωτήσεις Έρευνας)	54
Διάγραμμα 5.15: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 11 (Ερωτήσεις Έρευνας)	55
Διάγραμμα 5.16: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 12 (Ερωτήσεις Έρευνας)	57
Διάγραμμα 5.17: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 13 (Ερωτήσεις Έρευνας)	58
Διάγραμμα 5.18: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 14 (Ερωτήσεις Έρευνας)	59

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα τελευταία χρόνια, η οικονομική κρίση και το μεταναστευτικό ζήτημα έχει επιδεινωθεί ραγδαία σε παγκόσμιο επίπεδο. Συγκεκριμένα, όσον αφορά την Ελλάδα το μεταναστευτικό κύμα κάνει αισθητή την παρουσία του από το 2015 και έπειτα. Σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση αυτού του μείζονος θέματος, κατέχει η ύπαρξη των Διεθνών Οργανισμών που εκτός από τα δικά τους αυτό-διαχειριζόμενα προγράμματα χρηματοδοτούν Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς (Μ.Κ.Ο.). Η αποτελεσματικότητα της υλοποίησης των προγραμμάτων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την σωστή οικονομική διαχείριση τους.

Βασικός πυλώνας για τη ορθή υλοποίηση των προγραμμάτων είναι η σωστή οικονομική διαχείριση, η οποία θα επηρεάσει και το φυσικό αντικείμενο εννοώντας την ποιότητα ζωής των ωφελούμενων, αλλά επί το πλείστον την αξιοπιστία των συγκεκριμένων οργανισμών. Αρχικά, γίνεται κατάθεση της πρότασης προς τους χρηματοδότες και έπειτα συντάσσεται ο προϋπολογισμός στον οποίο βασίζεται ο οικονομικός διαχειριστής για την υλοποίηση του προγράμματος. Όμως κατά τη διάρκεια του προγράμματος δημιουργούνται ανάγκες στις οποίες χρειάζεται να επέμβει ο οικονομικός διαχειριστής και να προβεί σε αναμόρφωση του αρχικού προϋπολογισμού.

Σε αυτό το σημείο, εντοπίζεται η σημαντικότητα της οικονομικής διαχείρισης. Στο συμφωνητικό που υπογράφεται μεταξύ του χρηματοδότη και των Μ.Κ.Ο. υπάρχουν συγκεκριμένοι όροι και προϋποθέσεις για τον τρόπο που θα δαπανηθούν τα χρήματα. Η σωστή οικονομική διαχείριση αποτελεί την δικλείδα ασφαλείας των προγραμμάτων. Οι χρηματοδότες μπορούν να προβούν σε τακτικό αλλά και σε έκτακτο έλεγχο για να διαπιστωθεί η σωστή καταγραφή των δαπανών όπως αυτές δηλώθηκαν.

Σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας, είναι η ανάδειξη της σημαντικότητας της λειτουργίας της οικονομικής διαχείρισης στους Μ.Κ.Ο. και κατά πόσο ο οικονομικός διαχειριστής μπορεί να επέμβει κατά τη διάρκεια υλοποίησης ενός προγράμματος. Επίσης, θα συμβάλει στην εξαγωγή ουσιωδών συμπερασμάτων σχετικά με το εάν τα χρήματα που δαπανώνται από διάφορους Διεθνείς Οργανισμούς αξιοποιούνται ουσιωδώς, όπως και εάν η οικονομική διαχείριση επιτυγχάνει τους

στόχους της με την απορρόφηση όλων των πόρων. Η έρευνα που πραγματοποιείται στον Μ.Κ.Ο. «Άρσις» μέσω ερωτηματολογίων που στάλθηκαν στους οικονομικούς διαχειριστές, βοηθά στο να διεξαχθούν αξιολογικά και αξιόπιστα συμπεράσματα σχετικά την αποτελεσματικότητα της οικονομικής διαχείρισης.

Η διπλωματική εργασία αποτελείται από έξι κεφάλαια. Το πρώτο κεφάλαιο, αποτελεί την εισαγωγή της εργασίας, όπου παρουσιάζεται η σπουδαιότητα της ορθής οικονομικής διαχείρισης, όπως και ο λόγος ύπαρξης της συγκεκριμένης εργασίας. Στο επόμενο κεφάλαιο, παρουσιάζονται κάποιες έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί σχετικά με το γνωστικό πεδίο της χρηματοοικονομικής διαχείρισης των Μ.Κ.Ο.. Τα άρθρα που παρουσιάζονται αφορούν την χρονική περίοδο 1994 – 2011. Στο τρίτο κεφάλαιο, γίνεται μια λεπτομερής ανάλυση των Μ.Κ.Ο.. Παρουσιάζεται ο ορισμός, τα χαρακτηριστικά των Μ.Κ.Ο. και οι κατηγορίες στις οποίες ανήκουν. Επιπλέον, αναφέρεται ο τρόπος λειτουργίας τους καθώς και ο ρόλος που διαδραματίζουν στις σύγχρονες κοινωνίες.

Στο τέταρτο κεφάλαιο, γίνεται αναφορά στον Μ.Κ.Ο. «Άρσις». Πιο συγκεκριμένα παρουσιάζεται η λειτουργία και ο τρόπος οργάνωσης καθώς και η δράσεις του συγκεκριμένου Μ.Κ.Ο.. Στο ίδιο κεφάλαιο, γίνεται λεπτομερής ανάλυση δύο προγραμμάτων που αποτελούν την ναυαρχίδα της οργάνωσης. Στο πέμπτο κεφάλαιο, παρουσιάζεται το εμπειρικό τμήμα της έρευνας η οποία υλοποιήθηκε μέσω του προγράμματος IBM SPSS Statistics 24 (Superior Performance Software System). Προσδιορίζεται το δείγμα που συμμετείχε στην έρευνα, περιγράφεται η μεθοδολογία και η στατιστική ανάλυση του ερωτηματολογίου.

Στο τελευταίο και έκτο κεφάλαιο της διπλωματικής εργασίας παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας και δίδονται ορισμένες επισημάνσεις που προκύπτουν από την ανάλυση των ερωτηματολογίων. Τέλος, μέσω των συμπερασμάτων γίνονται κάποιες προτάσεις για περαιτέρω έρευνα σχετικά με την οικονομική διαχείριση στους Μ.Κ.Ο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

2.1. Εισαγωγή

Στο παρόν κεφάλαιο, παρουσιάζονται περιληπτικά έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί σχετικά με το γνωστικό πεδίο της χρηματοοικονομικής διαχείρισης των Μ.Κ.Ο.. Οι έρευνες που αναλύονται είναι όλες βιβλιογραφικές, καθώς υπάρχει και ονομαστική αναφορά στον κάθε ένα ερευνητή. Για την κάθε έρευνα, αναφέρεται το θέμα που πραγματεύεται. Τα άρθρα που παρουσιάζονται αφορούν την χρονική περίοδο 1994 – 2011.

2.2. Έρευνες για την Χρηματοοικονομική Διαχείριση των Μη Κυβερνητικών Οργανισμών

Οι Robert και Young (2008), έκαναν μια βιβλιογραφική ανασκόπηση για να διαπιστώσουν τη χρησιμότητα της χρηματοοικονομικής διαχείρισης σε Μ.Κ.Ο.. Η χρηματοοικονομική διοίκηση των Μ.Κ.Ο. είναι παρόμοια με αυτή του εμπορικού τομέα από πολλές απόψεις. Ωστόσο, ορισμένες βασικές διαφορές μεταθέτουν το επίκεντρο ενός οικονομικού διαχειριστή ενός Μ.Κ.Ο.. Μια επιχείρηση κερδοσκοπικού χαρακτήρα μεταξύ άλλων επικεντρώνεται στην κερδοφορία και τη μεγιστοποίηση της αξίας των μετοχών, σε αντίθεση με τους Μ.Κ.Ο. που ο πρωταρχικός τους στόχος είναι να καλύψουν κοινωνικά επιθυμητές ανάγκες σε συνεχή βάση. Ένα μη κερδοσκοπικό σύστημα γενικά στερείται της οικονομικής ευελιξίας μιας εμπορικής επιχείρησης, επειδή εξαρτάται από τους χρηματοδότες και τί είναι διατεθειμένοι να προσφέρουν. Κατά γενική ομολογία, πρέπει να αποδεικνύει, ότι διαχειρίζεται τη δωρεά πόρων και ότι τα χρήματα χρησιμοποιούνται για συγκεκριμένο σκοπό, ο οποίος είτε προσδιορίζεται από τον χρηματοδότη, είτε υποδηλώνεται από την ίδια την οργάνωση μέσα από τις δράσεις της. Η διοίκηση και οι οικονομικές δραστηριότητες των Μ.Κ.Ο.

πρέπει να έχουν αυξημένη εποπτεία στον τρόπο διαχείρισης των χρηματοδοτούμενων πόρων. Το προσωπικό πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει, ότι τα χρήματα που δαπανήθηκαν είναι σύμφωνα με τις οδηγίες του χρηματοδότη. Η έμφαση που δίνεται στις εξωτερικές οικονομικές εκθέσεις σχετικά με τους περιορισμούς της χρηματοδότησης έχει κάνει ακόμη πιο κρίσιμη τη χρήση της λογιστικής των Μ.Κ.Ο. (fund accounting).

Ο προϋπολογισμός και ο λογαριασμός διαχείρισης των πόρων είναι δύο τομείς της οικονομικής διαχείρισης που είναι εξαιρετικής σημασίας για τους Μ.Κ.Ο. Η οργάνωση πρέπει να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στο κατά πόσον διαθέτει αρκετά ταμειακά αποθέματα για να συνεχίσει να παρέχει υπηρεσίες στους ωφελούμενους. Η ταμειακή ροή μπορεί να είναι εξαιρετικά δύσκολο να προβλεφθεί, επειδή ένας οργανισμός βασίζεται αποκλειστικά στα έσοδα από τους χρηματοδότες. Στην πραγματικότητα, η αύξηση της ζήτησης των υπηρεσιών προς τους ωφελούμενους μπορεί να οδηγήσει σε κρίση διαχείρισης. Είναι δύσκολο να προβλεφθούν αξιόπιστα έσοδα από τη συνεισφορά από χρονιά σε χρονιά. Για τον λόγο αυτό, ο έλεγχος των δαπανών είναι ένας τομέας όπου δίνεται η μεγαλύτερη έμφαση. Επομένως, ο προϋπολογισμός είναι υψίστης σημασίας για τους λόγους που προαναφέρθηκαν.

Η Blazek (2008), ανέφερε ότι, οι προϋπολογισμοί είναι το λειτουργικό σχέδιο του οργανισμού για μια οικονομική περίοδο. Εκφράζουν, σε νομισματικούς όρους, τις αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου και του προσωπικού σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο ο οργανισμός θα εκπληρώσει τον δεδηλωμένο σκοπό του. Το διοικητικό συμβούλιο και το προσωπικό αποφασίζουν ποια προγράμματα θα αναληφθούν για το επόμενο οικονομικό έτος. Το προσωπικό στη συνέχεια τίθεται στην διαθεσιμότητα των προγραμμάτων για να εξασφαλιστεί η υλοποίησή τους. Στην κατάρτιση του προϋπολογισμού, από τους οικονομικούς διαχειριστές, παρουσιάζεται η κατεύθυνση για την κατανομή και τη μεγιστοποίηση της χρήσης των πόρων, ακόμη επιχειρείται εντοπισμός τυχόν οικονομικών προβλημάτων που θα μπορούσαν να προκύψουν κατά το επόμενο έτος, ή διαφορετικά επέμβαση στη διάρκεια του.

Ο χρόνος παράδοσης για αιτήσεις επιδότησης και πολυετή προγράμματα πρέπει να ληφθεί υπόψη στη διαδικασία σύνταξης του προϋπολογισμού. Ο οικονομικός διευθυντής ενός Μ.Κ.Ο. πρέπει να προετοιμάσει τον προϋπολογισμό για να εξασφαλίσει επαρκή κεφάλαια για τα προγράμματα που πρόκειται να διοχετευθούν σε μια χρονική περίοδο μεγαλύτερη από τον μέσο κύκλο του προϋπολογισμού. Ο προϋπολογισμός, μόλις εγκριθεί, θα πρέπει να χρησιμοποιείται από το προσωπικό ως

εργαλείο διαχείρισης για τη μέτρηση της λειτουργικής απόδοσης. Ένας αποτελεσματικός προϋπολογισμός θα πρέπει να καθορίζει κριτήρια, σε περίπτωση αλλαγής μιας δράσης, η οποία για κάποιο λόγο πρέπει να βελτιωθεί ή να τροποποιηθεί. Ένας προϋπολογισμός που είναι προετοιμασμένος για νέες καταστάσεις και μπορεί να τροποποιηθεί κατά τη διάρκεια ενός προγράμματος, ενισχύει την αξία του ως σύστημα παρακολούθησης. Δεδομένου ότι προκύπτουν απρόβλεπτες συνθήκες, ο προϋπολογισμός πρέπει να προσαρμόζεται ώστε να ανταποκρίνεται στις συνθήκες αυτές. Η διοικητική λογιστική είναι μια πτυχή του προϋπολογισμού και η ευθύνη του πρέπει να συνδέεται με εκείνες τις συνθήκες που είναι πραγματικά ικανές να υλοποιήσουν τους στόχους. Επιπρόσθετα, χωρίς την ενεργό συνειδητοποίηση και συμμετοχή των ατόμων που εκτελούν την οργανωτική αποστολή, μειώνεται η χρησιμότητα του προϋπολογισμού.

Σύμφωνα με τους Horngren et al. (2009) τα είδη των προϋπολογισμών θα μπορούσαν να χωριστούν σε δύο (2) κατηγορίες, στον μηδενικό και στον επαυξητικό τύπο. Μηδενικός θεωρείται ο προϋπολογισμός κατά τον οποίο ο υπεύθυνος, που είναι συνήθως ο οικονομικός διαχειριστής, είναι υποχρεωμένος να δικαιολογεί κάθε φορά όλες τις προβλέψεις του από μηδενική βάση. Η διαδικασία σχεδιασμού είναι κρίσιμη για τον καθορισμό των οργανωτικών στόχων, καθώς τα προγράμματα που θα αναληφθούν θα πρέπει να αποδειχθούν άξια και χρηματοοικονομικά υγιή για κάθε οικονομικό έτος. Από την άλλη, ο επαυξητικός τύπος είναι ο προϋπολογισμός ο οποίος διαμορφώνεται προσθέτοντας ή αφαιρώντας ποσά στον προϋπολογισμό της προηγούμενης χρήσης τις πρόσθετες, νέες, δαπάνες της επόμενης χρήσης, εξομοιώνει δηλαδή τα υπάρχοντα προγράμματα και τα τμήματα όπως έχουν εγκριθεί. Στο επίκεντρο του σχεδιασμού είναι μόνο οι αλλαγές που αναμένονται πάνω ή κάτω στα ποσά του περασμένου έτους, επειδή η διαδικασία θεωρείται πλήρης και οι προτεραιότητες του προγράμματος έχουν καθοριστεί. Ο οργανισμός πρέπει να αποφασίσει εάν ο προϋπολογισμός του πρέπει να βασίζεται σε μετρήσιμα και προβλέψιμα στατιστικά στοιχεία ή μόνο σε καλές εικασίες, με βάση φυσικά την εμπειρία προηγούμενων προγραμμάτων.

Στις Η.Π.Α., η Blackbaud Inc. (2011), επεσήμανε ότι η λογιστική των Μ.Κ.Ο. είναι μια μέθοδος καταγραφής των πόρων, η χρήση των οποίων μπορεί να περιορίζεται από τους χορηγούς, τους οργανισμούς χορήγησης, τα διοικητικά συμβούλια ή άλλα άτομα και οντότητες ή από το νόμο. Κάθε κεφάλαιο/σύνολο πόρων αποτελείται από ένα αυτοσυντηρούμενο σύνολο περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων, καθαρών

στοιχείων ενεργητικού, λογαριασμών εσόδων και εξόδων. Τα υπόλοιπα των ταμείων ή τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία πρέπει να ταξινομούνται στην κατάσταση οικονομικής θέσης ως απεριόριστα, προσωρινά περιορισμένα και μόνιμα περιορισμένα καθαρά περιουσιακά στοιχεία, βάσει της ύπαρξης και του τύπου περιορισμών που επιβάλλονται από τον χρηματοδότη. Η χρήση ενός λογιστικού συστήματος για τους Μ.Κ.Ο. επιτρέπει σε έναν οργανισμό να διαχωρίζει τους οικονομικούς πόρους μεταξύ του άμεσα διαθέσιμου κεφαλαίου για τα συνεχώς ενεργά προγράμματα και του κεφαλαίου που προορίζεται για συγκεκριμένη χρήση από τον δότη. Επιπλέον, ένα λογιστικό σύστημα εμπεριέχει ένα στοιχείο ελέγχου προκειμένου να διασφαλίζεται ότι το κεφάλαιο δαπανάται για τον συγκεκριμένο σκοπό που έχει τεθεί.

Η Whitney (2011), αναφέρθηκε για την διαχείριση και την προστασία των οικονομικών πόρων και επεσήμανε ότι χωρίς τους κατάλληλους πόρους, ένας οργανισμός μπορεί να μην επιτύχει την αποστολή του ή να επιβιώσει. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η διοίκηση και η προστασία των χρηματοοικονομικών πόρων είναι ζωτικής σημασίας. Οι χρηματοοικονομικοί πόροι αποτελούνται από χρήματα, αγαθά και υπηρεσίες. Τα χρήματα θεωρούνται τα μετρητά, ο τρεχούμενος δι' επιταγών κινούμενος λογαριασμός, οι αποταμιεύσεις, τα χρεόγραφα και οι επενδύσεις ενός οργανισμού. Τα αγαθά αποτελούνται από τα εμπορεύματα, τις προμήθειες και τον εξοπλισμό. Οι υπηρεσίες είναι τα προγράμματα και οι δραστηριότητες που προσφέρονται στους ωφελούμενους. Οι πόροι αυτοί πρέπει να προστατεύονται, ώστε να μειώνονται οι κίνδυνοι που συνδέονται με τη οικονομική διαχείριση.

Μια βασική λειτουργία του διοικητικού συμβουλίου ενός Μ.Κ.Ο. είναι να επικεντρωθεί στον σκοπό ανάληψης της δράσης του. Αυτό μπορεί να υλοποιηθεί μέσω της εποπτείας των προγραμμάτων που έχει αναλάβει ο οργανισμός εστιάζοντας την προσοχή τους στο πώς δαπανάται το ποσό της χρηματοδότησης. Η χρηματοδότηση που λαμβάνει ένας οργανισμός εμπεριέχει περιορισμούς και όρια στο πού και πώς θα δαπανηθούν. Η ακατάλληλη χρήση των κεφαλαίων μπορεί να επιφέρει απόσυρση της χρηματοδότησης, επιστροφή των πόρων και άρνηση μελλοντικής συνεργασίας.

2.3. Συμπεράσματα από την Βιβλιογραφική Ανασκόπηση

Οι παραπάνω έρευνες είναι αρκετά σημαντικές και καταλήγουν σε αξιόλογα συμπεράσματα σχετικά με τη χρήση της χρηματοοικονομικής διαχείρισης των Μ.Κ.Ο..

Πρωτίστως, ο σκοπός των Μ.Κ.Ο. έχει ως βασικό στόχο την κάλυψη των κοινωνικών αναγκών των ευπαθών ομάδων και απομακρύνεται από τη λειτουργία και σκοπό των ιδιωτικών επιχειρήσεων. Έπειτα, στη χρηματοοικονομική διοίκηση είναι ωφέλιμο να αναφέρεται το πώς διαχειρίζονται οι οικονομικοί πόροι στην καθημερινή λειτουργία και να αποτιμάται το πού απορροφούνται οι χρηματοδοτήσεις. Σημαντικό ρόλο για την υλοποίηση ενός προγράμματος, είναι η έγκυρη κατάρτιση του προϋπολογισμού και όπως προκύπτει και από την βιβλιογραφική ανασκόπηση, η επέμβαση στον αρχικό προϋπολογισμό να είναι εφικτή από τους οικονομικούς διαχειριστές. Ο προσδιορισμός των στόχων διαμορφώνεται από τις γενικές υποδείξεις της διαχείρισης ενός Μ.Κ.Ο., που λαμβάνει χρήματα από τους χρηματοδότες για να ανταποκριθεί σε μια αντιληπτά κοινωνική ανάγκη. Η λογιστική των Μ.Κ.Ο. είναι μια μέθοδος που βοηθά τον οργανισμό να συσχετίζει την χρηματοδότηση με τους στόχους. Σε κάθε περίπτωση, η διαχείριση ενός μη κερδοσκοπικού συστήματος, χρησιμοποιώντας τη λογιστική των Μ.Κ.Ο. θα πρέπει να εξετάσει δύο πράγματα, τις καθημερινές αναφορές της οικονομικής διοίκησης και τον απολογισμό της διαχείρισης των χρηματοδοτήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΓΕΝΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

3.1. Ορισμός Μη Κυβερνητικών Οργανισμών

Για να οριστεί σφαιρικά και με σαφήνεια ο ορισμός των Μ.Κ.Ο. πρέπει να ληφθούν υπόψιν αρκετοί παράμετροι. Η δυσκολία εξακρίβωσης παρατηρείται, διότι η προσέγγιση του όρου των οργανώσεων αυτού του χαρακτήρα δεν είναι μονομερής, αλλά πολύπλευρη και πολυφωνική. Νομική, κοινωνική, οικονομική και πολιτική προσέγγιση, ονοματίζει τον χαρακτήρα και τον σκοπό των Μ.Κ.Ο. κατόπιν υποκειμενικού κρίσματος.

Σε κάθε περίπτωση ως Μ.Κ.Ο θα ορίζονταν είτε η κοινωνική εξέλιξη που συστάθηκε για την επίτευξη δημοσίου συμφέροντος με τη μορφή κοινωνικής οργάνωσης εθελοντικού κινήματος, είτε ένα κίνημα πολιτών. Το πολύπλευρο πρίσμα όμως που παρατηρεί την σύσταση των οργανώσεων αυτών, γεννά την ανάγκη να δοθούν τα χαρακτηριστικά που τοποθετούν τους Μ.Κ.Ο. σε μια ομάδα γένους προς εξέταση. Το γένος μέσα στο οποίο εντάσσεται ο ορισμός μας αποτελείται από δύο πόλους: α) τον προσανατολισμό της οργάνωσης και β) το επίπεδο της οργάνωσης (Γιαννής, 2002).

Ο προσανατολισμός των Μ.Κ.Ο. συμπεριλαμβάνει τις δραστηριότητες με τις οποίες ασχολούνται οι οργανώσεις αυτού του χαρακτήρα. Ο χαρακτήρας μπορεί να είναι ανθρωποκεντρικός, να αναφέρεται στο περιβάλλον, στην ανάπτυξη της κοινωνίας και της οικονομίας της ακόμη και σε άσκηση πίεσης από πολιτική ή κοινωνική πλευρά. Όσον αφορά το επίπεδο της οργάνωσης αυτό είναι το πλαίσιο μέσα στο οποίο η ίδια η οργάνωση δραστηριοποιείται. Ο χώρος μπορεί να είναι πολιτικός ή κοινωνικός. Από τη δράση που αλλάζει ανάλογα με το πλαίσιο διακρίνεται και ο χαρακτήρα των Μ.Κ.Ο σε διεθνή και κοινοτικό ή εθνικό.

Χωρίς αμφιβολία πάντως, Μ.Κ.Ο. θεωρείται μια οργάνωση που έχει συσταθεί από φυσικά ή νομικά πρόσωπα και είναι ανεξάρτητη από κάθε κυβέρνηση. Σύμφωνα με τον όρο όπως αυτός εισήχθη από τον ΟΗΕ το 1945, οι Μ.Κ.Ο. αποτελούν

οργανώσεις ή κινήματα που δεν έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα.¹ Ιδρυτές τους αποτελούν οι ιδιώτες που ασκούν δράση σε εθνικό, ή διακρατικό επίπεδο. Οι οργανώσεις αυτές δεν αποτελούν μέρος της κυβέρνησης και δεν συμβαδίζουν με το επιχειρηματικό κέρδος. Ακόμα και όταν η κυβέρνηση χρηματοδοτεί εξ' ολοκλήρου τις οργανώσεις, υπάρχει τυπική λειτουργία που αποκλείει τον έλεγχο της οργάνωσης από εκπροσώπους της κυβέρνησης. Ο όρος Μ.Κ.Ο. σε κάθε περίπτωση δεν αναγνωρίζεται νομικά. Πολλές χώρες μάλιστα τις αναφέρουν ως οργανώσεις της «κοινωνίας των πολιτών», δίνοντας τους έτσι τον χαρακτήρα της υποκατηγορίας και επιβεβαιώνοντας την μη νομική αναγνώριση (Ανθόπουλος, 2002).

Αν προσεγγίζονταν πιο γενικά τους Μ.Κ.Ο. θα τις προσδίδονταν το ιδιαίτερο γνώρισμα του ιδιωτικού δικαίου με απομάκρυνση από τον κυβερνητικό μηχανισμό. Από οικονομικής προσεγγίσεως η παγκόσμια τράπεζα επεξηγεί τους Μ.Κ.Ο. ως οργανώσεις προστασίας της κοινωνικής ανάπτυξης και των αδύναμων οικονομικών και κοινωνικών στρωμάτων (Gellner, 1996, Ανθόπουλος, 2002, Φραγκονικολόπουλος, 2007).

Η ειδοποιός διαφορά λοιπόν που κατηγοριοποιεί τους Μ.Κ.Ο. διακρίνεται στα χαρακτηριστικά δράσης της που διέπουν και τον χαρακτήρα της. Οι Μ.Κ.Ο. αποτελούν ομάδες άσκησης πίεσεως, με τα εξής χαρακτηριστικά:

- Είναι ιδιωτικού χαρακτήρα (ανεξάρτητη από έλεγχο κρατικής παρέμβασης).
- Έχει θεσμική οντότητα (σταθερότητα και διάρκεια στο πρόγραμμα της).
- Τα έσοδα της αξιοποιούνται αποκλειστικά στους σκοπούς της οργάνωσης.
- Προσδιορίζει τους κανόνες της αξιοποιώντας δικό της καταστατικό.
- Αντιπροσωπεύει κοινωνικές ομάδες που δραστηριοποιούνται αυτοβούλως για οργάνωση βοήθειας σε τρίτους ή την προώθηση ορισμένων αρχών.

Πιο συνοπτικά, τους Μ.Κ.Ο. εκπροσωπούν οι οργανώσεις υπεράσπισης ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι οργανώσεις της προστασίας υπέρ του περιβάλλοντος, τα φιλανθρωπικά ιδρύματα και τα σωματεία που αναλαμβάνουν την διαχείριση επίκαιρων θεμάτων από την κυβέρνηση και τους κυβερνητικούς εκπροσώπους. Η σαφήνεια με την οποία διευρύνεται το πεδίο της δραστηριοποίησής τους αποτελεί εν τέλει και το βασικό χαρακτηριστικό που ορίζει τους Μ.Κ.Ο.. Αξιοσημείωτη βέβαια είναι και η

¹ Η φράση χρησιμοποιήθηκε πρώτη φορά με την ίδρυση των Ηνωμένων Εθνών το 1945. Ο ορισμός δίνεται ως κάθε διεθνής οργανισμός που δεν στηρίζεται από μια διεθνή συνθήκη.

πορεία που αυτές έχουν χαράξει στην κοινωνική και οικονομική ιστορία και για τον λόγο αυτό κρίνεται απαραίτητη μια διευκρινιστική ιστορική αναδρομή στη δημιουργία και τη δράση τους (Σημίτη, 2002).

3.2. Ιστορική Αναδρομή

Αναζητώντας ιστορικά την παρουσία των Μ.Κ.Ο. παρατηρείται πως τις διέπει ανέκαθεν ένας ανθρωπιστικός χαρακτήρας. Τα πρώτα βήματα για την σύσταση των Μ.Κ.Ο. γίνονται στο τελευταίο τέταρτο του 18^{ου} αιώνα και πιο συγκεκριμένα από το 1788 και έπειτα σε διάφορες πολιτείες της Αμερικής (Πενσυλβάνια, ΗΠΑ) αλλά και σε ευρωπαϊκές πόλεις (Sierra Leone Company, 1787, Λονδίνο, Société des Amis des Noirs, 1788, στο Παρίσι) με σκοπό την κατάργηση συνθηκών καταπίεσης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως την κατάργηση της δουλείας. Από το 1881 παρατηρείται ακόμα πιο ενεργή δράση, η οποία ξεκινά με την δημιουργία του Διεθνούς Συμβουλίου Γυναικών καθώς και της Διεθνούς Κοινοβουλευτικής Ενώσεως. (Τσαούσης, 2006). Λίγα χρόνια πριν δημιουργείται ένας ανθρωπιστικός οργανισμός με πολύ σημαντική δράση, ο Ερυθρός Σταυρός. Ο Ερρίκος Ντυνάν δηλώνοντας την απογοήτευση του από τη βαρβαρότητα που χαρακτήρισε τη μάχη του Σολφερίνο, ιδρύει τον Ερυθρό Σταυρό για να παρέχει προστασία στους αιχμαλώτους του πολέμου. Από τότε μέχρι και σήμερα ο Ερυθρός Σταυρός έχει επωμιστεί το έργο μιας μεγάλης ανθρωπιστικής αποστολής, με την μορφή μιας διεθνούς υπηρεσίας δημοσίου χαρακτήρα υπό την αιγίδα της οποίας έχουν υπογραφεί συμβάσεις από το 1949 έως και το 1977 (συμβάσεις της Γενεύης).

Ορμώμενες από την ίδρυση του οργανισμού αυτού, πολλές οργανώσεις κάνουν τα πρώτα τους βήματα και συστήνονται (Μαυρογορδάτος, 2011). Το 1922, ιδρύεται η Διεθνής Ομοσπονδία Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Δεν είναι δυνατό στην ιστορική ανασκόπηση της δράσης των Μ.Κ.Ο. να παραλειφθεί η δράση ενός οργανισμού με ιδιαίτερα ισχυρό εύρος, της UNICEF, που ως οργανισμός παρέχει περίθαλψη, στέγη και σίτιση στα παιδιά που πλήττονται από τις εμπόλεμες ζώνες.

Κυρίως στα χρόνια μετά το 1970 έως και σήμερα παρατηρείται έντονη δραστηριοποίηση ιδιαίτερα στη Λατινική Αμερική και την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη. Πιο συγκεκριμένα στην Ευρώπη η ίδρυση της ΔΑΣΕ (Διάσκεψη για την ασφάλεια και τη συνεργασία στην Ευρώπη) αποτελεί τη βάση για να αναγνωριστεί ο

νόμιμος χαρακτήρας των Μ.Κ.Ο. ενώ για την μη καταπάτηση και εφαρμογή των ατομικών ελευθεριών συστάθηκε στην Ευρώπη η «Χάρτα της Πράγας». Παρά ταύτα σε ηπείρους, όπως η Αφρική παρατηρείται απουσία οργάνωσης αλλά και δραστηριοποίησης των ήδη υπάρχουσών οργανώσεων που εδρεύουν σε άλλες ηπείρους. Στην ήπειρο της Ασίας από την άλλη οι Μ.Κ.Ο. άρχισαν να δηλώνουν την παρουσία τους μέσω της δράσης τους κατά τα τελευταία χρόνια.

Ο χαρακτήρας που δήλωναν οι πρώτες Μ.Κ.Ο. ήταν καθαρά φιλανθρωπικός. Στο έργο τους έντονη υπήρξε και αρωγή της εκκλησίας μέσω των φιλανθρωπικών οργανώσεων που βοηθούσαν, συνεργατικά με τις οργανώσεις τις κοινωνικά ευπαθείς ομάδες. Η κοινωνική διαφθορά όμως δεν άργησε να φανεί και για να αντιμετωπίσουν το φαινόμενο αυτό οι Μ.Κ.Ο. άρχισαν να διευρύνουν τα προγράμματα ανάπτυξης των τοπικών κοινωνιών, μοιράζοντας τρόπο τινά τις αρμοδιότητες.

Σε παρόντικό χρόνο οι οργανώσεις αυτές έχουν παρουσιάσει μεγάλη εξέλιξη και ανέπτυξαν ένα δίκτυο επικοινωνίας, οργάνωσης και δράσης σε διεθνές επίπεδο.

Η αποτελεσματικότητα των Μ.Κ.Ο., έδωσε την δυνατότητα της διεύρυνσης, όσον αφορά το πεδίο δράσης τους. Συνεπώς, παρότι στην αρχή παρατηρείται οργανισμούς με καθαρά φιλανθρωπική οργάνωση, όσο εξελίσσεται η ανθρώπινη δράση, διαπιστώνεται και η ανάγκη επίλυσης προβλημάτων διαφορετικής φύσεως και χαρακτήρα. Η φύση αρχίζει να απειλείται και διάφορα είδη ζώων εξαφανίζονται. Οργανώσεις όπως η Greenpeace ξεκινούν τους αγώνες τους για την προστασία του πλανήτη (Beck, 2002).

Ο χαρακτήρας των Μ.Κ.Ο. εκτιμάται από διεθνείς οργανισμούς, όπως ο ΟΗΕ που χρησιμοποιεί την δράση τους, για να προωθήσει τους στόχους του χάρτη των Ενωμένων Εθνών. Κατόπιν αναγνώρισε τους και από την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι Μ.Κ.Ο. αποκτούν κίνημα συμμάχων στο έργο τους. Το ανθρώπινο δυναμικό τους αυξάνεται κλιμακωτά και δηλώνει πλέον ισχυρή παρουσία. Από τις 1.083 διεθνείς Μ.Κ.Ο. που υπάρχουν το 1914, παρατηρείται πως το 2.000 ο αριθμός τους αυξάνεται σε 37.000. Συνολικά σε μια καθολική ανασκόπηση η δυναμική των Μ.Κ.Ο. ανέρχεται σε 5.000 έως 25.000 οι οποίες δραστηριοποιούνται σε όλη την υφήλιο και στην Ευρώπη απασχολούν περίπου 7.000.000 άτομα.

Οι Μ.Κ.Ο. σήμερα έχουν ισχυρό λόγο και δύναμη και επηρεάζουν εύκολα τις κυβερνήσεις. Για τον λόγο αυτό πολλές οργανώσεις πλέον λειτουργούν με συμβουλευτικό χαρακτήρα.

Όσον αφορά τη χώρα μας, η αναγνώριση των Μ.Κ.Ο. ήρθε με αργά βήματα. Εισάγεται το 1999 ως μέλος της Επιτροπής Αναπτυξιακής Βοήθειας και αρχίζει να λαμβάνει ικανοποιητικά ποσά επιχορηγήσεων. Από το 1999 αναλαμβάνει δράση με στήριξη από την Ευρώπη βάσει νόμων που ψηφίζονται για την προστασία και την διατήρηση της εύρυθμης λειτουργίας της. Τότε δημιουργείται στην χώρα η ανάγκη διευκρίνησης των αρχών των Μ.Κ.Ο.. προκειμένου να καλυφθούν τα κατάλληλα πεδία και να μην υπάρξει ανάλωση πόρων (Σκλιάς και Χουλιάρης, 2002).

Μέσα από τα ιστορικά φαινόμενα παρατηρείται μια σημαντική πορεία στον χώρο δράσης τους, η οποία αντικατοπτρίζει την ανθρώπινη ιδιότητα να αναλαμβάνει δράση σε κρίσιμες καταστάσεις με αλτρουιστικό χαρακτήρα, ως αρωγός.

3.3. Εννοιολογική κατηγοριοποίηση και διάκριση των Μη Κυβερνητικών Οργανισμών

Για να καταστεί δυνατή η κατανόηση του ακριβούς ρόλου των Μ.Κ.Ο. και να παρουσιαστεί εξ' ολοκλήρου η δράση που περιλαμβάνει το έργο τους, είναι απαραίτητη η διάκριση των Μ.Κ.Ο. και η ταξινόμηση τους σε διαφορετικές κατηγορίες. Για τον λόγο αυτό καθορίζεται σε πρώτο επίπεδο μια κατηγοριοποίηση των Μ.Κ.Ο. βάσει εννοιολογικής προσέγγισης. Με τη μέθοδο αυτή προσεγγίζονται δύο κατηγορίες που αφορούν τα είδη :

- **Ποσοτικής προσέγγισης:**

Με βάση την μορφή της ποσοτικής προσέγγισης, προσδιορίζεται και διακρίνεται το έργο των Μ.Κ.Ο. κατά κανόνα με αριθμούς και στοιχεία. Συνεπώς η ποσοτική προσέγγιση αφορά:

1. Κριτήρια γεωγραφικού πεδίου. Η περιοχή στην οποία δραστηριοποιείται κάθε οργάνωση προσεγγίζει και διαφορετική γεωγραφική μονάδα, ανάλογα με τον αριθμό του πληθυσμού κάθε περιοχής.
2. Κριτήριο νομικής προσωπικότητας. Η νομική υπόσταση και δράση που αναλαμβάνει κάθε Μ.Κ.Ο. καθορίζει τον χαρακτήρα της.
3. Κριτήριο είδους μελών. Οι οργανώσεις, ομοσπονδίες και η στελέχωση κάθε Μ.Κ.Ο. αποτελούν κριτήριο προσέγγισης και κατάταξης της.
4. Κριτήριο θεματικού αντικειμένου. Το θέμα της δράσης του κάθε Μ.Κ.Ο. αποτελεί στοιχείο κατανομής της σε πεδίο εφαρμογής.

- **Ποιοτικής προσέγγισης:**

Με βάση την ποιοτική προσέγγιση καθορίζεται το είδος και την ποιότητα της δράσης.

Η ποιοτική προσέγγιση αφορά:

1. Την αποδοχή ή όχι σε καθολικό επίπεδο που υπηρετεί ο κάθε Μ.Κ.Ο.
2. Τη λειτουργία του κάθε Μ.Κ.Ο. από πλευράς διάρθρωσης, αριθμού μελών και λειτουργίας της.
3. Το είδος και ύψος των οικονομικών πόρων που αναλώνει.
4. Τον παρεμβατικό της ρόλο. Αν ασκεί ή όχι πίεση και σε ποιο βαθμό το επιτυγχάνει, την συμμετοχή της σε δράσεις και τη φυσιογνωμία της (Vakil,1997).

Το έργο αυτό από μόνο του παρουσιάζει δυσκολίες καθώς είναι πολύ δυσδιάκριτες διαφοροποιήσεις ανάμεσα στις ταξινομικές διαφορές τους. Συνεπώς, η χρήση κριτηρίων αποτελεί καταλυτικό βήμα στη μελέτη των Οργανισμών αφού η προσέγγιση από μόνη της δεν αρκεί. Τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψιν για την διάκριση των ειδών κατηγοριοποιούνται με βάση την μελέτη της Vakil (1997) σε:

- **Κριτήρια προσανατολισμού.** Αφορά το πεδίο στο οποίο δρα και κινείται ο Μ.Κ.Ο. (πρόνοια, ανάπτυξη, αναπτυξιακή εκπαίδευση, υπεράσπιση, υποστήριξη, δίκτυο και έρευνα).
- **Κριτήριο γεωγραφικού πλαισίου δράσης.** Μέσω του πλαισίου αυτού διακρίνονται οι Μ.Κ.Ο. σε διεθνείς, εθνικές, κοινοτικές και τοπικές.

Εξετάζοντας τα κριτήρια δραστηριοποίησης πιο αναλυτικά, παρατηρείται πως όσον αφορά το πεδίο δράσης αυτό αποτελεί άξονα μείζονος σημασίας, καθώς αποδίδεται ο χαρακτήρας σε κάθε οργάνωση. Το ίδιο το πεδίο λοιπόν, που βαπτίζει τον εκάστοτε οργανισμό είναι και αυτό που καθορίζει τις αρμοδιότητες του. Οι Μ.Κ.Ο. πρόνοιας έχουν ως στοχοθέτηση την φιλανθρωπική δράση και βασική αρμοδιότητα τους είναι η ανακούφιση των χαμηλών στρωμάτων που πλήττονται από φυσικές καταστροφές και πολέμους. Αντίστοιχα, οι Μ.Κ.Ο. ανάπτυξης σχετίζονται με τις συνθήκες διαβίωσης των ανθρώπων, τις οποίες προσπαθούν να βελτιώσουν. Οι Μ.Κ.Ο. αναπτυξιακής εκπαίδευσης προσαρτούν την αναπτυξιακή εκπαίδευση σε χώρες που αντιμετωπίζουν πρόβλημα προώθησης της. Οι Μ.Κ.Ο. υπεράσπισης και υποστήριξης αναλαμβάνουν το έργο της διαμόρφωσης πίεσης και αποφάσεων πιέζοντας τις δημόσιες αρχές και με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζονται τα συμφέροντα των κοινωνικών ομάδων και των πληθυσμών. Οι Μ.Κ.Ο. δικτύου αναλαμβάνουν τη δράση μιας ή και περισσότερων Μ.Κ.Ο., που δραστηριοποιούνται σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, για να

πετύχουν έναν σκοπό. Οι Μ.Κ.Ο. έρευνας δραστηριοποιούνται στον τομέα της πληροφόρησης τόσο για τον ίδιο τον οργανισμό, όσο και για τους υπόλοιπους Μ.Κ.Ο. σχετικά με θέματα που τους απασχολούν ή απλώς για ενημέρωση στοιχείων.

Όσον αφορά τη διαβάθμιση των Μ.Κ.Ο. αυτή γίνεται βάσει μεγέθους. Δηλαδή, οι διεθνείς Μ.Κ.Ο. εδρεύουν σε βιομηχανικές πόλεις, οι εθνικές και κοινοτικές Μ.Κ.Ο. εδρεύουν σε πόλεις των χωρών προς ανάπτυξη, ενώ οι τοπικές Μ.Κ.Ο. αντιπροσωπεύουν τις μικρότερες κοινωνίες κυρίως αγροτικού χαρακτήρα (Vakil, 1997).

Πέρα από τα βασικά κριτήρια όμως, λαμβάνονται υπόψιν και επιπρόσθετα κριτήρια κατατάσσοντας σε κατηγορίες τους Μ.Κ.Ο.. Τα κριτήρια αυτά αφορούν στον χαρακτήρα και στον τρόπο λειτουργίας των Μ.Κ.Ο. που συμπεριλαμβάνονται σε κατηγορίες βάσει οργάνωσης της Ομάδας Εργασίας Νέων του Ιδρύματος Ανδρέα Παπανδρέου (2005). Σύμφωνα με την ταξινόμηση αυτή προκύπτουν Μ.Κ.Ο. βάσει:

- Ύλης και αντικειμένου
- Τρόπου λειτουργίας
- Μεγέθους
- Τόπου δράσης
- Γενικού προσανατολισμού
- Στόχων

A) Μ.Κ.Ο. βάση Ύλης και Αντικειμένου.

Μία από τις βασικότερες διακρίσεις είναι η στοχοθέτηση των Μ.Κ.Ο. βάση ύλης και αντικειμένου. Η δράση των Μ.Κ.Ο. αυτή δραστηριοποιείται στους τομείς.

- i. Της υγείας όπου λαμβάνουν και παρέχουν ενημέρωση σχετικά με την πρόληψη ασθενειών και νοσημάτων τόσο πρόσκαιρων όσο και χρόνιων. Τα μέλη των Μ.Κ.Ο. αυτών δραστηριοποιούνται προβάλλοντας τον εθελοντισμό με την αιμοδοσία ή τη δωρεά οργάνων, ή προσφέρουν υπηρεσίες σε άτομα που έχουν χρόνιες ασθένειες με σκοπό την διευκόλυνση της καθημερινότητας τους.
- ii. Της πρόνοιας, όπου αναλαμβάνουν την ψυχολογική στήριξη ευπαθών ομάδων, ασχολούνται με τον εθελοντισμό σε κοινωνικές ομάδες που περνούν καταστάσεις κρίσεως, διοργανώνουν συσσίτια και την παρέχουν είδη πρώτης ανάγκης.

- iii. Του παιδιού, όπου μάχονται κατά της εκμετάλλευσης, της κακοποίησης και κατά της παιδικής εργασίας. Ακόμη προσπαθούν να επιλύσουν το πρόβλημα της εκπαίδευσης των παιδιών του τρίτου κόσμου και να βελτιώσουν τις συνθήκες της ζωής των παιδιών με ειδικές ανάγκες.
- iv. Του πρόσφυγα – μετανάστη, όπου στόχος είναι η ενίσχυση των σχέσεων μεταξύ κοινότητας μετανάστη – πρόσφυγα και Έλληνα πολίτη στη διεκδίκηση των ατομικών δικαιωμάτων των προσφύγων καθώς και την προβολή του πολιτισμικού στοιχείου και της κουλτούρας των διαφόρων εθνικών μεταναστευτικών κοινοτήτων.
- v. Περιβαλλοντικού και οικολογικού χαρακτήρα, με κύρια ασχολία αποτελεί την προστασία του περιβάλλοντος και τη διαφύλαξη του φυσικού πλούτου, τη φροντίδα των ζώων που έχουν τραυματιστεί ή βρίσκονται υπό εξαφάνιση, την ψυχαγωγία με εκπαιδευτικές ή αθλητικές δραστηριότητες στην εξοχή, την άσκηση πίεσης και την ενημέρωση για αποφυγή μόλυνσης και ρύπανσης του περιβάλλοντος.
- vi. Των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπου μάχονται για την υπεράσπιση και την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου, των ευπαθών κοινωνικά ομάδων και των πολιτικών δικαιωμάτων. Οι ομάδες αυτές στοχεύουν στην αφύπνιση των ανθρώπων όσον αφορά τα δικαιώματά τους και τη διεκδίκηση τους. Επίσης γνωμοδοτούν το επίπεδο και την πρόοδο ενός κράτους στα δικαιώματα των πολιτών, των διάφορων μειονοτήτων κ.α.

B) Στόχος και τρόπος λειτουργίας.

Ως προς στόχο και τον τρόπο λειτουργίας οι Μ.Κ.Ο. κατηγοριοποιούνται σε τρία βασικά πρακτικά μοντέλα. Ο διαχωρισμός βέβαια δεν είναι πάντοτε απόλυτος.

- i. Μ.Κ.Ο. «μεγαθήρια». Πρόκειται για Μ.Κ.Ο. που παρουσιάζουν τεράστια έσοδα, ικανές επιχειρηματικές δυνατότητες και ιεραρχική δομή.
- ii. Κοινωνικά Φόρα πολιτών. Τα φόρα των πολιτών παρουσιάζουν πολύ μικρά έσοδα και λειτουργούν κυρίως με βάση την εθελοντική δράση των μελών τους και την αυθόρμητη συμμετοχή τους σε αυτά.
- iii. Μικρές ομάδες τοπικής εμβέλειας. Μέλη τους αποτελούν κυρίως οι εθελοντές και στόχος τους είναι η λύση τοπικών προβλημάτων. Στηρίζονται οικονομικά σε μικρούς χρηματικούς πόρους.

Γ) Μέγεθος των Μ.Κ.Ο.

Όσον αφορά το μέγεθος οι Μ.Κ.Ο. διακρίνονται σε 4 μέρη.

- i. Μικρές κοινωνικά βασιζόμενες ομάδες. Το επίπεδο τους είναι τοπικό – συνοικιακό και στηρίζονται σε ατομική πρωτοβουλία.
- ii. Περιφερειακές οργανώσεις. Έχουν σκοπό φιλανθρωπίας. Η χρηματοδότηση τους παρέχεται από δημοτικές, κοινοτικές αρχές ή εθνικό επίπεδο.
- iii. Μ.Κ.Ο. εθνικού επιπέδου. Παρουσιάζουν μεγάλα έσοδα και χρηματοδοτούν μικρότερες τοπικές Μ.Κ.Ο..
- iv. Διεθνείς Μ.Κ.Ο. με επιχειρηματική δραστηριότητα παγκοσμίου επιπέδου.

Δ) Τόπος Δράσης

Όσον αφορά τον τόπο δράσης οι Μ.Κ.Ο. διαχωρίζονται σε δύο κατηγορίες.

- i. Τοπικές Μ.Κ.Ο.. Έχουν τοπικό ή εθνικό χαρακτήρα. Η δράση τους δηλαδή διαμορφώνεται σε κοινοτικό, εθνικό, ευρωπαϊκό επίπεδο. Ασχολούνται με περιορισμένα θέματα (π.χ. μια εθνοκάθαρση).
- ii. Παγκόσμιες Μ.Κ.Ο.. Οι Μ.Κ.Ο. που διατηρούν παγκόσμιο χαρακτήρα, δρουν οπουδήποτε στον κόσμο και η απασχόληση τους αφορά θέματα σε ολόκληρη την υδρόγειο.

Ε) Γενικός προσανατολισμός και τρόπος δράσης.

Όσον αφορά αυτό το κριτήριο, οι Μ.Κ.Ο. στηρίζονται στην παροχή υπηρεσιών, κινητοποιούν την κοινή γνώμη, χρηματοδοτούν και κάνουν δωρεές.

3.4. Η λειτουργία, οι βασικές αρχές και η δομή των Μη Κυβερνητικών Οργανισμών

Ο τρόπος με τον οποίο θα λειτουργήσει ένας Μ.Κ.Ο. καθορίζει και την ίδια την ταυτότητα και τον χαρακτήρα των οργανώσεων αυτών. Η λειτουργία τους επηρεάζει και επηρεάζεται από τις αρχές που πρεσβεύουν και φέρει κάθε φορά το επιθυμητό αποτέλεσμα. Η διοίκηση τους είναι αυτόνομη, χωρίς να υπόκειται σε διευθυντικούς ελέγχους και μηχανισμούς από τις δημόσιες αρχές. Στελεχώνουν ενώσεις, φιλανθρωπικά σωματεία, ιδρύματα, μη κερδοσκοπικές εταιρίες και επιτροπές ταμείων ειδικών σκοπών (trusts).

Τα σώματα τους έχουν ιδρυθεί από ιδιώτες και ομάδες ιδιωτών, είτε από φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Ο χαρακτήρας της δράσης τους είναι διεθνής ή εθνικός. Συνήθως τηρούν προϋποθέσεις σχετικά με την είσοδο των μελών τους. Ο χαρακτήρας τους είναι μη κερδοσκοπικός καθώς τα έσοδα τους χρησιμοποιούνται για την επίτευξη των στόχων τους. Τέλος, είναι άτυπες ενώσεις με νομική προσωπικότητα (Willets, 2002).

Με βάση τα λεγόμενα του Willets (2002), η λειτουργία των Μ.Κ.Ο. ακολουθεί την δημοκρατική ιεραρχία, σύμφωνα με την οποία ο κάθε πολίτης μπορεί να γίνει μέλος. Η δομή που ακολουθεί είναι πρωτότυπη και διαφέρει από τη δομή των κομμάτων και των συνδικάτων. Η στελέχωση της αποτελείται από ένα διοικητικό συμβούλιο, μια ομάδα μελών και συνδρομητές. Ακόμη διαθέτει εκλογικό σώμα.

Κυρίαρχο όργανο στη Μ.Κ.Ο. αποτελεί η γενική συνέλευση. Αυτή συνέρχεται τακτικά, τουλάχιστον μια φορά ετησίως και έκτακτα σε περίπτωση ζητήματος που χρήζει συνελεύσεως για την επίλυση του.

Η γενική συνέλευση εκλέγει διοικητικό συμβούλιο το οποίο έχει θητεία συνήθως διάρκειας ενός έτους, συνέρχεται τακτικά και λαμβάνει αποφάσεις για τους χειρισμούς των δράσεων, και τον απολογισμό της.

Το διοικητικό συμβούλιο το πλαισιώνουν επιτροπές ή ομάδες εργασίας, που συγκεντρώνονται είτε μόνιμα, όπου και ασχολούνται με συγκεκριμένο τομέα δραστηριοτήτων της οργάνωσης, είτε περιστασιακά, όπου αντιμετωπίζουν προβλήματα που προκύπτουν κατά την διεκπεραίωση έργων, όπως αυτά αναλαμβάνονται.

Η διαφορά που παρατηρείται μεταξύ των διεθνών και τοπικών οργανισμών είναι ότι οι διεθνείς διοικούνται από την μητρική τους. Τα τοπικά γραφεία συντονίζονται από τα περιφερειακά γραφεία (Regional offices), ενώ ο κεντρικός τους έλεγχος παρακολουθείται από τα κεντρικά γραφεία (Headquarters) όπου η οργάνωση έχει την έδρα της.

Σε πιο μεγάλες Μ.Κ.Ο. που κρατούν και έναν χαρακτήρα διαφορετικής οργάνωσης και προσέγγισης διακρίνεται και η στελέχωση διευθυντικού προσωπικού που έργο του είναι η ενημέρωση του κοινού για θέματα και δράσεις της οργάνωσης, το marketing, η διοίκηση και η εξασφάλιση πόρων.

Στους Μ.Κ.Ο. εθνικού χαρακτήρα ο ιεραρχικός τρόπος δόμησης συναντάται κυρίως στο καταστατικό της συγκρότησης, συχνά όμως διατηρείται σε θεωρητικό επίπεδο. Η λειτουργία της οργάνωσης περιορίζεται κυρίως στη δράση των ατόμων που αποτέλεσαν τον πυρήνα της ίδρυσης της. Για παράδειγμα σε μια ελληνική

περιβαλλοντική οργάνωση τα στελέχη της καλύπτουν το 57,2% των διοικητικών στελεχών. Το ποσοστό αυτό από μόνο του δείχνει τον χαμηλό βαθμό ανανέωσης και εμπλουτισμού του στελεχικού της δυναμικού.

Η λειτουργία λοιπόν καθορίζεται και βρίσκεται σε αμοιβαία επιρροή με τις αρχές που ακολουθεί κάθε Μ.Κ.Ο. Καθώς πρόκειται για ομάδες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, η ίδρυση τους αποτελεί κομμάτι ιδιωτικής προσέγγισης που ενθαρρύνει την πρωτοβουλία. Έχουν κάθε δικαίωμα στην ελεύθερη έκφραση, ακολουθούν τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες δυνατότητες που ακολουθούν όλα τα νομικά πρόσωπα και ενεργούν σε υποχρεώσεις δικαίου αστικού και ποινικού καθώς και στις κυρώσεις που αυτό επιβάλλει. Συνεπώς, μπορεί να προσβληθεί σε έλεγχο και να δικαστεί με κάθε νόμιμη δικαιοδοσία (Willets, 2002).

3.5. Ο ρόλος των Μη Κυβερνητικών Οργανισμών

Οι Μ.Κ.Ο. προσφέρουν πολύ ισχυρή παροχή βοήθειας στον εκδημοκρατισμό, μέσω των διεθνών ρυθμιστικών συστημάτων. Για τον λόγο αυτό είναι νομιμοποιημένες ακόμη και αν δεν υπάρχει πληθώρα θεσμικών μηχανισμών. Ο χαρακτήρας αυτός των Μ.Κ.Ο. διαφαίνεται ολοκάθαρα μέσα από τον ρόλο τους και τη θέση τους στο σύστημα πολιτικής θέσπισης κανόνων.

Ο ρόλος που έχουν αναλάβει οι Μ.Κ.Ο. είναι αυτός του μεσολαβητή από την πλευρά των πολιτών προς την κυβέρνηση. Μεταφέρουν τις ανησυχίες και τα προβλήματα τους, και υλοποιούν δράσεις και προγράμματα φιλανθρωπικού χαρακτήρα. Στόχος τους είναι η ανακούφιση ατόμων που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές ή πόλεμο, η παροχή υπηρεσιών με στόχο την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και η ενασχόληση με στόχο την ανάπτυξη των υποανάπτυκτων χωρών. Επίσης έχουν έμμεση συμμετοχή στη διαμόρφωση πολιτικής και αποφάσεων μέσω της άσκησης πίεσης προς την κυβέρνηση.

Ο ρόλος της δράσης τους παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στην αυξανόμενη παρουσία τους σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Οι Μ.Κ.Ο. γνωρίζουν πλέον τόση ανάπτυξη που τείνουν να αντικαταστήσουν δραστηριότητες που αναλαμβάνουν δράσεις παγκοσμίου χαρακτήρα σε χώρες του τρίτου κόσμου. Πολύ σημαντικό είναι εξίσου το γεγονός της ανάπτυξης της δράσης τους και της προώθησης των ενεργειών τους μέσα από τις μεταξύ τους σχέσεις καθώς τα δίκτυα που έχουν συσταθεί αποτελούν

κεντρική αρτηρία για την υλοποίηση πρωτοβουλιών σε εθνικό επίπεδο. Ο σημαντικός τους ρόλος αποδεικνύεται και στην αριθμητική αύξηση που παρουσιάζουν καθώς και στα σημαντικά χρηματικά ποσά που διαχειρίζονται. Η αύξηση του κύρους τους όμως, αυξάνει αναλογικά και τις υποχρεώσεις τους απέναντι στην κοινωνία, των οποίων η υλοποίηση αποδεικνύει την δράση των Μ.Κ.Ο.. Η δράση λοιπόν από μόνη της, με τους μηχανισμούς που χρησιμοποιεί κάθε Μ.Κ.Ο. παρουσιάζει τόσο πλεονεκτήματα όσο και μειονεκτήματα, τα οποία σε κάθε περίπτωση διαφαίνονται στη δομή των Μ.Κ.Ο. αυτών που αποκτούν ολοένα και περισσότερη δυναμική παρουσία στον χώρο (Στραβοσκούφης, 2006).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ «ΑΡΣΙΣ»

4.1. Μη Κυβερνητική Οργάνωση «Άρσις»

Σε πρώτο στάδιο θα πραγματοποιηθεί γνωριμία με την Μ.Κ.Ο. «Άρσις», μέσω της οποίας οι οικονομικοί διαχειριστές συμμετείχαν στην έρευνα που θα παρουσιαστεί στο επόμενο κεφάλαιο. Θα γνωστοποιηθεί το όραμα, οι στόχοι και η αποστολή της οργάνωσης καθώς και το πεδίο ανάληψης του έργου της (ηλικιακά και κοινωνιολογικά). Μέσα από την περιγραφή της Μ.Κ.Ο. «Άρσις» θα γίνει σφαιρική ενημέρωση για, την οργανωτική δομή της, τις δράσεις της, τα project που αναλαμβάνει καθώς και αυτά με τα οποία συνεργάζεται και υλοποιεί. Ακόμη θα εξεταστεί η οικονομική της λειτουργία μέσα από τα οικονομικά της στοιχεία και τον οικονομικό της έλεγχο στο τμήμα των project που αναλαμβάνει. Αναφορικά θα παρουσιαστούν οι δράσεις τις, οι καμπάνιες της και τα δημοσιεύματα της.

Μέσα από την λειτουργία και τον τρόπο οργάνωσης της θα γίνει αντιληπτός ο τρόπος με τον οποίο οργανώνονται και λειτουργούν οι Μ.Κ.Ο. για να φέρουν το επιθυμητό αποτέλεσμα στο ανθρωπιστικό έργο τους.

4.2. Μη Κυβερνητική Οργάνωση «Άρσις». Η ταυτότητα και ο χαρακτήρας της οργάνωσης

Η Μ.Κ.Ο. «Άρσις» μετράει σήμερα 27 έτη παρουσίας στο περιβάλλον των Μ.Κ.Ο.. Βασικό της έργο είναι η παροχή στήριξης σε παιδιά και σε νέους καθώς και η προάσπιση των δικαιωμάτων τους. Εδρεύει σε πολλαπλές πόλεις - σημεία της χώρας με κέντρα την Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, το Βόλο, τη Κοζάνη, την Αλεξανδρούπολη καθώς και η δράση της δραστηριοποιείται σε επιπλέον μικρότερες πόλεις.

Η Μ.Κ.Ο. «Άρσις» βασίζει τον τρόπο λειτουργίας και οργάνωσης της διατηρώντας ένα όραμα και μια αποστολή την οποία προσπαθεί να επιτύχει μέσα από

τις καθημερινές τις δράσεις. Όραμα της είναι ένα όραμα παγκοσμίου χαρακτήρα, η βελτίωση της κοινωνικής ζωής με ίσες ευκαιρίες και ίσα δικαιώματα για όλους τους νέους. Βάση της είναι ο σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα των νέων, με βάση αναφοράς την ελληνική διεθνή νομοθεσία καθώς και τη διεθνή σύμβαση του ΟΗΕ όσον αφορά τα δικαιώματα του παιδιού.

Η οργάνωση λειτουργεί με μια βασική αποστολή. Αυτή είναι η ανάληψη δράσεων για να προληφθεί ο κοινωνικός αποκλεισμός των νέων. Βάσει πλαισίου και μεθόδου, αναπτύσσονται μεθοδολογίες και εργαλεία για την υποστήριξη των νέων ατόμων. Η Μ.Κ.Ο. «Άρσις» ασχολείται κατά κύριο λόγο με την οργάνωση των δικτύων, αλλά και με τη συμμετοχή σε άλλα δίκτυα, αναλαμβάνει συνεργασίες με δημόσιες υπηρεσίες και Μ.Κ.Ο. και διατυπώνει προτάσεις στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής για τα παιδιά και τους νέους.

Η Μ.Κ.Ο. «Άρσις» ασχολείται με υποθέσεις νέων 15 έως 21 ετών. Ανάλογα την κάθε περίπτωση ασχολείται και με μικρότερα παιδιά ή μεγαλύτερα πρόσωπα που ζουν υπό επιβαρυνμένων συνθηκών ζωής με μέγιστη επιρροή στην ομαλή προσωπική τους ανάπτυξη και την πρόσβαση σε κοινωνικά αγαθά. Φαινόμενα που επηρεάζουν την κοινωνία, όπως ανεπαρκής στήριξη από την οικογένεια, παραμέληση, κακοποίηση, εκμετάλλευση, απόρριψη από το εκπαιδευτικό σύστημα, μετανάστευση, προσφυγιά, έλλειψη στέγασης, ανεργία, σύγκρουση με το νόμο, η διαβίωση σε ιδρύματα, σωφρονιστικά καταστήματα και άλλα.

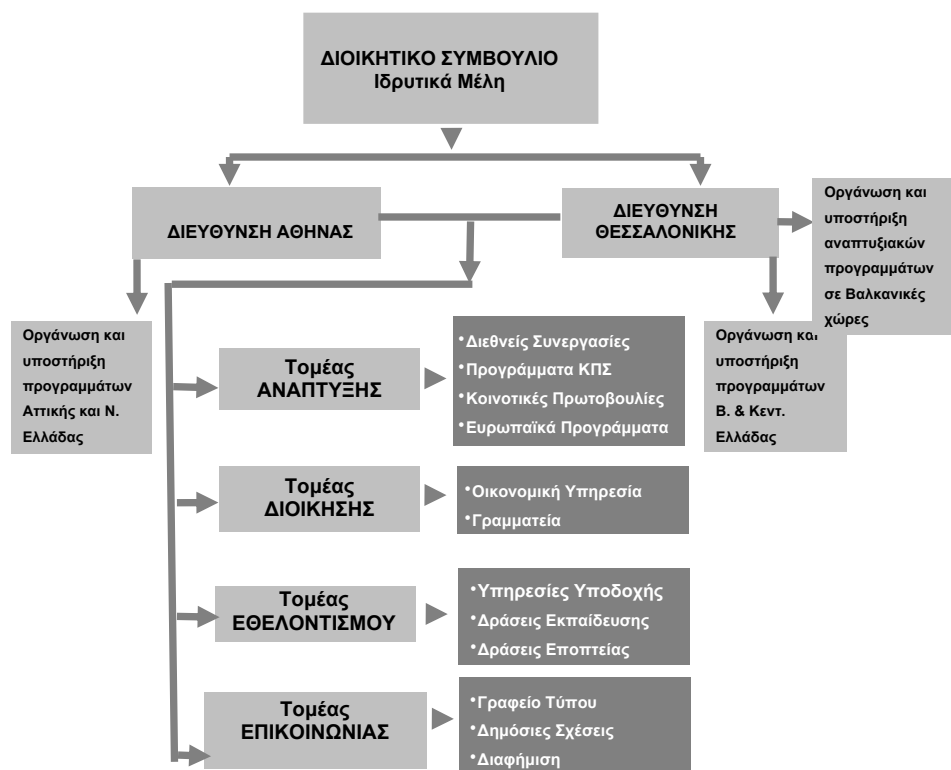
Η στελέχωση της οργάνωσης αφορά εξειδικευμένα στελέχη και εκπαιδευμένο εθελοντικό προσωπικό και δουλεύει με βάση τις αξίες της κοινωνικής αλληλεγγύης σε συλλογικό πλαίσιο, βάσει αποδοχής, δημοκρατίας και αμοιβαίου σεβασμού. Τα στελέχη σε κάθε πόλη μοιράζονται τις ευθύνες σχεδιασμού, την ανάπτυξη και την παρακολούθηση του έργου της ομάδας. Οι εθελοντές δουλεύουν ομαδικά και εποπτεύονται από τα υπεύθυνα στελέχη.

Η Μ.Κ.Ο «Άρσις» συναντά τους πολίτες σε απόπειρες να μοιραστεί τους προβληματισμούς της και τις προτάσεις της, προκειμένου να επιτύχει τον στόχο της στην προσπάθεια να βελτιωθεί η θέση και ο ρόλος των νέων στην κοινωνία. Αυτό το πετυχαίνει χάρη στην βαθιά πίστη και προσήλωση του έργου της.

4.3. Οργανωτική δομή της Μη Κυβερνητικής Οργάνωσης «Άρσις»

Ο τρόπος οργάνωσης ακολουθεί λιτή δομή και πρόγραμμα που στοχεύει στην ευελιξία όσον αφορά την θέσπιση επιπέδων διοίκησης. Με τον τρόπο αυτό στοχεύει στην αποτελεσματικότητα μέσω της προσαρμογής στις απαιτήσεις των στελεχών της όσον αφορά την λήψη δραστηριοτήτων που προκύπτουν από την υλοποίηση και τη διαχείριση της κάθε δράσης. Ακόμη, συμβάλλει άμεσα στην επικοινωνία ανάμεσα στα στελέχη της, στη συνεχή ροή αναγκαίων πληροφοριών και στην εποπτεία των δραστηριοτήτων. Παρακάτω παρατίθεται το οργανόγραμμα της οργάνωσης του Μ.Κ.Ο. «Άρσις», όπως αυτό έχει δοθεί διαθέσιμο προς προβολή από την ιστοσελίδα της οργάνωσης.

Διοικητική Δομή Άρσις

4.4. Δράσεις της Οργάνωσης «Άρσις»

Ο Μ.Κ.Ο. της Άρσις αναλαμβάνει δράση κοινωνικής ένταξης σε πολλά επίπεδα. Η δράση της αφορά συνεργασίες με ποικίλα δίκτυα και φορείς τόσο στο πλαίσιο της χώρας, όσο και σε χώρες του εξωτερικού, προκειμένου να συσπειρωθεί και να ανταλλάξει απόψεις και δράσεις σε επίπεδα ομαλής κοινωνικής ένταξης. Πιο συγκεκριμένα κάποια από τα δίκτυα που συμμετέχει:

Ελληνικό πλαίσιο

- Δίκτυο για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.
- Δίκτυο για το δικαίωμα στη στέγη και την κατοικία.
- Δίκτυο συνεργασίας για την υποστήριξη των νέων.
- Δίκτυο για την καταπολέμηση της σωματικής τιμωρίας στα παιδιά.
- Δίκτυο καταγραφής περιστατικών ρατσιστικής βίας.
- Δίκτυο εθελοντικών οργανώσεων.

Ευρωπαϊκό πλαίσιο

- FEANTSA European Federation of Non-Governmental Organizations working for and with the Homeless
- EAPN – European Anti-Poverty Network
- EOEF – European Offender Employment Forum
- EURONET – European Children ‘s Network
- CRIN – Child Rights Information Network
- SEECRAN – Southeast European Child Rights Action Network
- EPA – European Playwork Association
- STEP BY STEP -Network for Youth Exchanges
- EUROCHIPS – Network acting to protect the rights of the children of imprisoned parents
- SCEP – Separated Children European Programme
- ARIADNE – Network against Human Trafficking and Human Rights for SE and Eastern Europe
- Social Inclusion and Vocational Integration of Asylum Seekers and Victims of Human Trafficking / SaviAV

- Δίκτυο BECAN – άτυπο εθνικό δίκτυο για την πρόληψη της κακοποίησης και παραμέλησης των παιδιών
- EFCW – European Forum on Child Welfare
- EU Civil Society Platform against trafficking in human beings
- Καμπάνια για το Άσυλο – ASYLUM CAMPAIGN

Διεθνές πλαίσιο

- DYNAMO International – Network of Street Workers
- ECPAT International
- PICUM – Platform for International Cooperation on Undocumented Migrants

Σε αυτό το σημείο θα γίνει παρουσίαση δύο δράσεων του Μ.Κ.Ο. «Άρσις», καθώς εκπροσωπούν σε μεγάλο βαθμό τον τρόπο λειτουργίας ολόκληρης της οργάνωσης. Οι δράσεις αυτές είναι τα κέντρα υποστήριξης νέων (Κ.Υ.Ν.) και η δράση φιλοξενίας ευάλωτων ατόμων και οικογενειών.

i. Κέντρα Υποστήριξης Νέων (Κ.Υ.Ν.)

Η δράση των Κ.Υ.Ν. απευθύνεται σε παιδικό και εφηβικό κοινό. Ο χαρακτήρας του κέντρου περιλαμβάνει την υποστήριξη σε ένα πλαίσιο που καλύπτει τις ανάγκες και τις επιθυμίες που ικανοποιούν ένα παιδί. Οι δράσεις τους περιλαμβάνουν πλαίσιο δημιουργικής απασχόλησης και μαθήματα υποστήριξης που αφορούν την ένταξη στο σχολικό περιβάλλον. Με τον τρόπο αυτό τα Κ.Υ.Ν. προσπαθούν να ελαχιστοποιήσουν τους αρνητικούς παράγοντες και τις συνθήκες που μπορούν να δυσκολέψουν ένα παιδί στην ένταξη του τόσο στο σχολικό, όσο και στο κοινωνικό πλαίσιο δημιουργώντας παράλληλα δυσκολία στην μετέπειτα κοινωνική ένταξη του.

Πιο συγκεκριμένα λειτουργούν υπηρεσίες που εξυπηρετούν την ένταξη όπως:

- Συμβουλευτική βοήθεια και ψυχολογική στήριξη προκειμένου να αναζητηθούν και να καλυφθούν οι ανάγκες του νέου.
- Ομάδες βιωματικής εκπαίδευσης σε θέματα απασχόλησης των νέων.
- Εργαστήρια δημιουργικής απασχόλησης με στόχο την εκμείωση των δυνατοτήτων των νέων.
- Ενισχυτική διδασκαλία και μαθήματα Η/Υ.

- Μαθήματα επαγγελματικού προσανατολισμού με στόχο την αναζήτηση της κατάλληλης εργασιακής κλίσης για κάθε άτομο.
- Νομική συμβουλευτική πληροφόρηση για αποφυγή εξαπάτησης των νέων.
- Διασύνδεση με άλλους φορείς, υπηρεσίες και προγράμματα.
- Οργάνωση κοινωνικών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων.
- Φιλοξενία σε επείγουσες περιπτώσεις.
- Παροχή ειδών άμεσης ανάγκης.

Τα Κ.Υ.Ν. παρέχουν άμεση στήριξη στους νέους και δημιουργούν γέφυρα επικοινωνίας μαζί τους. Κατανοούν και προσαρμόζουν τις ανάγκες τους, δημιουργώντας ένα πλαίσιο άμεσης κοινωνικής ένταξης που παρουσιάζει σε κάθε περίπτωση ομαλό χαρακτήρα. Έτσι μειώνεται ο αριθμός των νέων που βιώνουν τον κοινωνικό αποκλεισμό.

ii. Δράση φιλοξενίας ανηλίκων «Σπίτι της Άρσις»

Μία από τις μεγαλύτερες δράσεις του Μ.Κ.Ο. είναι ο ξενώνας φιλοξενίας παιδιών και εφήβων σε κίνδυνο που λειτουργεί με την ονομασία «Σπίτι της Άρσις». Η δράση λαμβάνει ενέργεια με χρηματοδότηση του υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και κοινωνικής πρόνοιας. Πρόκειται για έναν ξενώνα φιλοξενίας ανηλίκων σύντομου χαρακτήρα που απευθύνεται σε παιδιά και σε εφήβους που πέφτουν θύματα κακοποίησης, παραμέλησης, παράνομης εμπορίας και διακίνησης καθώς και σε παιδιά που αντιμετωπίζουν κίνδυνο λόγω κακών οικογενειακών ή κοινωνικών συνθηκών.

Το «Σπίτι της Άρσις» φιλοξενεί αγόρια ηλικίας 5-12 ετών και κορίτσια 5-18 ετών. Το προσωπικό που στελεχώνει το «Σπίτι της Άρσις» αποτελείται από κοινωνικό λειτουργό, ψυχολόγο, κοινωνικούς φροντιστές και ένα δίκτυο εθελοντών.

Ο σκοπός της λειτουργίας του είναι ο εξής:

- Φιλοξενία που δίνει έμφαση στην κάλυψη των συναισθηματικών και ψυχολογικών αναγκών του παιδιού.
- Οργανόγραμμα με βάση τις ανάγκες κάθε παιδιού και κυρίως την κάλυψη ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, την εκπαίδευση κάθε παιδιού, τις διαπροσωπικές και κοινωνικές δεξιότητες, και την παροχή των απαραίτητων εφοδίων για να

συνεχίσει το παιδί μια κανονική ζωή όπως ζουν οι συνομήλικοί του. Έτσι καλύπτονται ανάγκες που κάνουν πιο εύκολο τον αποχωρισμό από το οικογενειακό περιβάλλον.

- Προετοιμασία του παιδιού για μετάβαση σε οικογένεια ή σε άλλα σχήματα παιδικής προστασίας.

Πιο αναλυτικά παρέχονται:

- Πλήρης κάλυψη των αναγκών διατροφής, ένδυσης και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.
- Ένταξη σε σχολικό περιβάλλον, σε εκπαιδευτικές, αθλητικές, ψυχαγωγικές δραστηριότητες.
- Σύνδεση με εθελοντές και οικογένειες φιλοξενίας που συμβάλλουν στην κοινωνικοποίησή τους.
- Συμμετοχή σε κοινωνικές δραστηριότητες και εκδηλώσεις.
- Συμβουλευτική υποστήριξη της οικογένειας.
- Προετοιμασία οικογενειών για αναδοχή.
- Νομική υποστήριξη.

Όμως όπως σε κάθε ιδιωτική επιχείρηση έτσι και οι Μ.Κ.Ο. αντιμετωπίζουν προβλήματα. Συγκεκριμένα στις μέρες μας ένα πρόγραμμα το οποίο χαρακτηρίζεται ως ναυαρχίδα και είναι το «Σπίτι της Άρσις» απειλείται με κλείσιμο του προγράμματος λόγω της μη επαρκούς χρηματοδότησης. Το συγκεκριμένο παράδειγμα φέρνει στην επιφάνεια το βασικό πρόβλημα της βιωσιμότητας των Μ.Κ.Ο. που είναι η εξάρτηση τους από χρηματοδότες. Η μη ύπαρξη πόρων, να μεν σηματοδοτεί απειλή για την υλοποίηση των προγραμμάτων που αφορούν θέματα κοινωνικής φύσεως όπως προαναφέρθηκαν, αλλά παράλληλα αποτελεί απειλή του υπάρχοντος εργατικού δυναμικού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

5.1. Εισαγωγή

Στο παρόν κεφάλαιο, πραγματοποιείται η έρευνα σχετικά με την χρηματοοικονομική διαχείριση των Μ.Κ.Ο.. Αρχικά, προσδιορίζεται το δείγμα της έρευνας, έπειτα περιγράφεται η δειγματοληπτική τεχνική που χρησιμοποιήθηκε στην παρούσα έρευνα. Κατόπιν αναλύονται τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου και τέλος παρουσιάζεται η στατιστική ανάλυση των συγκεκριμένων αποτελεσμάτων.

5.2. Σκοπός Έρευνας

Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι, να αποδειχθεί η χρησιμότητα αλλά και η αποτελεσματικότητά των οικονομικών προγραμμάτων διαχείρισης, διότι από το 2015 έως και σήμερα, το μεταναστευτικό ζήτημα στην Ευρώπη και ειδικότερα στην Ελλάδα αποτελεί θέμα μείζονος σημασίας και πολλές φορές τίθενται ζητήματα αμφισβήτησης. Το παρόν ερωτηματολόγιο, θα συμβάλλει στην εξαγωγή ουσιωδών συμπερασμάτων σχετικά με το κατά πόσο τα χρήματα που δαπανώνται από διάφορους Διεθνείς Οργανισμούς αξιοποιούνται ουσιωδώς, καθώς και αν η οικονομική διαχείριση επιτυγχάνει τους στόχους της με την απορρόφηση όλων των πόρων. Η αποτελεσματικότητα μιας χρηματοοικονομικής διοίκησης εξαρτάται από τα διάφορα συστήματα αποτελεσματικής διαχείρισης κινδύνων και κυρίως από τα συστήματα εσωτερικών ελέγχων. Πιο συγκεκριμένα, μέσα από την παρούσα εμπειρική μελέτη αναδεικνύεται η άποψη των οικονομικών διαχειριστών σχετικά με την σημαντικότητα της ύπαρξης και της λειτουργίας του συστήματος χρηματοοικονομικής διαχείρισης και συνεργασίας με τους χρηματοδότες.

5.3. Δείγμα και Τεχνική Δειγματοληψίας Έρευνας

Επειδή, σκοπός της παρούσας έρευνας είναι η ανάδειξη των απόψεων σχετικά με την χρηματοοικονομική διοίκηση των Μ.Κ.Ο., αποδέκτες των ερωτηματολογίων είναι υπάλληλοι που απασχολούνται αποκλειστικά στον συγκεκριμένο τομέα. Σε αυτό το σημείο να τονιστεί ότι οι απαντήσεις προέρχονται αποκλειστικά από οικονομικούς διαχειριστές Ευρωπαϊκών προγραμμάτων και όχι από υπαλλήλους διαφορετικής ειδικότητας. Επιλέχθηκε μόνο η συγκεκριμένη ειδικότητα διότι οποιαδήποτε άλλη μη σχετική με το οικονομικό αντικείμενο, θα έδινε απαντήσεις οι οποίες δεν θα αντανάκλυσαν πλήρως στην πραγματικότητα, και συνεπώς το αποτέλεσμα της έρευνας θα οδηγούσε σε λανθασμένα συμπεράσματα. Παράλληλα, αρκετό ενδιαφέρον παρουσιάζει η άποψη των οικονομικών διαχειριστών, διότι είναι αυτοί που έχουν άμεση επαφή με τους χρηματοδότες και το φυσικό αντικείμενο (ωφελούμενους) και έτσι, οι απαντήσεις τους θεωρούνται αξιόπιστες για την εξαγωγή συμπερασμάτων.

Τα ερωτηματολόγια, δημιουργήθηκαν μέσω της υπηρεσίας της Google Forms και στάλθηκαν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στους ερωτηθέντες. Η αποστολή και η απάντηση των ερωτηματολογίων διήρκεσε από τις 5 Ιουνίου 2019 έως 18 Ιουνίου 2019. Επιλέχθηκαν να σταλούν ερωτηματολόγια σε 85 οικονομικούς διαχειριστές της Μ.Κ.Ο. «Άρσις» που λειτουργεί σε πανελλαδικό επίπεδο, εκ των οποίων οι 73 απάντησαν θετικά στην πρόσκληση. Ουσιαστικά απαντήθηκε το 86% των ερωτηματολογίων που διανεμήθηκαν. Και οι εβδομήντα τρεις (73) οικονομικοί διαχειριστές δραστηριοποιούνται ανά την Ελλάδα. Για την εξαγωγή αξιόπιστων συμπερασμάτων, θα πρέπει το δείγμα να ξεπερνάει τα 35 άτομα. Συμπερασματικά, το γεγονός ότι το δείγμα των ερωτηθέντων είναι σχετικά μεγάλο και σε συνδυασμό με το γεγονός ότι οι ερωτηθέντες έχουν μια αξιόλογη εμπειρία, η παρούσα έρευνα μπορεί να οδηγήσει σε ασφαλή συμπεράσματα για την χρηματοοικονομική διοίκηση των Μ.Κ.Ο..

5.4. Ερωτηματολόγιο Έρευνας

Το ερωτηματολόγιο, το οποίο παρουσιάζεται στο παράρτημα της εργασίας αποτελείται από δύο μέρη. Το πρώτο μέρος, αφορά τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των ερωτηθέντων. Πιο συγκεκριμένα, οι ερωτηθέντες καλούνται να απαντήσουν στην επιλογή φύλου, ηλικίας, εκπαίδευσης και ετών επαγγελματικής πείρας. Στο δεύτερο

μέρος του ερωτηματολογίου, παρουσιάζονται οι ερωτήσεις, οι οποίες είναι δεκατέσσερις (14). Στις ερωτήσεις χρησιμοποιήθηκε η βαθμολογική κλίμακα του Likert, με τις εξής πέντε διαβαθμίσεις: καθόλου, σε μικρή κλίμακα, σε μέτρια κλίμακα, σε μεγάλη κλίμακα και πάρα πολύ. Το ερωτηματολόγιο με την παραπάνω δομή, είναι αρκετά εύκολο για να συμπληρωθεί από τους ερωτηθέντες και επίσης είναι εύκολη η κωδικοποίηση του προκειμένου να αναλυθούν στατιστικά οι απαντήσεις των ερωτηθέντων.

5.5. Στατιστική Ανάλυση

Πριν γίνει η στατιστική ανάλυση του ερωτηματολογίου, προηγήθηκε η κωδικοποίηση των απαντήσεων των ερωτηματολογίων στο Microsoft Office Excel 2013. Κατόπιν, η στατιστική ανάλυση υλοποιήθηκε μέσω του προγράμματος IBM SPSS Statistics 24 (Superior Performance Software System).

1) Συχνότητες

Αρχικά, θα παρουσιαστούν οι συχνότητες που αφορούν τα Δημογραφικά Στοιχεία και κατόπιν οι συχνότητες που αφορούν τις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου.

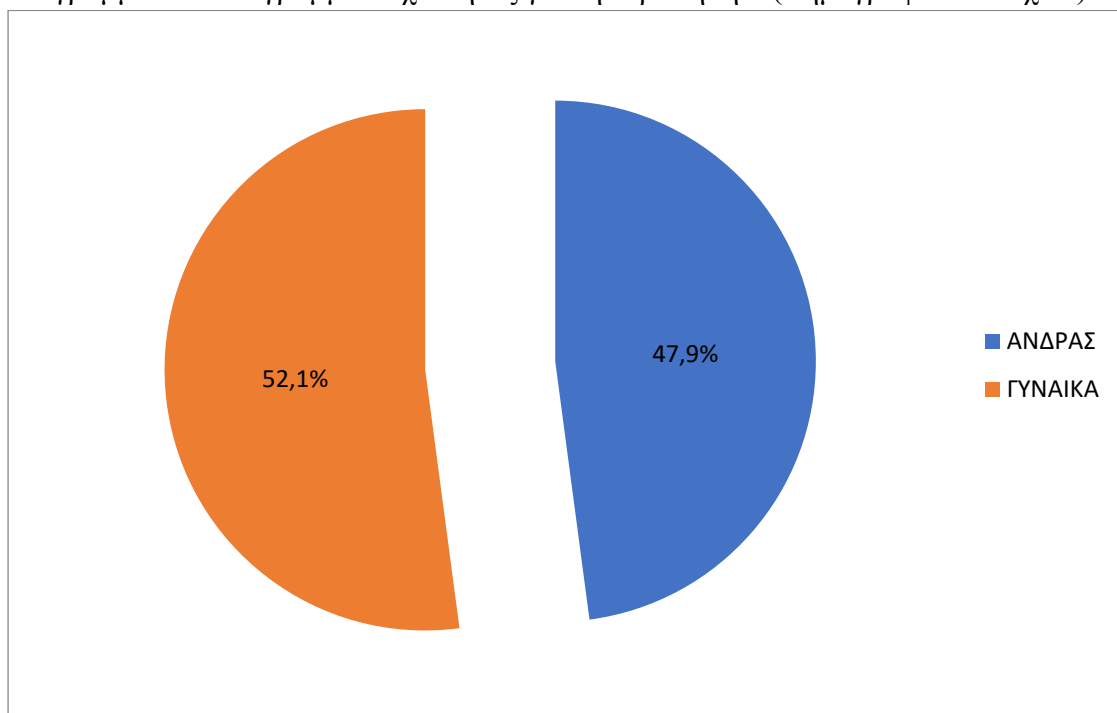
I. Δημογραφικά Στοιχεία

Ερώτηση 1: Η ερώτηση ένα (1), σχετίζεται με το φύλο των ερωτηθέντων.

Πίνακας 5.1: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 1 (Δημογραφικά Στοιχεία)

ΦΥΛΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΝΔΡΑΣ	35	47,9
ΓΥΝΑΙΚΑ	38	52,1
ΣΥΝΟΛΟ	73	100,0

Διάγραμμα 5.1: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 1 (Δημογραφικά Στοιχεία)

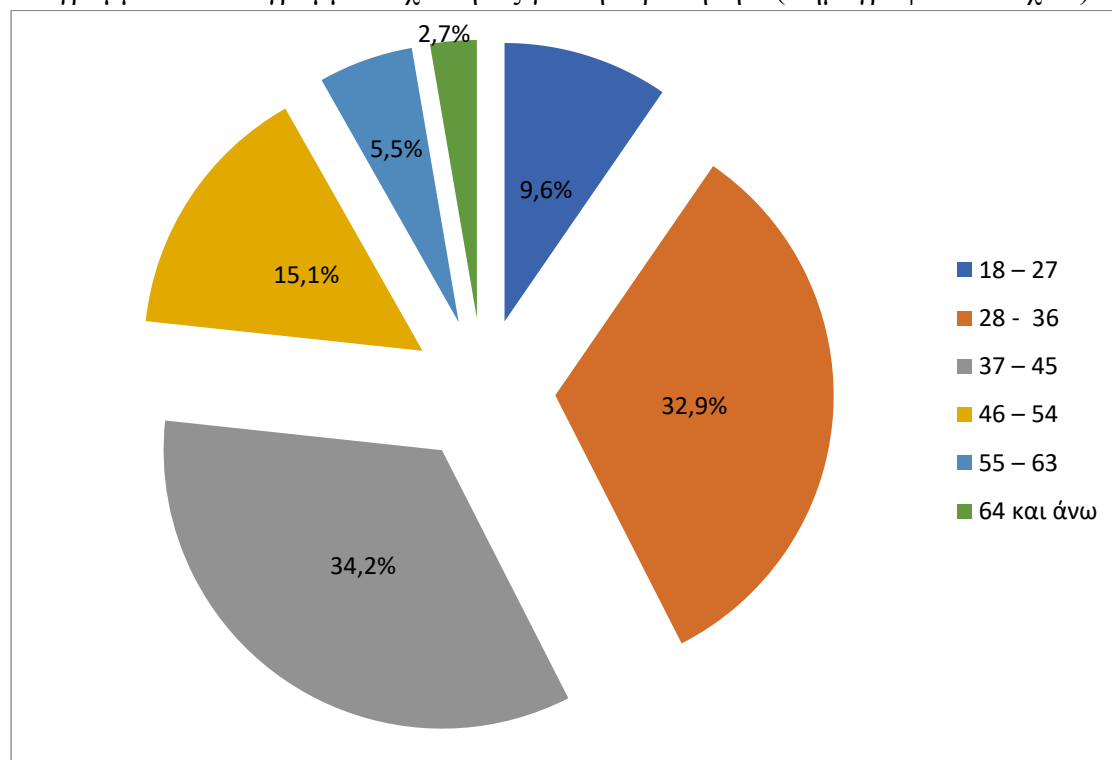
Όπως προκύπτει από τον Πίνακα 5.1, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο είναι γυναίκες, αφού αντιστοιχεί το 52,1 %, ενώ το 47,9% των ερωτηθέντων που συμμετείχαν στην έρευνα είναι άνδρες.

Ερώτηση 2: Η ερώτηση δύο (2), σχετίζεται με την ηλικία των ερωτηθέντων.

Πίνακας 5.2: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 2 (Δημογραφικά Στοιχεία)

ΗΛΙΚΙΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
18-27	7	9,6
28-36	24	32,9
37-45	25	34,2
46-54	11	15,1
55-63	4	5,5
64 και άνω	2	2,7
ΣΥΝΟΛΟ	73	100,0

Διάγραμμα 5.2: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 2 (Δημογραφικά Στοιχεία)

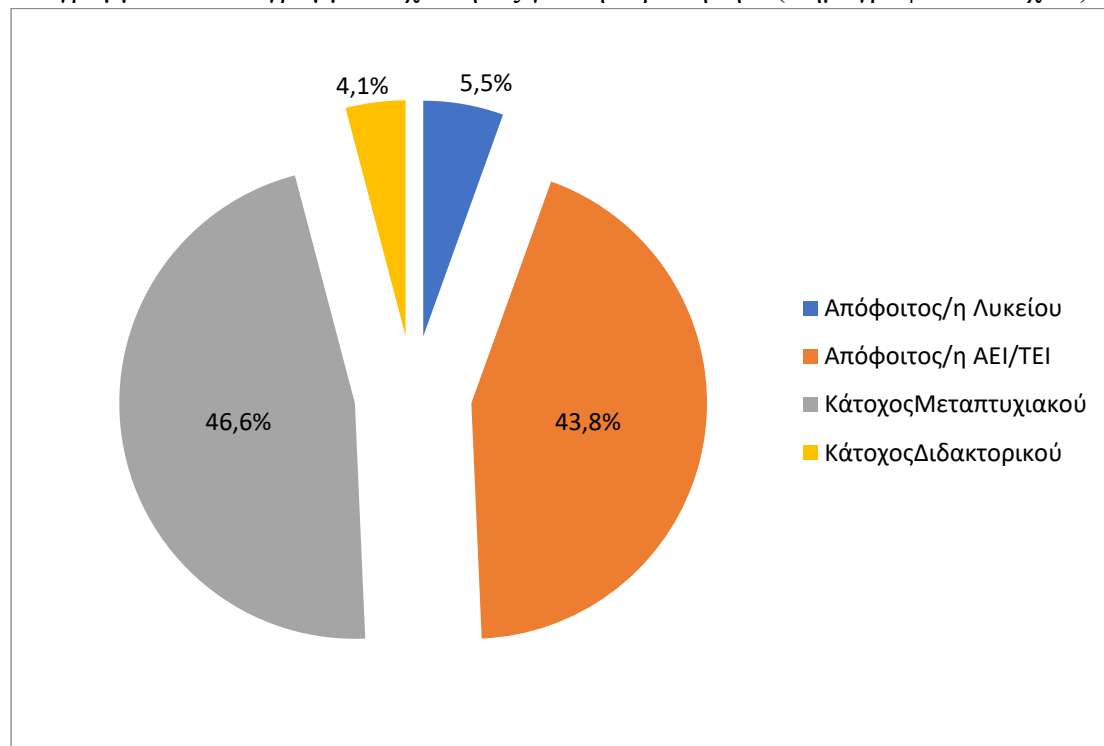
Από τον παραπάνω πίνακα, προκύπτει ότι, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων είναι ηλικίας από 37 έως 45 ετών με ποσοστό 34,2%. Ακολουθεί η ηλικιακή ομάδα 28 με 36 ετών, με μικρή διαφορά, με ποσοστό 32,9%, τρίτη με 15,1% είναι η ομάδα 46 έως 56 ετών, έπειτα ακολουθούν οι ηλικιακές ομάδες 55 έως 63, 18 έως 27 και 64 και άνω με ποσοστά 9,6%, 5,5% και 2,7% αντιστοίχως.

Ερώτηση 3: Στην συγκεκριμένη ερώτηση, αναφέρεται η εκπαίδευση των ερωτηθέντων.

Πίνακας 5.3: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 3 (Δημογραφικά Στοιχεία)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ/Η ΛΥΚΕΙΟΥ	4	5,5
ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ/Η ΑΕΙ/ΤΕΙ	32	43,8
ΚΑΤΟΧΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ	34	46,6
ΚΑΤΟΧΟΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟΥ	3	4,1
ΣΥΝΟΛΟ	73	100,0

Διάγραμμα 5.3: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 3 (Δημογραφικά Στοιχεία)

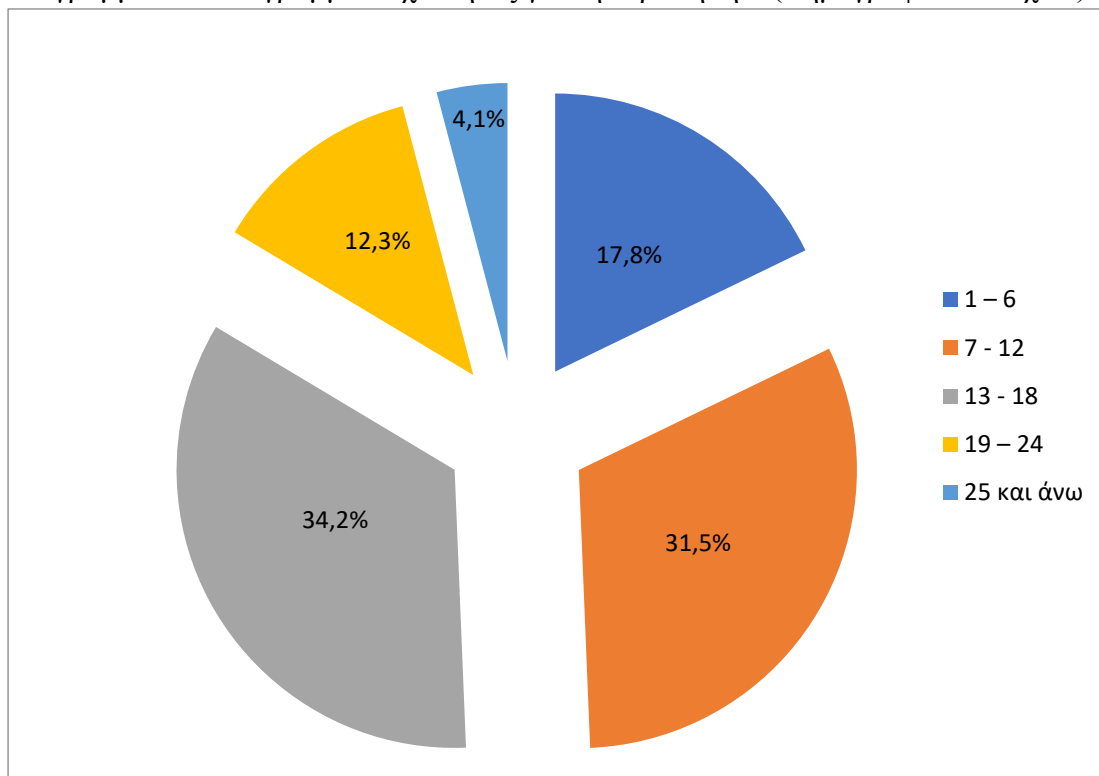
Όσον αφορά την τρίτη μεταβλητή των δημογραφικών στοιχείων, δηλαδή της εκπαίδευσης των οικονομικών διαχειριστών των Μ.Κ.Ο., παρατηρείται ότι το 43,8% των ερωτηθέντων είναι απόφοιτοι πανεπιστημιακών ή τεχνολογικών ιδρυμάτων. Επίσης, το 90,4% από αυτούς έχουν συνεχίσει την εκπαίδευση τους, κάνοντας μεταπτυχιακά σχετικά με τον οικονομικό τομέα, ενώ αρκετοί έχουν κάνει MBA. Το παραπάνω στοιχείο είναι άκρως θετικό για την λειτουργία των Μ.Κ.Ο., διότι φαίνεται ότι απαρτίζονται από εργαζομένους με υψηλή μόρφωση.

Ερώτηση 4: Σε αυτήν την ερώτηση, επισημαίνονται τα έτη προϋπηρεσίας των ερωτηθέντων.

Πίνακας 5.4: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 4 (Δημογραφικά Στοιχεία)

ΕΤΗ ΠΡΟΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
1 - 6	13	17,8
7 - 12	23	31,5
13-18	25	34,2
19-24	9	12,3
25 ΚΑΙ ΑΝΩ	3	4,1
ΣΥΝΟΛΟ	73	100,0

Διάγραμμα 5.4: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 4 (Δημογραφικά Στοιχεία)

Στην έρευνα, συμμετέχουν άτομα τα οποία έχουν μια αξιόλογη εμπειρία στην οικονομική διαχείριση των Μ.Κ.Ο.. Όπως φαίνεται και από το παραπάνω σχεδιάγραμμα, το 34,2% των ερωτηθέντων έχει εμπειρία η οποία κυμαίνεται από 13 έως 18 χρόνια. Ακολουθούν τα άτομα, τα οποία η εμπειρία τους είναι από 7 έως 12 χρόνια. Τρίτη έρχεται η ομάδα που έχει εμπειρία από 1 έως 6 χρόνια και τέταρτη η ομάδα των ερωτηθέντων έχει εμπειρία που διαρκεί από 19 έως 24 χρόνια. Αυτό το στοιχείο είναι άκρως θετικό, για την διεξαγωγή αξιόπιστων και αξιόλογων συμπερασμάτων για την χρηματοοικονομική διαχείριση των Μ.Κ.Ο., επειδή οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου απαντιούνται από οικονομικούς διαχειριστές με αρκετή εμπειρία και με την κατάλληλη μόρφωση.

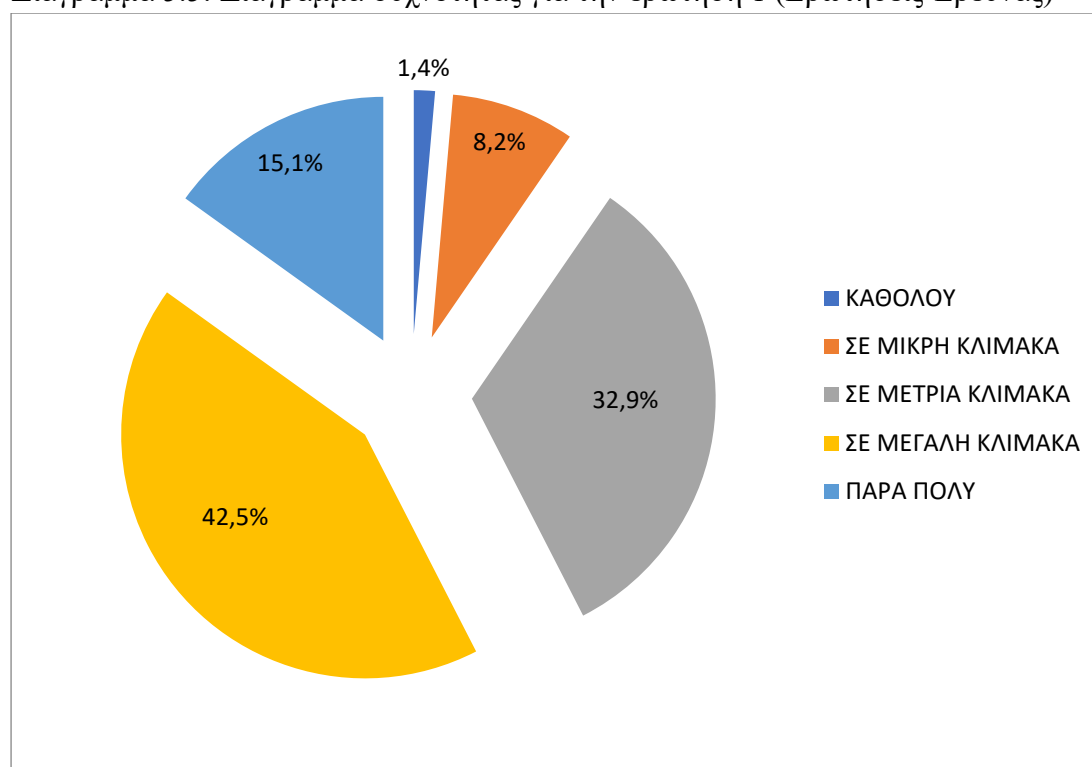
II. Ερωτήσεις Έρευνας

Ερώτηση 1: Η ερώτηση ένα (1) του ερωτηματολογίου είναι μείζονος σημασίας, καθώς ασχολείται με το, εάν οι πληροφορίες που παρέχονται μέσω των οικονομικών αναφορών είναι ακριβείς.

Πίνακας 5.5: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 1 (Ερωτήσεις Έρευνας)

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΚΑΘΟΛΟΥ	1	1,4
ΣΕ ΜΙΚΡΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	6	8,2
ΣΕ ΜΕΤΡΙΑ ΚΛΙΜΑΚΑ	24	32,9
ΣΕ ΜΕΓΑΛΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	31	42,5
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	11	15,1
ΣΥΝΟΛΟ	73	100,0

Διάγραμμα 5.5: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 1 (Ερωτήσεις Έρευνας)

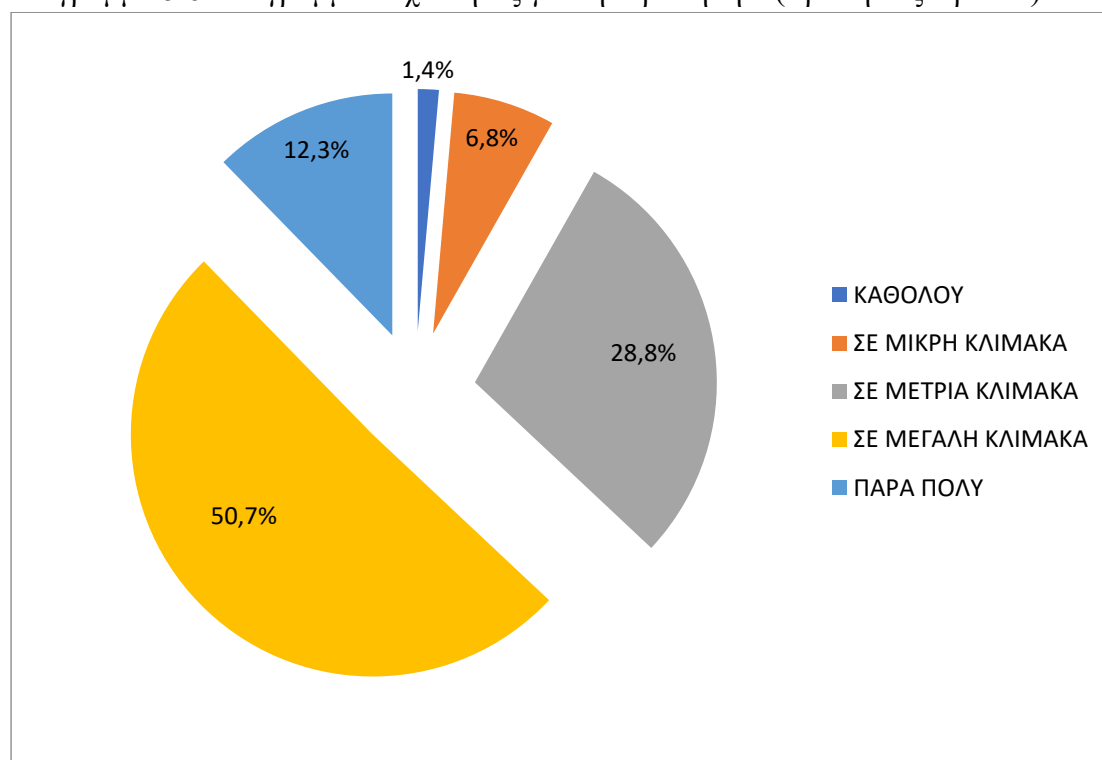
Όπως διαπιστώνεται, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων απαντάει θετικά σε αυτήν την ερώτηση. Πρώτη επιλογή στην κατάταξη είναι η επιλογή «Σε μεγάλη κλίμακα» με ποσοστό 42,5%. Έπειτα βρίσκεται η επιλογή «Σε μέτρια κλίμακα» με ποσοστό 32,9% και ακολουθούν οι επιλογές «Πάρα πολύ», «Σε μικρή κλίμακα» με ποσοστά 15,1% και 8,2% αντίστοιχα. Τελευταία στην κατάταξη είναι η επιλογή «Καθόλου» με το μικρότερο ποσοστό 1,4%. Παρατηρείται το γεγονός ότι, η ακρίβεια των οικονομικών αναφορών που παρέχονται στους χρηματοδότες, σύμφωνα πάντα με τις απαντήσεις που έχουν ληφθεί, υπερβαίνει το 50%.

Ερώτηση 2: Η συγκεκριμένη ερώτηση, αναφέρεται στο γεγονός, εάν στις ετήσιες οικονομικές αναφορές απεικονίζεται με σαφήνεια, πως έχουν χρησιμοποιηθεί οι πόροι που έχουν στη διάθεσή τους οι Μ.Κ.Ο..

Πίνακας 5.6: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 2 (Ερωτήσεις Έρευνας)

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΚΑΘΟΛΟΥ	1	1,4
ΣΕ ΜΙΚΡΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	5	6,8
ΣΕ ΜΕΤΡΙΑ ΚΛΙΜΑΚΑ	21	28,8
ΣΕ ΜΕΓΑΛΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	37	50,7
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	9	12,3
ΣΥΝΟΛΟ	73	100,0

Διάγραμμα 5.6: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 2 (Ερωτήσεις Έρευνας)

Σε αυτήν την ερώτηση παρατηρείται ότι η πλειοψηφία των ερωτηθέντων απαντάει θετικά, αφού εάν προστεθούν οι επιλογές «Σε μεγάλη κλίμακα» και «Πάρα πολύ» το ποσοστό είναι 63%. Η απάντηση «Σε μέτρια κλίμακα» επίσης συγκεντρώνει ένα σεβαστό ποσοστό της τάξεως του 28,8%, ακολουθεί η απάντηση «Σε μικρή κλίμακα» με ποσοστό 6,8%. Μόνο το 1,4% των ερωτηθέντων πιστεύει ότι, στις ετήσιες οικονομικές αναφορές δεν απεικονίζεται με σαφήνεια, πως έχουν χρησιμοποιηθεί οι

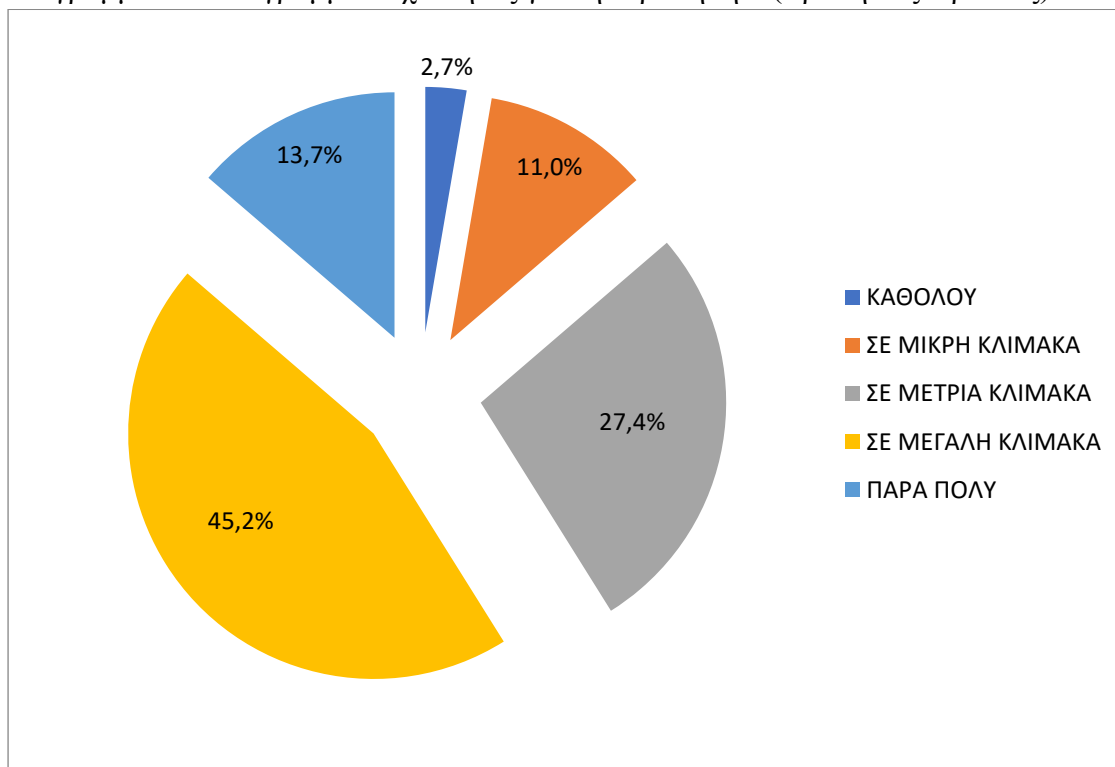
πόροι που έχουν στη διάθεσή τους οι Μ.Κ.Ο.. Από τις πρώτες δύο (2) ερωτήσεις του ερωτηματολογίου, γίνεται σαφές ότι η καταγραφή των πληροφοριών που παρέχονται μέσω των οικονομικών αναφορών απεικονίζονται, στο μεγαλύτερο ποσοστό τους, πολύ κοντά στην πραγματικότητα.

Ερώτηση 3: Στην επόμενη ερώτηση του ερωτηματολογίου, οι ερωτηθέντες καλούνται να απαντήσουν σχετικά με το εάν, οι οικονομικές αναφορές είναι πλήρως κατανοητές από τους χρηματοδότες.

Πίνακας 5.7: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 3 (Ερωτήσεις Έρευνας)

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΚΑΘΟΛΟΥ	2	2,7
ΣΕ ΜΙΚΡΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	8	11,0
ΣΕ ΜΕΤΡΙΑ ΚΛΙΜΑΚΑ	20	27,4
ΣΕ ΜΕΓΑΛΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	33	45,2
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	10	13,7
ΣΥΝΟΛΟ	73	100,0

Διάγραμμα 5.7: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 3 (Ερωτήσεις Έρευνας)

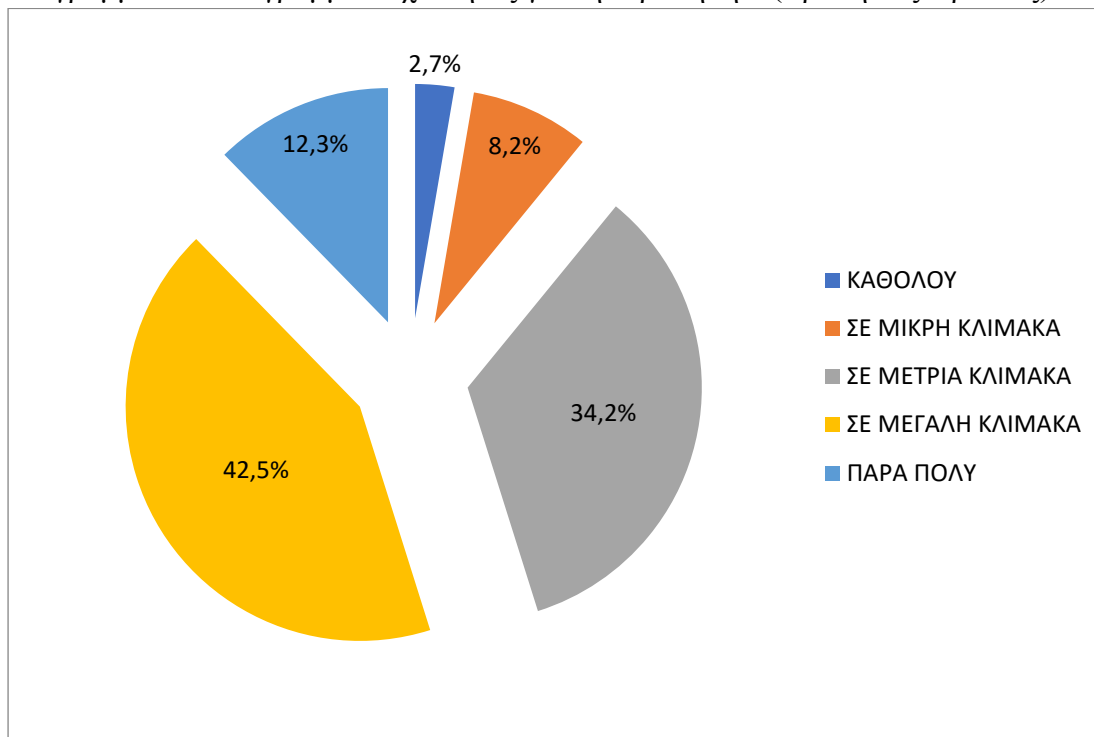
Σε αυτήν την ερώτηση οι απαντήσεις ακολουθούν το ίδιο μοτίβο με τις δύο (2) προηγούμενες. Το μεγαλύτερο ποσοστό παρατηρείται στην επιλογή «Σε μεγάλη κλίμακα» με ποσοστό 45,2%, ενώ δεύτερη έρχεται η επιλογή «Σε μέτρια κλίμακα» με ποσοστό 27,4%. Τρίτη έρχεται η επιλογή «Πάρα πολύ» με 13,7%, τέταρτη η επιλογή «Σε μικρή κλίμακα» με 11% και τελευταία η επιλογή «Καθόλου» με ποσοστό 2,7%. Στη συγκεκριμένη ερώτηση διαπιστώνεται ότι η συντριπτική πλειοψηφία με ποσοστό 86,3% διατείνεται ότι υπάρχει κατανόηση των οικονομικών αναφορών από τους χρηματοδότες και μόλις το 13,7% των ερωτηθέντων έχει αντίθετη άποψη. Συμπερασματικά, θα μπορούσε να σημειωθεί ότι ο τρόπος και η παρουσίαση των οικονομικών αναφορών από τους οικονομικούς διαχειριστές είναι δομημένος έτσι ώστε να αποτυπώνονται με ευκρίνεια οι δαπάνες του εκάστοτε προγράμματος.

Ερώτηση 4: Η συγκεκριμένη ερώτηση, ερευνά εάν υπάρχει ενδεδειγμένος έλεγχος αναφορικά με την οικονομική διαχείριση των προγραμμάτων, που αναλαμβάνουν οι Μ.Κ.Ο..

Πίνακας 5.8: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 4 (Ερωτήσεις Έρευνας)

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΚΑΘΟΛΟΥ	2	2,7
ΣΕ ΜΙΚΡΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	6	8,2
ΣΕ ΜΕΤΡΙΑ ΚΛΙΜΑΚΑ	25	34,2
ΣΕ ΜΕΓΑΛΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	31	42,5
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	9	12,3
ΣΥΝΟΛΟ	73	100,0

Διάγραμμα 5.8: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 4 (Ερωτήσεις Έρευνας)

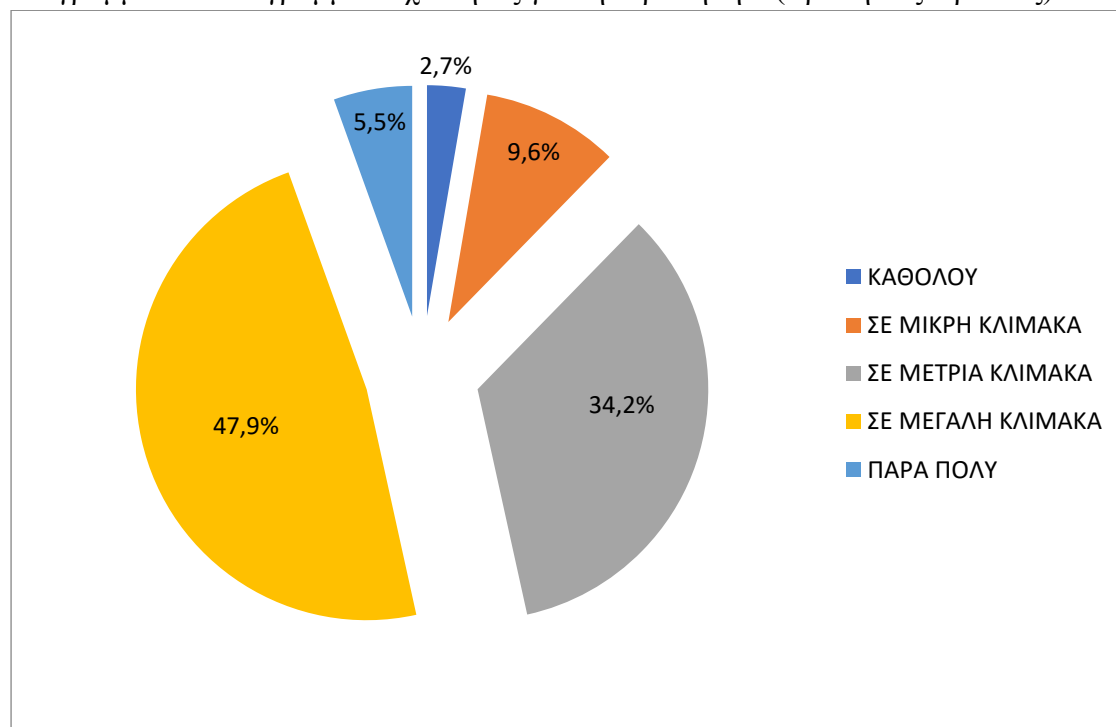
Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων απαντάει ότι, υπάρχει ενδεδειγμένος έλεγχος αναφορικά με την οικονομική διαχείριση των προγραμμάτων, διότι τόσο η επιλογή «Σε μεγάλη κλίμακα», όσο και η επιλογή «Σε μέτρια κλίμακα», έχουν τα μεγαλύτερα ποσοστά, τα οποία είναι 42,5% και 34,2% αντιστοίχως. Ακολουθούν οι επιλογές «Πάρα πολύ» με ποσοστό 12,3%, κατόπιν η επιλογή «Σε μικρή κλίμακα» με 8,2% και τέλος η επιλογή «Καθόλου» με ποσοστό 2,7%. Γενικότερα, πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχει έλεγχος, ή τακτικός ή έκτακτος ή επιτόπιος, ανάλογα πάντα από τον χρηματοδότη και τα πρότυπα που ακολουθεί.

Ερώτηση 5: Η ερώτηση 5 του ερωτηματολογίου, σχετίζεται με το αν ο έλεγχος που γίνεται από τους χρηματοδότες σχετικά με την αιτιολογία των δαπανών βοηθά στην απρόσκοπτη λειτουργία των προγραμμάτων.

Πίνακας 5.9: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 5 (Ερωτήσεις Έρευνας)

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΚΑΘΟΛΟΥ	2	2,7
ΣΕ ΜΙΚΡΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	7	9,6
ΣΕ ΜΕΤΡΙΑ ΚΛΙΜΑΚΑ	25	34,2
ΣΕ ΜΕΓΑΛΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	35	47,9
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	4	5,5
ΣΥΝΟΛΟ	73	100,0

Διάγραμμα 5.9: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 5 (Ερωτήσεις Έρευνας)

Σε αυτήν την ερώτηση παρατηρείται ότι, οι απαντήσεις των ερωτηθέντων ποικίλλουν, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων απάντησε σε «Σε μεγάλη κλίμακα» με ποσοστό 47,9%. Το 34,2% απάντησε «Σε μέτρια κλίμακα», το 9,6% απάντησε «Σε μικρή κλίμακα», το 5,5% «Πάρα πολύ» και «Καθόλου» απάντησε σε ποσοστό 2,7%. Σύμφωνα πάντα με τους οικονομικούς διαχειριστές, έλεγχος που γίνεται από τους χρηματοδότες, έχει ως συνέπεια την κωλυσιεργία στην εκτέλεση μια δαπάνης, καθώς

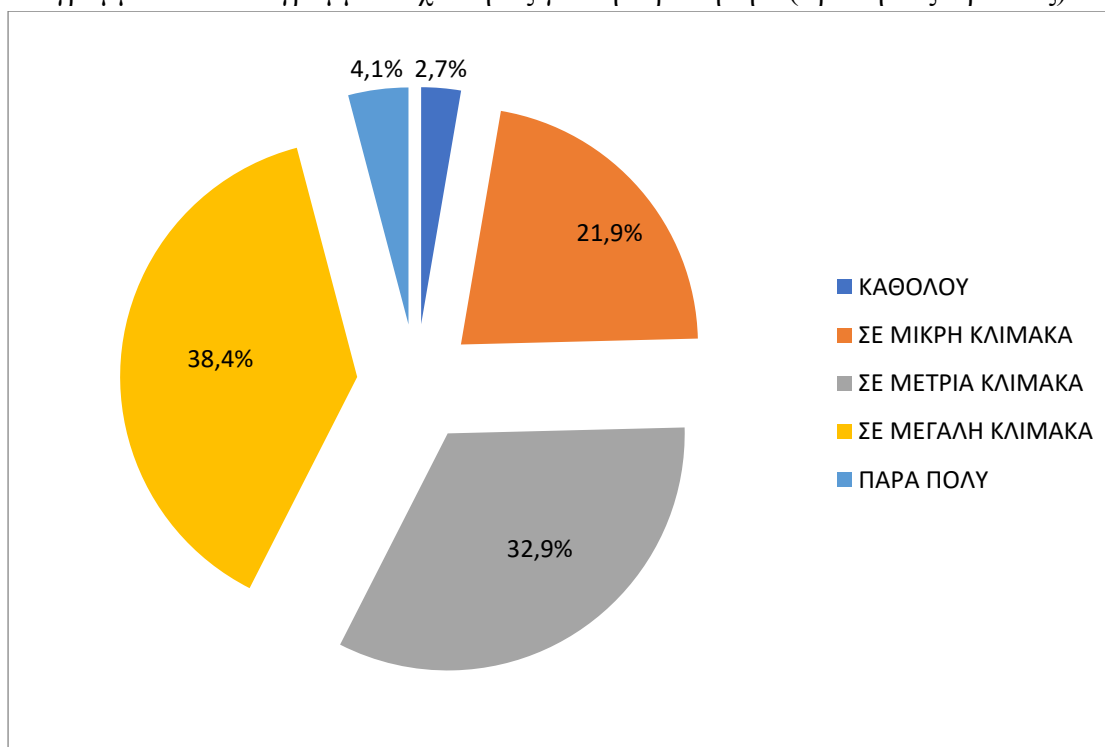
χρειάζονται πολλά δικαιολογητικά και αρκετές φορές γραπτές εξηγήσεις για την δικαιολόγηση της. Σε μεγαλύτερο βαθμό παρατηρείται όταν το πρόγραμμα χρηματοδοτείται μέσω υπουργείων και όχι απευθείας από Διεθνείς Οργανισμούς.

Ερώτηση 6: Η επόμενη ερώτηση του ερωτηματολογίου είναι άκρως σημαντική, διότι ασχολείται με το αν υπάρχουν περιπτώσεις των οποίων οι δαπάνες, σε ορισμένα budget line, ξεπερνούν το προϋπολογισμένο κόστος.

Πίνακας 5.10: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 6 (Ερωτήσεις Έρευνας)

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΚΑΘΟΛΟΥ	2	2,7
ΣΕ ΜΙΚΡΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	16	21,9
ΣΕ ΜΕΤΡΙΑ ΚΛΙΜΑΚΑ	24	32,9
ΣΕ ΜΕΓΑΛΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	28	38,4
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	3	4,1
ΣΥΝΟΛΟ	73	100,0

Διάγραμμα 5.10: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 6 (Ερωτήσεις Έρευνας)

Από το παραπάνω διάγραμμα , παρατηρείται ότι το 38,4% των ερωτηθέντων απαντάει «Σε μεγάλη κλίμακα» και το 32,9% «Σε μέτρια κλίμακα». Ακολουθούν οι

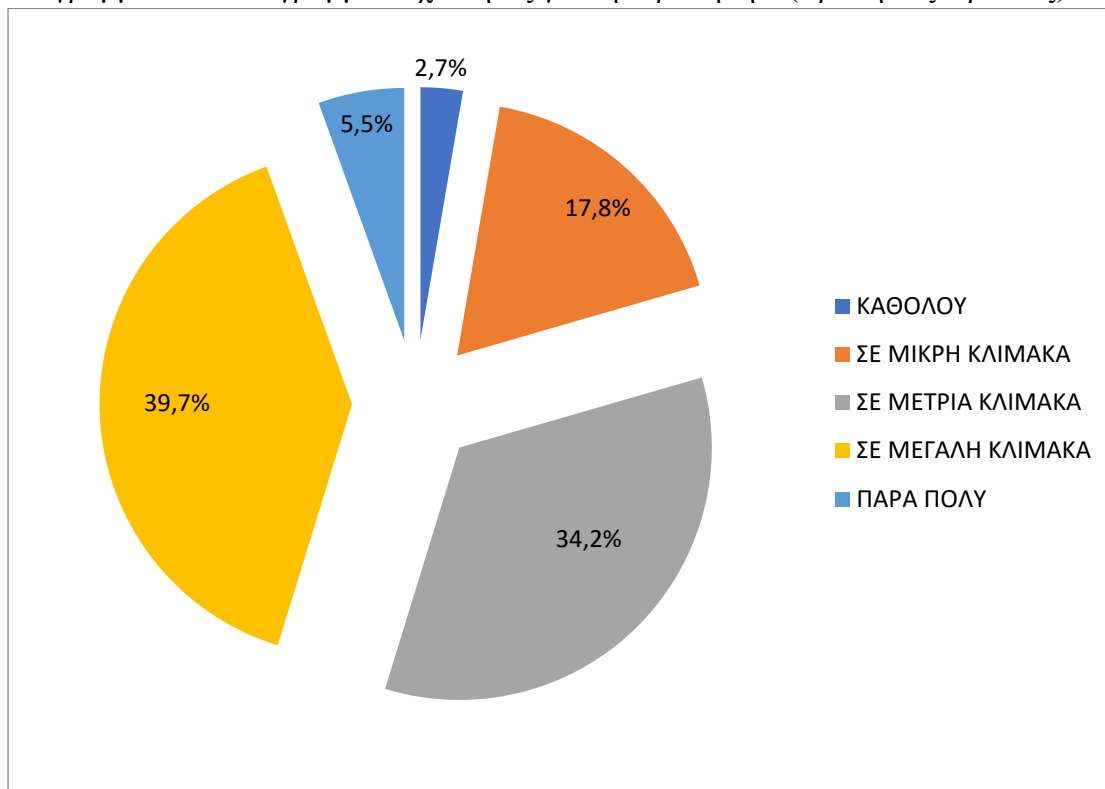
επιλογές «Σε μικρή κλίμακα» και «Πάρα πολύ», οι οποίες έχουν ποσοστά 21,9% και 4,1% αντιστοίχως. Τελευταία έρχεται η επιλογή «Καθόλου» με το ποσοστό του 2,7%. Είναι αξιοσημείωτο ότι οι δαπάνες, εκ του αποτελέσματος, ξεφεύγουν, σε άλλες περιπτώσεις περισσότερο και σε άλλες λιγότερο, από τον αρχικό προϋπολογισμό σε πολύ μεγάλο ποσοστό, σύμφωνα πάντα με τις απαντήσεις που έχουν ληφθεί στην συγκεκριμένη έρευνα.

Ερώτηση 7: Η ερώτηση επτά (7) έρχεται να συμπληρώσει την προηγούμενη διότι σε αυτήν οι ερωτηθέντες καλούνται να απαντήσουν κατά πόσο πιστεύουν ότι είναι εφικτό ο οικονομικός διαχειριστής να επέμβει στον αρχικό προϋπολογισμό, προσθέτοντας budget line, για τυχόν ανάγκες που δεν έχουν προβλεφθεί από τον χρηματοδότη.

Πίνακας 5.11: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 7 (Ερωτήσεις Έρευνας)

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΚΑΘΟΛΟΥ	2	2,7
ΣΕ ΜΙΚΡΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	13	17,8
ΣΕ ΜΕΤΡΙΑ ΚΛΙΜΑΚΑ	25	34,2
ΣΕ ΜΕΓΑΛΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	29	39,7
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	4	5,5
ΣΥΝΟΛΟ	73	100,0

Διάγραμμα 5.11: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 7 (Ερωτήσεις Έρευνας)

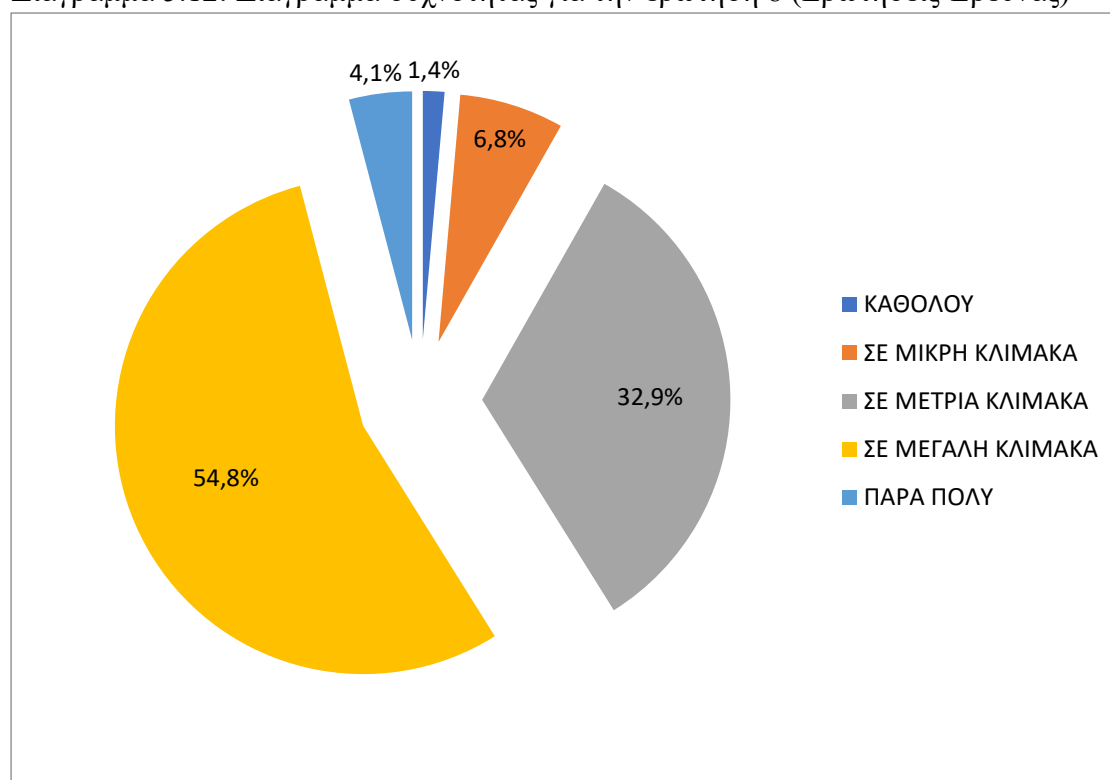
Και σε αυτήν την ερώτηση, οι απαντήσεις είναι θετικές για την έρευνα της εργασίας. Συγκεκριμένα, με συνολικό ποσοστό το 73,9% επιλέγει τις απαντήσεις «Σε μεγάλη κλίμακα» και σε «Σε μέτρια κλίμακα», ακολουθεί η επιλογή «Σε μικρή κλίμακα» με 17,8%, τέταρτη έρχεται η επιλογή «Πάρα πολύ» με 5,5% και τέλος η επιλογή «Καθόλου» με μόλις 2,7%. Από τις ερωτήσεις έξι (6) και επτά (7), συμπεραίνεται ότι στην πλειοψηφία των περιπτώσεων το πραγματικό υπερβαίνει το προϋπολογισμένο κόστος, παρόλα αυτά οι οικονομικοί διαχειριστές έχουν την δυνατότητα και την ευχέρεια να προβαίνουν σε διορθωτικές κινήσεις ώστε στο τέλος της χρήσης να μην υπάρχουν πλεονάσματα ή ελλείμματα.

Ερώτηση 8: Η όγδοη (8) ερώτηση του ερωτηματολογίου ερευνά το κατά πόσο η κατηγοριοποίηση των δαπανών αντιστοιχεί στις ανάγκες του εκάστοτε προγράμματος.

Πίνακας 5.12: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 8 (Ερωτήσεις Έρευνας)

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΚΑΘΟΛΟΥ	1	1,4
ΣΕ ΜΙΚΡΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	5	6,8
ΣΕ ΜΕΤΡΙΑ ΚΛΙΜΑΚΑ	24	32,9
ΣΕ ΜΕΓΑΛΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	40	54,8
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	3	4,1
ΣΥΝΟΛΟ	73	100,0

Διάγραμμα 5.12: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 8 (Ερωτήσεις Έρευνας)

Σε αυτήν την ερώτηση, παρατηρείται ότι η πλειοψηφία των ερωτηθέντων κλίνει προς την απάντηση «Σε μεγάλη κλίμακα» αφού το ποσοστό υπερβαίνει το 50%. Ακολουθεί η επιλογή «Σε μέτρια κλίμακα» με 32,9%. Τρίτη με ποσοστό 6,8% είναι η επιλογή «Σε μικρή κλίμακα» και τέταρτη έρχεται η επιλογή «Πάρα πολύ» με 4,1%. Το μικρότερο ποσοστό παρατηρείται στην επιλογή «Καθόλου» με ποσοστό 1,4%. Θετικό στοιχείο για την έρευνα είναι ότι, το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων απάντησε

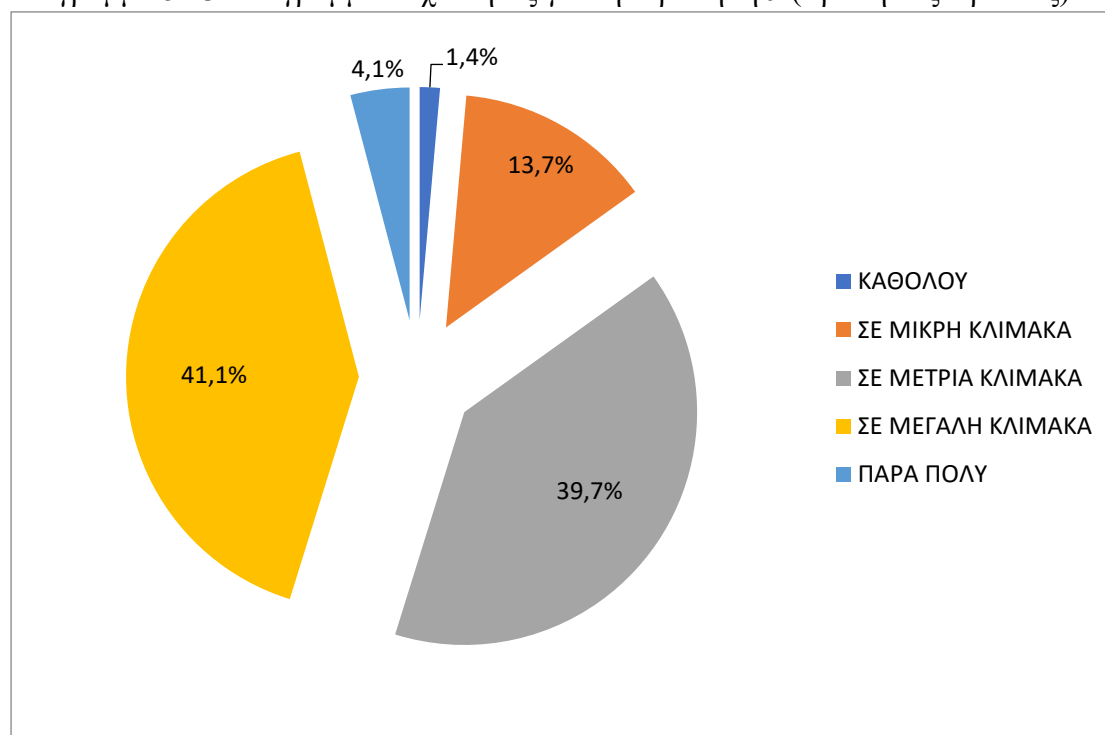
θετικά, που σημαίνει ότι υπάρχει σωστή κατανομή στην κατηγοριοποίηση των δαπανών, άρα και διευκόλυνση στην επίτευξη των στόχων των προγραμμάτων.

Ερώτηση 9: Η ερώτηση εννέα (9) του ερωτηματολογίου σχετίζεται με το εάν, ο αριθμός των εργαζομένων επαρκεί για να καλύψει τις ανάγκες του εκάστοτε προγράμματος.

Πίνακας 5.13: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 9 (Ερωτήσεις Έρευνας)

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΚΑΘΟΛΟΥ	1	1,4
ΣΕ ΜΙΚΡΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	10	13,7
ΣΕ ΜΕΤΡΙΑ ΚΛΙΜΑΚΑ	29	39,7
ΣΕ ΜΕΓΑΛΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	30	41,1
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	3	4,1
ΣΥΝΟΛΟ	73	100,0

Διάγραμμα 5.13: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 9 (Ερωτήσεις Έρευνας)

Από τις απαντήσεις των ερωτηθέντων διαπιστώνεται ότι, οι επιλογές «Σε μεγάλη κλίμακα» και «Σε μέτρια κλίμακα» έχουν σχεδόν το ίδιο ποσοστό, αφού η διαφορά τους κυμαίνεται περίπου στο 1%. Συγκεκριμένα η επιλογή «Σε μεγάλη

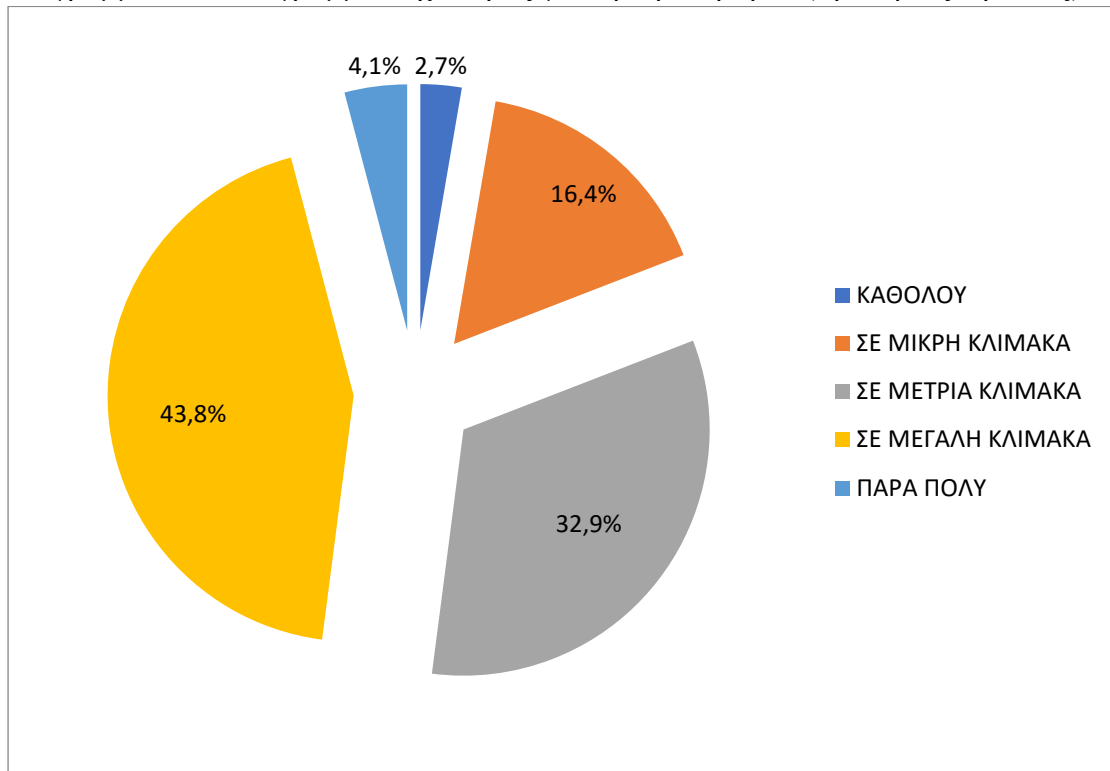
κλίμακα» αντιστοιχεί στο 41,1% και η επιλογή «Σε μέτρια κλίμακα» αντιστοιχεί στο 39,7% αντιστοίχως. Ακολουθεί η επιλογή «Σε μικρή κλίμακα» με ποσοστό 13,7%, έπειτα η επιλογή «Πάρα πολύ» με ποσοστό 4,1% και τέλος η επιλογή «Καθόλου» με ποσοστό 1,4%. Όπως παρατηρείται, η μεγαλύτερη μερίδα των ερωτηθέντων απαντάει θετικά στην συγκεκριμένη ερώτηση. Συμπερασματικά, οι ερωτηθέντες θεωρούν ότι είναι επαρκής ο αριθμός εργαζομένων που τους παρέχονται από τους χρηματοδότες για να εργαστούν στην υλοποίηση των εκάστοτε προγραμμάτων.

Ερώτηση 10: Το επόμενο ερώτημα ασχολείται με το αν, τα κριτήρια που υπάρχουν για τον καταμερισμό του μισθού ανά ειδικότητα, είναι κατά τη γνώμη σας αντικειμενικά.

Πίνακας 5.14: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 10 (Ερωτήσεις Έρευνας)

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΚΑΘΟΛΟΥ	2	2,7
ΣΕ ΜΙΚΡΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	12	16,4
ΣΕ ΜΕΤΡΙΑ ΚΛΙΜΑΚΑ	24	32,9
ΣΕ ΜΕΓΑΛΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	32	43,8
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	3	4,1
ΣΥΝΟΛΟ	73	100,0

Διάγραμμα 5.14: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 10 (Ερωτήσεις Έρευνας)

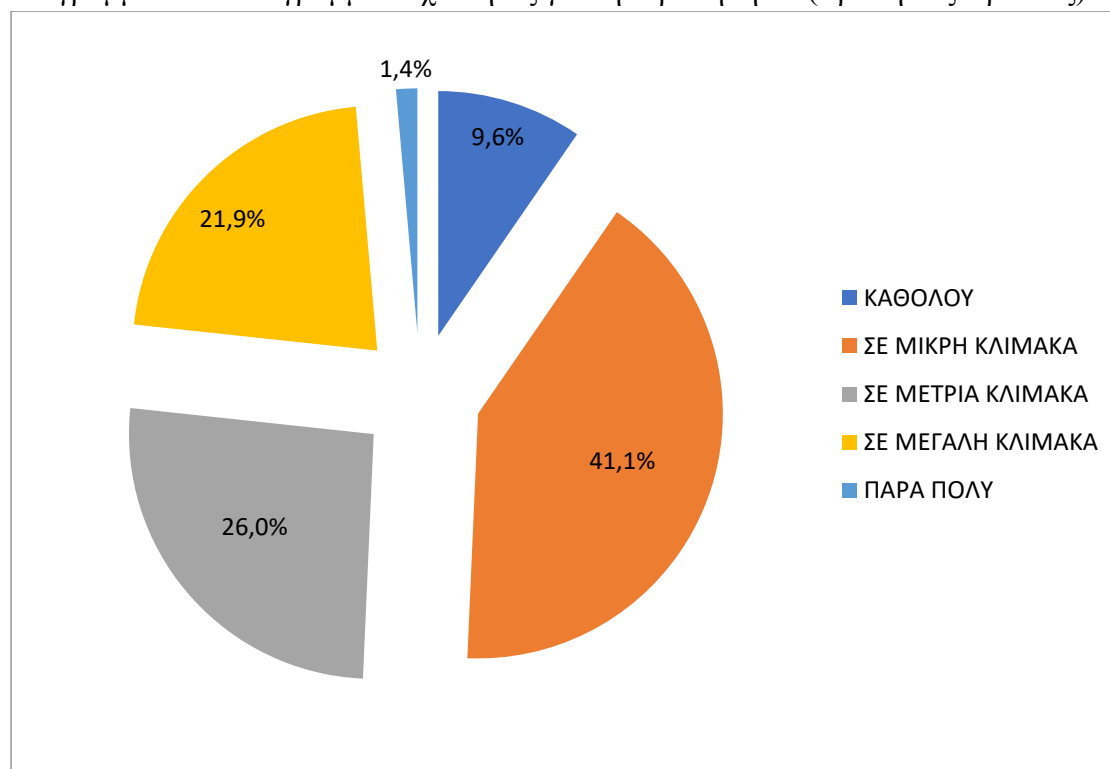
Όπως προκύπτει από τον πίνακα, το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων έχει απαντήσει θετικά σε αυτήν την ερώτηση. Συγκεκριμένα το 43,8% των ερωτηθέντων απάντησε «Σε μεγάλη κλίμακα», ακολουθεί με 32,9% η επιλογή «Σε μέτρια κλίμακα» και το 4,1% των ερωτηθέντων απάντησε «Πάρα πολύ». Αρνητικά απάντησαν ελάχιστοι ερωτηθέντες. Την επιλογή «Σε μικρή κλίμακα» την επέλεξαν 12 ερωτηθέντες και μόνο δύο (2) ερωτηθέντες απάντησαν «Καθόλου». Γενικότερα, παρατηρείται μια θετικά εικόνα από τους ερωτηθέντες, ως προς τον καταμερισμό του μισθού ανά ειδικότητα, δίνοντας έτσι την εντύπωση ότι οι χρηματοδότες αντιμετωπίζουν με δίκαιο τρόπο την συνεισφορά του κάθε εργαζόμενου αμείβοντας τους ανάλογα με τις αρμοδιότητες τους.

Ερώτηση 11: Στην ερώτηση 11 του ερωτηματολογίου διερευνάται το εάν, μπορεί μια διαδικασία που ακολουθείται για την ανάθεση έργου ή εργασίας (catering, επιδιόρθωση βλαβών, κ.ο.κ.) και είναι σύμφωνη με την νομοθεσία του κράτους, να θεωρηθεί αμφισβητήσιμη.

Πίνακας 5.15: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 11 (Ερωτήσεις Έρευνας)

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΚΑΘΟΛΟΥ	7	9,6
ΣΕ ΜΙΚΡΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	30	41,1
ΣΕ ΜΕΤΡΙΑ ΚΛΙΜΑΚΑ	19	26,0
ΣΕ ΜΕΓΑΛΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	16	21,9
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	1	1,4
ΣΥΝΟΛΟ	73	100,0

Διάγραμμα 5.15: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 11 (Ερωτήσεις Έρευνας)

Από τις απαντήσεις των ερωτηθέντων, παρατηρείται ότι η πλειοψηφία απαντάει αρνητικά στο ενδεχόμενο να θεωρηθεί αμφισβητήσιμη η διαδικασία που ακολουθείται για την ανάθεση έργου ή εργασίας, με ποσοστό πάνω από 50%. Συγκεκριμένα οι απαντήσεις «Σε μικρή κλίμακα» και «Καθόλου» έχουν συνολικό ποσοστό 50,7%,

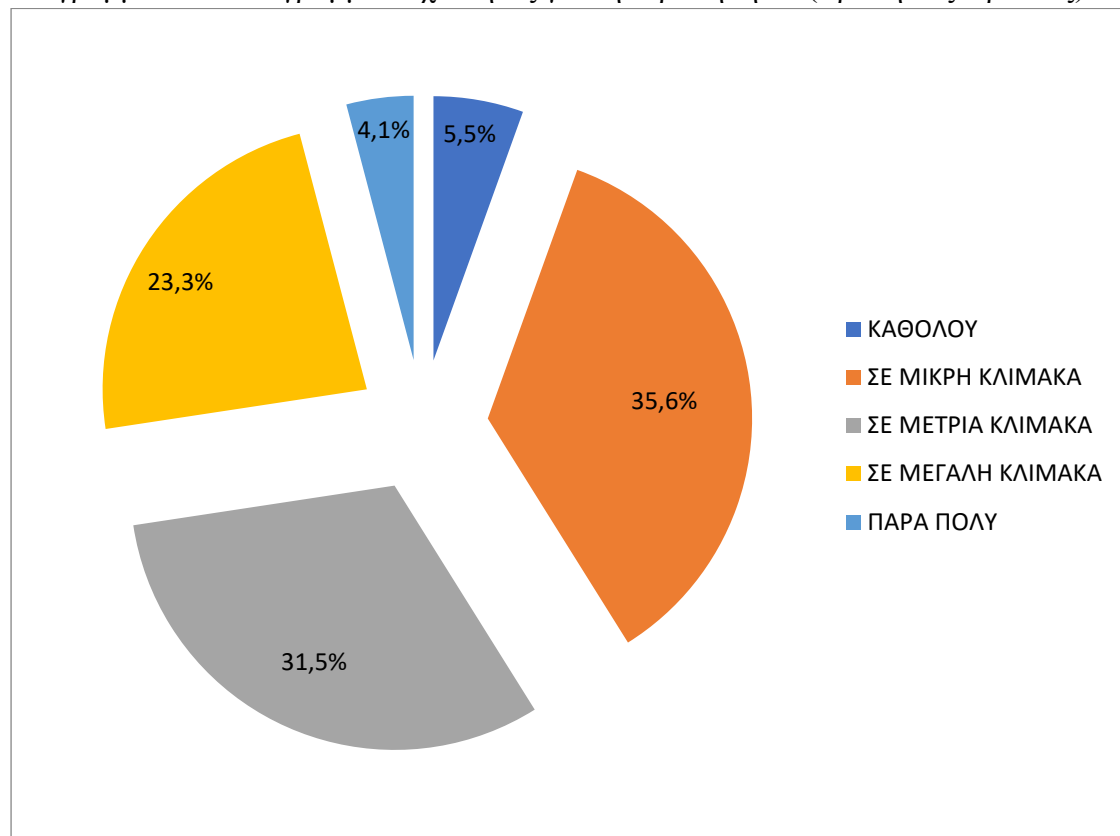
ακολουθεί η απάντηση «Σε μέτρια κλίμακα» με 26%. Τέταρτη έρχεται η απάντηση «Σε μεγάλη κλίμακα» με ποσοστό 21,9% και τελευταία η απάντηση «Πάρα πολύ». Σε γενικές γραμμές οι διαδικασίες δεν αμφισβητούνται καθώς στις περισσότερες των περιπτώσεων τα τμήματα προμηθειών κινούνται σε αυστηρά πλαίσια που ορίζονται από τους χρηματοδότες.

Ερώτηση 12: Στην ερώτηση 12 οι συμμετέχοντες καλούνται να απαντήσουν, αν οι όροι που τίθενται από τους χρηματοδότες, αποκλείουν κάποιους πιθανούς προμηθευτές, π.χ. μικρές επιχειρήσεις, από τη διαδικασία ανάθεσης έργου.

Πίνακας 5.16: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 12 (Ερωτήσεις Έρευνας)

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΚΑΘΟΛΟΥ	4	5,5
ΣΕ ΜΙΚΡΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	26	35,6
ΣΕ ΜΕΤΡΙΑ ΚΛΙΜΑΚΑ	23	31,5
ΣΕ ΜΕΓΑΛΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	17	23,3
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	3	4,1
ΣΥΝΟΛΟ	73	100,0

Διάγραμμα 5.16: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 12 (Ερωτήσεις Έρευνας)

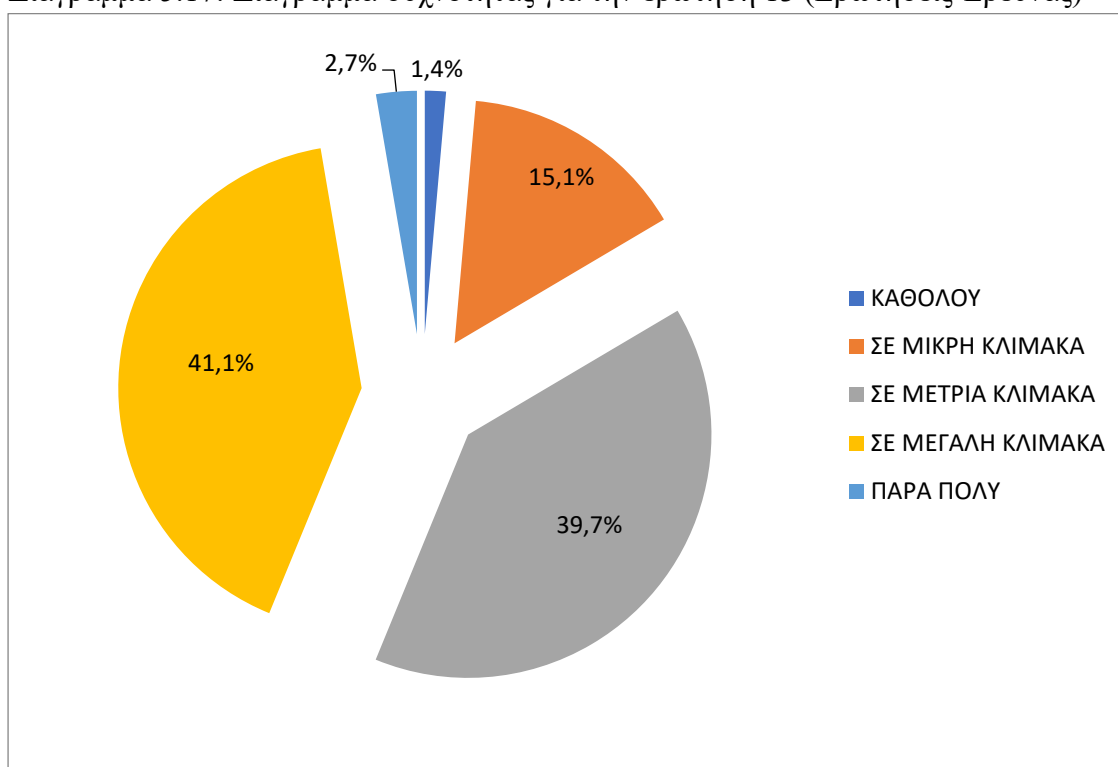
Στη ερώτηση δώδεκα (12), παρατηρείται ότι με ποσοστό 35,6% η απάντηση «Σε μικρή κλίμακα» έρχεται πρώτη και έπειτα η απάντηση «Σε μέτρια κλίμακα» με 31,5%. Στη συνέχεια ακολουθεί η απάντηση «Σε μεγάλη κλίμακα» με 23,3%, τέταρτη είναι η απάντηση «Καθόλου» και τελευταία η απάντηση «Πάρα πολύ» με ποσοστά 5,5% και 4,1% αντιστοίχως. Από τα αποτελέσματα των δύο τελευταίων ερωτήσεων συμπεραίνεται ότι οι οικονομικοί διαχειριστές στο μεγαλύτερο ποσοστό τους θεωρούν ότι οι διαδικασίες που ακολουθούνται για την ανάθεση έργου ή εργασίας από την μία δεν μπορούν να θεωρηθούν αμφισβητήσιμες αλλά από την άλλη οι όροι που τίθενται από τους χρηματοδότες φαίνεται να αποκλείουν κάποιους πιθανούς προμηθευτές, ειδικότερα τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Αυτό, άλλωστε απεικονίζεται και από τα αποτελέσματα καθώς στην ερώτηση έντεκα (11) οι θετικές κρίσεις ξεπερνούν το 50%, ενώ στην ερώτηση δώδεκα (12) αγγίζουν το 41%.

Ερώτηση 13: Το επόμενο ερώτημα ασχολείται με το αν επαρκούν τα ποσά που διατίθενται από τους χρηματοδότες για την κάλυψη των βασικών αναγκών (στέγαση, ένδυση, τροφοδοσία) των ωφελούμενων.

Πίνακας 5.17: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 13 (Ερωτήσεις Έρευνας)

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΚΑΘΟΛΟΥ	1	1,4
ΣΕ ΜΙΚΡΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	11	15,1
ΣΕ ΜΕΤΡΙΑ ΚΛΙΜΑΚΑ	29	39,7
ΣΕ ΜΕΓΑΛΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	30	41,1
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	2	2,7
ΣΥΝΟΛΟ	73	100,0

Διάγραμμα 5.17: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 13 (Ερωτήσεις Έρευνας)

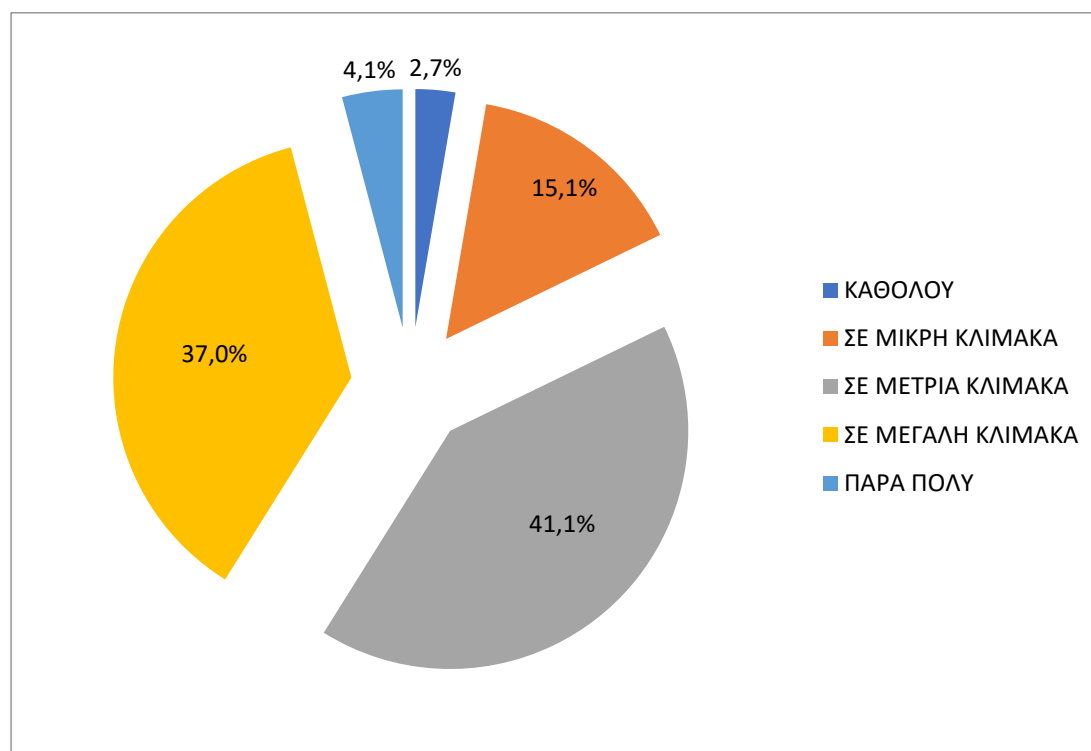
Όπως προκύπτει από τον πίνακα, το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων έχει απαντήσει θετικά σε αυτήν την ερώτηση. Συγκεκριμένα το 41,1% των ερωτηθέντων απάντησε «Σε μεγάλη κλίμακα», ακολουθεί με 39,7% η επιλογή «Σε μέτρια κλίμακα» και το 2,7% των ερωτηθέντων απάντησε «Πάρα πολύ». Αρνητικά απάντησαν ελάχιστοι ερωτηθέντες. Την επιλογή «Σε μικρή κλίμακα» την επέλεξαν έντεκα (11) ερωτηθέντες και μόνο ένας (1) ερωτηθείς απάντησε «Καθόλου». Η συγκεκριμένη ερώτηση αντιλαμβανόμαστε ότι έχει μεγάλη σημασία γιατί αφορά ουσιαστικά την διαβίωση των ωφελούμενων.

Ερώτηση 14: Η τελευταία ερώτηση ασχολείται, με το εάν η χρηματοδότηση καλύπτει σε ικανοποιητικό βαθμό τις ανάγκες της υγείας και της εκπαίδευσης των ωφελούμενων.

Πίνακας 5.18: Πίνακας συχνότητας για την ερώτηση 14 (Ερωτήσεις Έρευνας)

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΚΑΘΟΛΟΥ	2	2,7
ΣΕ ΜΙΚΡΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	11	15,1
ΣΕ ΜΕΤΡΙΑ ΚΛΙΜΑΚΑ	30	41,1
ΣΕ ΜΕΓΑΛΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	27	37,0
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	3	4,1
ΣΥΝΟΛΟ	73	100,0

Διάγραμμα 5.18: Διάγραμμα συχνότητας για την ερώτηση 14 (Ερωτήσεις Έρευνας)

Στην προκειμένη περίπτωση, η κατανομή των απαντήσεων είναι παρόμοια με την προηγούμενη ερώτηση, όπου υπάρχει και συσχέτιση. Η επιλογή «Σε μέτρια κλίμακα» αντιστοιχεί σε ποσοστό 41,1%, ακολουθεί η επιλογή «Σε μεγάλη κλίμακα» με ποσοστό 37%. Στην συνέχεια, στην κατάταξη με ποσοστό 15,1% είναι η επιλογή «Σε μικρή κλίμακα», έπειτα με ποσοστό 4,1% η επιλογή «Πάρα πολύ» και τελευταία στην κατάταξη είναι η επιλογή «Καθόλου» με 2,7%. Συμπερασματικά για τις δύο (2)

τελευταίες ερωτήσεις παρατηρείται ότι, οι οικονομικοί διαχειριστές αναγνωρίζουν ότι οι χρηματοδότες αντιλαμβάνονται ποιες είναι οι πρωταρχικές ανάγκες των ωφελούμενων (διατροφή, στέγαση, υγεία και εκπαίδευση) και μεριμνούν ανάλογα.

2) Περιγραφικά Χαρακτηριστικά

Τα κριτήρια της ασυμμετρίας και της κύρτωσης, παρέχουν πληροφορίες για τις εξεταζόμενες μεταβλητές και τις κατανομές τους. Η ασυμμετρία χαρακτηρίζει πώς οι τιμές μιας μεταβλητής, διατάσσονται συμμετρικά γύρω από τον μέσο κατανομής και μπορεί να είναι θετική ή αρνητική. Θετικά ασυμμετρική είναι μια κατανομή, όταν παρουσιάζει εξόγκωση προς τα αριστερά και επιμήκυνση του άκρου της που αντιστοιχεί στις μεγαλύτερες τιμές του χαρακτηριστικού. Με άλλα λόγια, η μεγάλη συγκέντρωση των παρατηρήσεων βρίσκεται στις μικρές τιμές της μεταβλητής. Αντίθετα, αρνητικά ασυμμετρική είναι μία κατανομή όταν παρουσιάζει εξόγκωση προς τα δεξιά και επιμήκυνση του άκρου της που αντιστοιχεί στις μικρότερες τιμές του χαρακτηριστικού. Στην περίπτωση αυτή, η μεγάλη συγκέντρωση των παρατηρήσεων βρίσκεται στις μεγάλες τιμές της μεταβλητής.

Όταν ο συντελεστής της ασυμμετρίας είναι ίσος με 0, τότε υπάρχει κανονική κατανομή ($SK=0$). Όταν ο συντελεστής ασυμμετρίας είναι μεγαλύτερος του μηδενός, τότε παρατηρείται θετική ασυμμετρία, ($SK>0$), και διαγραμματικά, μεγαλύτερη ουρά στη δεξιά μεριά του μέσου. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι, η επικρατούσα τιμή είναι μικρότερη από το διάμεσο της κατανομής και ότι ο διάμεσος της κατανομής είναι μικρότερος από την μέση τιμή του δείγματος. Δηλαδή, στην συγκεκριμένη περίπτωση ισχύει: $M_o < X_\delta < X$, όπου M_o = επικρατούσα τιμή, X_δ = διάμεσος και X = μέση τιμή. Όταν ο συντελεστής ασυμμετρίας είναι μικρότερος του μηδενός ($SK<0$), παρατηρείται αρνητική ασυμμετρία και διαγραμματικά είναι μεγαλύτερη η ουρά στην αριστερή πλευρά του μέσου. Σε αυτήν την περίπτωση, ισχύει $M_o > X_\delta > X$, όπου ο δειγματικός μέσος είναι μικρότερος του διάμεσου και της επικρατούσας τιμής (Pallant, 2016).

Η κύρτωση μετρά τον βαθμό συγκέντρωσης των τιμών στην περιοχή του αριθμητικού μέσου (ή της μέσης τιμής) και προς τα δεξιά και τα αριστερά άκρα του. Η κύρτωση αναφέρεται στην οξύτητα της κορυφής των κατανομών των τιμών και αποτελεί μέτρο για την πυκνότητα των παρατηρήσεων μιας σειράς. Όταν ο συντελεστής της κύρτωσης είναι ίσος με 3, ($K=3$), τότε υπάρχει κανονική κατανομή και χαρακτηρίζεται ως μεσόκυρτη κατανομή. Όταν ο συντελεστής κύρτωσης είναι μεγαλύτερος του 3, ($K>3$), η κατανομή είναι λεπτόκυρτη και παρατηρείται

ετεροσκεδαστικότητα στις σειρές. Όταν ο συντελεστής κύρτωσης είναι μικρότερος του 3, ($K < 3$), η κατανομή χαρακτηρίζεται ως πλατύκυρτη (Pallant, 2016).

Παρακάτω, παρουσιάζεται ο πίνακας με τιμές ασυμμετρίας και κύρτωσης αντίστοιχα των μεταβλητών.

Πίνακας 5.19: Περιγραφικά χαρακτηριστικά μεταβλητών

	Skewness		Kurtosis	
	Statistic	Std. Error	Statistic	Std. Error
ΦΥΛΟ	-0,084	0,281	-2,050	0,555
ΗΛΙΚΙΑ	0,644	0,281	0,392	0,555
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	-0,117	0,281	-0,157	0,555
ΠΡΟΥΠΗΡΕΣΙΑ	1,411	0,281	0,899	0,555
ΕΡΩΤΗΣΗ 1	-0,362	0,281	0,028	0,555
ΕΡΩΤΗΣΗ 2	-0,591	0,281	0,602	0,555
ΕΡΩΤΗΣΗ 3	-0,571	0,281	0,102	0,555
ΕΡΩΤΗΣΗ 4	-0,497	0,281	0,347	0,555
ΕΡΩΤΗΣΗ 5	-0,710	0,281	0,604	0,555
ΕΡΩΤΗΣΗ 6	-0,287	0,281	-0,58	0,555
ΕΡΩΤΗΣΗ 7	-0,357	0,281	-0,321	0,555
ΕΡΩΤΗΣΗ 8	-0,840	0,281	1,074	0,555
ΕΡΩΤΗΣΗ 9	-0,367	0,281	-0,072	0,555
ΕΡΩΤΗΣΗ 10	-0,519	0,281	-0,197	0,555
ΕΡΩΤΗΣΗ 11	0,226	0,281	-0,785	0,555
ΕΡΩΤΗΣΗ 12	0,221	0,281	-0,618	0,555
ΕΡΩΤΗΣΗ 13	-0,414	0,281	-0,193	0,555
ΕΡΩΤΗΣΗ 14	-0,372	0,281	-0,001	0,555

Από τον παραπάνω πίνακα, διαπιστώνεται ότι θετική ασυμμετρία παρουσιάζει στα δημογραφικά χαρακτηριστικά, η μεταβλητή της προϋπηρεσίας των ερωτηθέντων και από τις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου η ερώτηση 11 και 12, που σχετίζονται με τα ερωτήματα, εάν η διαδικασία που ακολουθείται για την ανάθεση έργου ή εργασίας και είναι σύμφωνη με την νομοθεσία του κράτους, μπορεί να θεωρηθεί αμφισβητήσιμη και εάν οι όροι που τίθενται από τους χρηματοδότες αποκλείουν κάποιους πιθανούς χρηματοδότες αντιστοίχως. Δηλαδή, η μέση τιμή της προϋπηρεσίας των ερωτηθέντων είναι μεγαλύτερη από το διάμεσο της συγκεκριμένης μεταβλητής και από την

επικρατούσα τιμή. Παράλληλα, στις ερωτήσεις 11 και 12 του ερωτηματολογίου, η μέση τιμή των απαντήσεων των ερωτηθέντων είναι μεγαλύτερη από την διάμεσο και την επικρατούσα τιμή των απαντήσεων των ερωτηθέντων. Ενώ οι υπόλοιπες ερωτήσεις του ερωτηματολογίου είναι αρνητικά ασυμμετρικές. Αυτό σημαίνει ότι, η μέση τιμή των απαντήσεων των ερωτηθέντων σε όλες τις άλλες ερωτήσεις τόσο του ερωτηματολογίου έρευνας, όσο και των δημογραφικών στοιχείων είναι μικρότερη από την διάμεσο και την επικρατούσα τιμή των αντίστοιχων απαντήσεων.

Όσον αφορά τον συντελεστή της κύρτωσης, παρατηρείται ότι όλες οι μεταβλητές χαρακτηρίζονται ως πλατύκυρτες, διότι ο συντελεστή κύρτωσης και για όλες τις μεταβλητές είναι μικρότερος του 3. Οι απαντήσεις των ερωτηθέντων σε όλες τις ερωτήσεις τόσο των δημογραφικών στοιχείων όσο και της έρευνας, χαρακτηρίζονται από μικρό βαθμό συγκέντρωσης γύρω από το κέντρο της κατανομής των απαντήσεων, δηλαδή η μέγιστη συχνότητα των απαντήσεων σε όλες τις ερωτήσεις είναι μικρή. Συμπερασματικά, παρατηρείται ότι οι ερωτηθέντες δεν επιλέγουν την ίδια απάντηση.

3) Έλεγχοι Ανεξαρτησίας

Στην εμπειρική μελέτη της παρούσας εργασίας, θα παρουσιαστούν δύο (2) τεστ μη παραμετρικού ελέγχου ανεξαρτησίας. Ο πρώτος, γίνεται μέσω του τεστ Pearson's Chi – Square και ο δεύτερος μη παραμετρικός έλεγχος, πραγματοποιείται μέσω του τεστ Spearman's Correlation. Στην παρούσα έρευνα, μπορούν να κατηγοριοποιηθούν οι μεταβλητές της έρευνας σε δύο είδη: στις ποιοτικές και στις ποσοτικές. Όσον αφορά τις ποιοτικές μεταβλητές, υπάρχουν οι μεταβλητές κατηγορίας (nominal), οι οποίες είναι οι μεταβλητές που το σύνολο τιμών τους δεν έχει καμία ιδιότητα και στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι, το φύλο από τα δημογραφικά συμμετείχαν στην έρευνα. Ως μεταβλητές διάταξης (ordinal), δηλαδή τις μεταβλητές για τις οποίες το σύνολο των τιμών τους μπορεί να οριστεί μια διάταξη, είναι όλες οι ερωτήσεις που σχετίζονται με την έρευνα.

Οι ποσοτικές μεταβλητές κατηγοριοποιούνται σε μεταβλητές διαστήματος (interval) και σε μεταβλητές αναλογίας (ratio). Στην παρούσα εμπειρική μελέτη, χρησιμοποιούνται οι μεταβλητές διαστήματος, οι οποίες είναι οι μεταβλητές των οποίων, οι ίσες διαφορές μεταξύ των τιμών τους συνεπάγεται και ίσες διαφορές για το χαρακτηριστικό που μετράει η συγκεκριμένη μεταβλητή, ενώ οι μεταβλητές αναλογίας, είναι οι μεταβλητές των οποίων οι τιμές τους αντιστοιχούν στην ποσότητα του χαρακτηριστικού που μετρούν αναλογικά. Ως μεταβλητές διαστήματος είναι από

τα δημογραφικά χαρακτηριστικά, η εκπαίδευση, η ηλικία και τα έτη προϋπηρεσίας (Pallant, 2016).

I. Pearson's Chi – Square Test

Ο συγκεκριμένος έλεγχος ανεξαρτησίας ελέγχει το βαθμό εξάρτησης ή μη που υπάρχει μεταξύ δύο μεταβλητών. Προκειμένου να εξεταστεί η σχέση εξάρτησης, θα πρέπει η τιμή (p – value) του X^2 να είναι μικρότερη από το επίπεδο σημαντικότητας p – value = 0,05, δηλαδή p – value < 0,05. Η μηδενική υπόθεση (H_0) και η εναλλακτική υπόθεση (H_1) του εν λόγω τεστ παρουσιάζονται παρακάτω:

H_0 = δεν υπάρχει σχέση μεταξύ των δύο μεταβλητών, δηλαδή οι μεταβλητές είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους.

H_1 = υπάρχει σχέση μεταξύ των μεταβλητών, δηλαδή οι μεταβλητές είναι εξαρτημένες μεταξύ τους.

Εάν για τις δύο μεταβλητές, ο συντελεστής συσχέτισης του Pearson (X^2) εμφανίζεται στατιστικά σημαντικός, τότε αποδέχομαι την εναλλακτική υπόθεση (H_1) και απορρίπτω την μηδενική υπόθεση (H_0). Στη περίπτωση μη ανεξαρτησίας μεταξύ των δυο υπό εξέταση μεταβλητών, η μήτρα η οποία απεικονίζει τον συνδυασμό των κατηγοριών (Crosstabs) παρέχει παραπάνω πληροφόρηση για τη φύση της σχέσης (Κατρακυλίδης, 2009).

Στην παρούσα έρευνα, οι σχέσεις που ελέγχθηκαν είναι, μεταξύ των ερωτήσεων της έρευνας και από τα δημογραφικά στοιχεία, το φύλο των ερωτηθέντων.

Στον πίνακα που ακολουθεί, απεικονίζονται οι τιμές του συντελεστή συσχέτισης Pearson και αντιστοίχως οι τιμές των p – value μεταξύ των μεταβλητών.

Πίνακας 5.20: Αποτελέσματα Pearson's Chi – Square Test

	ΦΥΛΟ
ΕΡΩΤΗΣΗ 1	2,398 (0,663)
ΕΡΩΤΗΣΗ 2	3,709 (0,447)
ΕΡΩΤΗΣΗ 3	3,255 (0,516)
ΕΡΩΤΗΣΗ 4	8,074 (0,089)
ΕΡΩΤΗΣΗ 5	6,419 (0,170)
ΕΡΩΤΗΣΗ 6	5,672 (0,225)
ΕΡΩΤΗΣΗ 7	1,030 (0,905)
ΕΡΩΤΗΣΗ 8	4,651 (0,325)
ΕΡΩΤΗΣΗ 9	8,818 (0,066)
ΕΡΩΤΗΣΗ 10	5,052 (0,282)
ΕΡΩΤΗΣΗ 11	8,291 (0,081)
ΕΡΩΤΗΣΗ 12	12,222 (0,002)
ΕΡΩΤΗΣΗ 13	9,040 (0,011)
ΕΡΩΤΗΣΗ 14	6,899 (0,032)

Από τον πίνακα 5.20, προκύπτουν τα αποτελέσματα του πρώτου τεστ ανεξαρτησίας της έρευνας. Πρωτίστως, πρέπει να τονιστεί ότι θα ήταν λογικό για την πλειοψηφία των σχέσεων της μεταβλητής, το p – value να ήταν μικρότερο του 0,05. Όμως, τα αποτελέσματα δεν απεικονίζουν ακριβώς αυτό το φαινόμενο, αλλά παρουσιάζεται σχέση εξάρτησης σε τρεις (3) μόνο από τις συνολικά 14 ερωτήσεις.

Συγκεκριμένα, η μεταβλητή του φύλου, η οποία και εξετάζεται, στην ερώτηση 12, που σχετίζεται με το ερώτημα εάν, οι όροι που τίθενται από τους χρηματοδότες, αποκλείουν κάποιους πιθανούς προμηθευτές από τη διαδικασία ανάθεσης έργου, το X^2 είναι 12,222 (p-value: 0,002), που σημαίνει ότι είναι στατιστικά σημαντικός, δηλαδή γίνεται αποδεκτή η εναλλακτική υπόθεση και ότι οι δύο μεταβλητές είναι εξαρτημένες μεταξύ τους. Ουσιαστικά, από τις συνολικά 73 απαντήσεις που λήφθηκαν, οι 35 ήταν άνδρες και οι 38 ήταν γυναίκες, σε ποσοστό 47,9% και 52,1% αντιστοίχως. Τα αποτελέσματα δείχνουν οι άντρες να συμφωνούν σε χαμηλή κλίμακα (54,3%) ενώ οι γυναίκες είναι πιο πιθανό να συμφωνούν σε μεγάλη κλίμακα (44,7%) (Παράρτημα 1.1.).

Οι επόμενες ερωτήσεις που παρουσιάζουν σχέση εξάρτησης με το φύλο των ερωτηθέντων είναι η 13 και η 14, όπου το X^2 είναι 9,040 (p-value: 0,011) και 6,899 (p-value: 0,032) αντιστοίχως. Το φύλο των ερωτηθέντων έχει θετική συσχέτιση με τις δύο απαντήσεις, η ερώτηση 13 θέτει το ζήτημα εάν, είναι επαρκή τα ποσά που διατίθενται από τους χρηματοδότες για την κάλυψη των βασικών αναγκών των ωφελομένων και η ερώτηση 14 εάν, η χρηματοδότηση καλύπτει σε ικανοποιητικό βαθμό τις ανάγκες της υγείας και της εκπαίδευσης των ωφελομένων. Οι παραπάνω ερωτήσεις θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως πιο κοινωνικού χαρακτήρα λόγω της φύσεως τους. Αυτό που είναι άξιο σχολιασμού στις συγκεκριμένες περιπτώσεις είναι το γεγονός ότι, και στις δύο ερωτήσεις, το μεγαλύτερο ποσοστό των απαντήσεων τόσο των ανδρών όσο και των γυναικών, κυμαίνεται κοντά στο 50%. Συγκεκριμένα στην ερώτηση 13, οι άνδρες έδωσαν την απάντηση, σε μέτρια κλίμακα, σε ποσοστό 51,4% και στην ερώτηση 14 σε ποσοστό 54,3%. Σε αντίθεση με τις γυναίκες που απάντησαν, σε μεγάλη κλίμακα και στις δύο ερωτήσεις σε ποσοστά 60,5% και 55,3% αντιστοίχως (Παράρτημα 1.2 & 1.3).

II. Spearman's Correlation Test

Ο έλεγχος συσχέτισης επιτρέπει τη διερεύνηση ύπαρξης σχέσης μεταξύ δύο μεταβλητών. Η μηδενική υπόθεση του ελέγχου (H_0) υποστηρίζει ότι δεν υπάρχει σχέση μεταξύ των εξεταζόμενων μεταβλητών ενώ η εναλλακτική (H_1) υποστηρίζει την ύπαρξη σχέσης. Ο έλεγχος συσχέτισης του Spearman αποτελεί μη παραμετρικό έλεγχο και εφαρμόζεται στην περίπτωση κατά την οποία οι μεταβλητές μετρούνται σε αριθμητική ή ισοδιαστημική κλίμακα (ratio - interval) με μη κανονική κατανομή, δηλαδή, όταν οι τιμές των μεταβλητών είναι έντονα ασύμμετρες (στρεβλωμένες) ή στην περίπτωση κατά την οποία οι μεταβλητές είναι εκφρασμένες σε τακτική κλίμακα

(ordinal). Ο συντελεστής συσχέτισης (ρ ή rho) λαμβάνει τιμές μεταξύ -1 έως 1 περνώντας και από το 0 ενώ το θετικό και αρνητικό πρόσημο του συντελεστή προσδιορίζουν την κατεύθυνση της σχέσης ως θετική ή αρνητική αντίστοιχα. Θετική συσχέτιση σημαίνει ότι αύξηση στις τιμές μίας μεταβλητής προκαλούν αύξηση στις τιμές της άλλης μεταβλητής. Παράλληλα, αρνητική συσχέτιση σημαίνει ότι αύξηση στις τιμές μίας μεταβλητής οδηγεί σε μείωση στις τιμές της άλλης μεταβλητής. Επιπρόσθετα, η τιμή που λαμβάνει ο συντελεστής συσχέτισης, εκφρασμένη σε απόλυτη τιμή υποδηλώνει το βαθμό έντασης της σχέσης. Συντελεστής συσχέτισης 1.00 σημαίνει τέλεια συσχέτιση μεταξύ των δύο μεταβλητών. Γραφικά αυτό σημαίνει ότι σε ένα γράφημα διασποράς όλα τα σημεία προσαρμόζονται απόλυτα σε μία ευθεία γραμμή. Ακόμα, συντελεστής συσχέτισης ίσος με το 0 δείχνει ότι δεν υφίσταται σχέση και συνεπώς τα σημεία του γραφήματος διασποράς είναι κατανεμημένα τυχαία (Field, 2017).

Στο παρόν έλεγχο εξετάζονται πρώτα, οι μεταβλητές διάταξης με τις 3 μεταβλητές διαστήματος και κατόπιν εξετάζονται οι σχέσεις των μεταβλητών διάταξης, δηλαδή των ερωτήσεων του ερωτηματολογίου, μεταξύ τους.

Παρακάτω παρουσιάζονται τα αποτελέσματα του πρώτου ελέγχου, δηλαδή την σχέση ανάμεσα στις μεταβλητές κατηγορίας και στις μεταβλητές διαστήματος.

Πίνακας 5.21: Αποτελέσματα Spearman's Correlation Test

	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΗΛΙΚΙΑ	ΕΤΗ ΠΡΟΥΠΗΡΕΣΙΑΣ
ΕΡΩΤΗΣΗ 1	0,06 (0,616)	-0,350 (0,002)	-0,152 (0,199)
ΕΡΩΤΗΣΗ 2	0,181 (0,126)	-0,246 (0,036)	-0,046 (0,698)
ΕΡΩΤΗΣΗ 3	0,057 (0,629)	-0,206 (0,080)	-0,145 (0,221)
ΕΡΩΤΗΣΗ 4	0,125 (0,291)	-0,272 (0,020)	-0,161 (0,173)
ΕΡΩΤΗΣΗ 5	-0,053 (0,658)	-0,117 (0,325)	-0,015 (0,900)
ΕΡΩΤΗΣΗ 6	-0,108 (0,364)	0,065 (0,583)	0,074 (0,534)
ΕΡΩΤΗΣΗ 7	-0,111 (0,351)	0,061 (0,609)	0,142 (0,232)
ΕΡΩΤΗΣΗ 8	0,049 (0,679)	-0,080 (0,500)	-0,046 (0,700)
ΕΡΩΤΗΣΗ 9	-0,151 (0,203)	-0,052 (0,661)	0,161 (0,172)
ΕΡΩΤΗΣΗ 10	-0,056 (0,640)	-0,076 (0,524)	-0,164 (0,165)
ΕΡΩΤΗΣΗ 11	0,132 (0,267)	0,080 (0,499)	0,221 (0,060)
ΕΡΩΤΗΣΗ 12	0,169 (0,152)	0,084 (0,478)	0,029 (0,807)
ΕΡΩΤΗΣΗ 13	-0,041 (0,729)	-0,267 (0,023)	0,173 (0,144)
ΕΡΩΤΗΣΗ 14	-0,056 (0,639)	-0,252 (0,032)	0,029 (0,810)

Όπως παρατηρείται στον πίνακα 5.21, στις 2 από τις 3 μεταβλητές του διαστήματος, πιο συγκεκριμένα στην εκπαίδευση και στα έτη προϋπηρεσίας, δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική σχέση μεταξύ μεταβλητών, στην ουσία είναι ανεξάρτητη η σχέση του από τις ερωτήσεις.

Από την άλλη, στα αποτελέσματα που αφορούν την ηλικία των ερωτηθέντων, υπάρχει στατιστικά σημαντική σχέση μεταξύ αυτής και πέντε (5) εκ των ερωτήσεων.

Συγκεκριμένα στην ερώτηση ένα (1) και δύο (2), υπάρχει στατιστικά σημαντική σχέση μεταξύ της ηλικίας και τις ακρίβειας των πληροφοριών σχετικά με τις οικονομικές αναφορές και την απεικόνιση των πόρων από τις Μ.Κ.Ο. ($p\text{-value}_1=0,002$ & $p\text{-value}_2=0,036$), καθώς ο συντελεστής συσχέτισης ($\rho_{01}=-0,350$ & $\rho_{02}=-0,246$) υποδηλώνει την ύπαρξη αρνητικής, ασθενούς σχέσης. Αυτό σημαίνει ότι όσο μεγαλύτερη είναι η ηλικία των εργαζομένων τόσο λιγότερο θεωρούν ότι οι πληροφορίες και η απεικόνιση των πόρων είναι ακριβείς. Ο συντελεστής προσδιορισμού, ερώτηση ένα (1), δύο (2) είναι 12,25% ($r^2=12,25\%$) και 6,05% ($r^2=6,05\%$) αντίστοιχως, δείχνει ότι οι διακυμάνσεις στην ηλικία εξηγούν τις μεταβολές στην τοποθέτηση των απαντήσεων σχετικά με την ακρίβεια και την απεικόνιση των πόρων κατά 12,25% στην πρώτη και 6,05% στη δεύτερη ερώτηση. Αυτό το ποσοστό των 87,75% στην πρώτη και των 93,95% στη δεύτερη ερώτηση δείχνει ότι εκτός από την ηλικία υπάρχουν και άλλοι παράγοντες που επηρεάζουν την διαμόρφωση των απαντήσεων. Στη συνέχεια, στην ερώτηση τέσσερα (4) επίσης προσδιορίζεται στατιστικά σημαντική σχέση μεταξύ της ηλικίας και του ελέγχου που γίνεται από τους χρηματοδότες σχετικά με την οικονομική διαχείριση των προγραμμάτων, διότι η τιμή συχνότητας είναι μικρότερη του 0,05 ($p\text{-value}_4=0,020$). Τα αποτελέσματα του συντελεστή συσχέτισης φανερώνουν αρνητική σχέση ($\rho_{01}=-0,272$), αυτό ερμηνεύεται με την αντίστροφη σχέση της ηλικίας με τον έλεγχο από τους χρηματοδότες. Ο συντελεστής προσδιορισμού είναι 7,40% ($r^2=7,40\%$) και υπάρχει περιθώριο της τάξεως του 92,6% για τους παράγοντες που επηρεάζουν τις απαντήσεις των οικονομικών διαχειριστών.

Τέλος, στις ερωτήσεις 13 και 14, παρουσιάζεται στατιστικά σημαντική σχέση μεταξύ της ηλικίας και της κάλυψης βασικών αναγκών, της υγείας και της εκπαίδευσης των ωφελούμενων από τους χρηματοδότες ($p\text{-value}_{13}=0,023$ & $p\text{-value}_{14}=0,032$), με τον συντελεστή συσχέτισης να δείχνει εκτός από πολύ ασθενής αλλά και αρνητική σχέση ($\rho_{013}=-0,267$ & $\rho_{014}=-0,252$). Η ερμηνεία είναι ότι, όσο μεγαλύτερη η ηλικία των ερωτηθέντων τόσο λιγότερο πιστεύουν ότι είναι επαρκής η κάλυψη των βασικών αναγκών, της υγείας και της εκπαίδευσης. Ο συντελεστής προσδιορισμού για την ερώτηση 13 κυμαίνεται στο 7,13% ($r^2=7,13\%$), οπότε το 92,87% επηρεάζεται από διαφορετικούς παράγοντες, εκτός της ηλικίας των ερωτηθέντων, για την κάλυψη των βασικών αναγκών των ωφελούμενων. Στην ερώτηση 14 ο συντελεστής προσδιορισμού είναι 6,35% ($r^2=6,35\%$), με συνέπεια το 93,65% να έχει διαφορετικούς λόγους που επέλεξε την απάντηση πέραν της ηλικίας των εργαζομένων.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι τιμές του συντελεστή συσχέτισης Spearman και αντιστοίχως οι τιμές των p – value μεταξύ των μεταβλητών διάταξης.

Πίνακας 5.22: Αποτελέσματα Spearman's Correlation Test

	ΕΡΩΤ. 1	ΕΡΩΤ. 2	ΕΡΩΤ. 3	ΕΡΩΤ. 4	ΕΡΩΤ. 5	ΕΡΩΤ. 6	ΕΡΩΤ. 7	ΕΡΩΤ. 8	ΕΡΩΤ. 9	ΕΡΩΤ. 10	ΕΡΩΤ. 11	ΕΡΩΤ. 12	ΕΡΩΤ. 13	ΕΡΩΤ. 14
ΕΡΩΤ. 1	1.000 (-)	0,635 (0,000)	0,725 (0,000)	0,640 (0,000)	0,411 (0,000)	0,059 (0,623)	0,205 (0,082)	0,436 (0,000)	0,176 (0,136)	0,277 (0,018)	-0,406 (0,000)	-0,180 (0,877)	0,324 (0,005)	0,264 (0,024)
ΕΡΩΤ. 2	0,635 (0,000)	1,00 (-)	0,401 (0,000)	0,610 (0,000)	0,471 (0,000)	0,008 (0,948)	0,222 (0,059)	0,421 (0,000)	0,329 (0,004)	0,299 (0,010)	-0,262 (0,025)	-0,022 (0,856)	0,340 (0,003)	0,399 (0,000)
ΕΡΩΤ. 3	0,725 (0,000)	0,401 (0,000)	1,000 (-)	0,537 (0,000)	0,501 (0,000)	0,196 (0,097)	0,233 (0,047)	0,592 (0,000)	0,282 (0,016)	0,391 (0,001)	-0,391 (0,001)	0,027 (0,817)	0,284 (0,015)	0,271 (0,020)
ΕΡΩΤ. 4	0,640 (0,000)	0,610 (0,000)	0,537 (0,000)	1,000 (-)	0,373 (0,001)	0,135 (0,254)	0,123 (0,299)	0,416 (0,000)	0,340 (0,003)	0,401 (0,000)	-0,141 (0,234)	-0,005 (0,967)	0,417 (0,000)	0,297 (0,011)
ΕΡΩΤ. 5	0,411 (0,000)	0,471 (0,000)	0,501 (0,000)	0,373 (0,001)	1,000 (-)	0,281 (0,016)	0,400 (0,000)	0,470 (0,000)	0,469 (0,000)	0,595 (0,000)	-0,124 (0,298)	-0,084 (0,478)	0,340 (0,003)	0,394 (0,001)
ΕΡΩΤ. 6	0,059 (0,623)	0,008 (0,948)	0,196 (0,097)	0,135 (0,254)	0,281 (0,016)	1,000 (-)	0,460 (0,000)	0,441 (0,000)	0,299 (0,010)	0,309 (0,008)	0,252 (0,032)	0,090 (0,451)	0,364 (0,002)	0,353 (0,002)
ΕΡΩΤ. 7	0,205 (0,082)	0,222 (0,059)	0,233 (0,047)	0,123 (0,299)	0,400 (0,000)	0,460 (0,000)	1,000 (-)	0,376 (0,001)	0,559 (0,000)	0,364 (0,002)	0,052 (0,660)	0,009 (0,940)	0,498 (0,000)	0,430 (0,000)
ΕΡΩΤ. 8	0,436 (0,000)	0,421 (0,000)	0,592 (0,000)	0,416 (0,000)	0,470 (0,000)	0,441 (0,000)	0,376 (0,001)	1,000 (-)	0,397 (0,001)	0,407 (0,000)	-0,198 (0,093)	0,094 (0,427)	0,315 (0,007)	0,350 (0,002)
ΕΡΩΤ. 9	0,176 (0,136)	0,329 (0,004)	0,282 (0,016)	0,340 (0,003)	0,469 (0,000)	0,299 (0,010)	0,559 (0,000)	0,397 (0,001)	1,000 (-)	0,513 (0,000)	0,045 (0,704)	-0,166 (0,161)	0,369 (0,001)	0,358 (0,002)
ΕΡΩΤ. 10	0,277 (0,018)	0,299 (0,010)	0,391 (0,001)	0,401 (0,000)	0,595 (0,000)	0,309 (0,008)	0,364 (0,002)	0,407 (0,000)	0,513 (0,000)	1,000 (-)	-0,205 (0,082)	-0,069 (0,563)	0,260 (0,026)	0,374 (0,001)
ΕΡΩΤ. 11	-0,406 (0,000)	-0,262 (0,025)	-0,391 (0,001)	-0,141 (0,234)	-0,124 (0,298)	0,252 (0,032)	0,052 (0,660)	-0,198 (0,093)	0,045 (0,704)	-0,205 (0,082)	1,000 (-)	0,370 (0,001)	0,163 (0,169)	-0,047 (0,692)
ΕΡΩΤ. 12	-0,180 (0,877)	-0,022 (0,856)	0,027 (0,817)	-0,005 (0,967)	-0,084 (0,478)	0,090 (0,451)	0,009 (0,940)	0,094 (0,427)	-0,166 (0,161)	-0,069 (0,563)	0,370 (0,001)	1,000 (-)	0,060 (0,612)	-0,069 (0,563)
ΕΡΩΤ. 13	0,324 (0,005)	0,340 (0,003)	0,284 (0,015)	0,417 (0,000)	0,340 (0,003)	0,364 (0,002)	0,498 (0,000)	0,315 (0,007)	0,369 (0,001)	0,260 (0,026)	0,163 (0,169)	0,060 (0,612)	1,000 (-)	0,610 (0,000)
ΕΡΩΤ. 14	0,264 (0,024)	0,399 (0,000)	0,271 (0,020)	0,297 (0,011)	0,394 (0,001)	0,353 (0,002)	0,430 (0,000)	0,350 (0,002)	0,358 (0,002)	0,374 (0,001)	-0,047 (0,692)	-0,069 (0,563)	0,610 (0,000)	1,000 (-)

Από τον πίνακα 5.22 παρατηρείται αρχικά ότι, στο μεγαλύτερο εύρος του πίνακα υπάρχει σχέση εξάρτησης μεταξύ των ερωτήσεων, αφού στις περισσότερες από αυτές η τιμή συχνότητας είναι μικρότερη του 0,05. Στο σημείο αυτό θα εξεταστούν οι κρισιμότερες ερωτήσεις του ερωτηματολογίου, δηλαδή η ένα (1) και η έξι (6).

Στην πρώτη ερώτηση διαπιστώνεται ότι υπάρχει σχέση εξάρτησης με εννέα (9) από τις 14 ερωτήσεις. Υπάρχει στατιστικά σημαντική σχέση μεταξύ της πρώτης, της δεύτερης και τρίτης ερώτησης του ερωτηματολογίου, διότι $p\text{-value}_2=0,000$, $p\text{-value}_3=0,000$ και ο συντελεστής συσχέτισης είναι $\rho_{12}=0,635$ και $\rho_{13}=0,725$, δείχνει την ύπαρξη θετικής, μέτριας για την ερώτηση δύο (2) και θετικής, ισχυρής σχέσης για την ερώτηση τρία (3) σχέσης. Αυτή η θετική σχέση δικαιολογείται και επαληθεύεται γιατί όσο ακριβέστερες είναι οι πληροφορίες των οικονομικών αναφορών, τόσο

απεικονίζεται με σαφήνεια η χρησιμοποίηση των πόρων και τόσο πιο κατανοητές γίνονται από τους χρηματοδότες. Αυτό φαίνεται και από τον συντελεστή προσδιορισμού για τις ερωτήσεις δύο (2) και τρία (3), 40,32% ($r^2=40,32\%$) και 52,56% ($r^2=52,56\%$) αντιστοίχως, δίνοντας ένα μεγάλο ποσοστό εξάρτησης των ερωτήσεων. Στη συνέχεια, σχέση εξάρτησης, με θετική συσχέτιση, υπάρχει μεταξύ των ερωτήσεων ένα (1), τέσσερα (4) και πέντε (5), επειδή ο $p\text{-value}_4=0,000$ και $p\text{-value}_5=0,000$ αλλά και ο συντελεστής συσχέτισης αντιστοιχεί σε $\rho_{04}=0,640$ (μέτρια σχέση) και $\rho_{05}=0,411$ (ασθενής σχέση). Αυτή η σχέση δικαιολογείται εύλογα, αφού η ακρίβεια των οικονομικών αναφορών σχετίζεται με τον έλεγχο που γίνεται από τους χρηματοδότες και αυτή με τη σειρά της σχετίζεται με την αιτιολόγηση των δαπανών από τους οικονομικούς διαχειριστές. Σε αυτό το σημείο ο συντελεστής προσδιορισμού αποδίδει νούμερα της τάξεως 40,96% ($r^2=40,96\%$) για την ερώτηση τέσσερα (4) και 16,89% ($r^2=16,89\%$) για την ερώτηση πέντε (5).

Σχέση εξάρτησης, με θετική συσχέτιση, παρουσιάζεται στις ερωτήσεις ένα (1), οχτώ (8) και δέκα (10), όπου $p\text{-value}_8=0,000$ και $p\text{-value}_{10}=0,018$ και συντελεστή συσχέτισης $\rho_{08}=0,436$ και $\rho_{010}=0,277$. Στις συγκεκριμένες ερωτήσεις παρατηρείται σχέση εξάρτησης, ωστόσο θεωρείται πιο ασθενής, δηλαδή επηρεάζουν και άλλοι παράγοντες για την ακρίβεια των οικονομικών αναφορές σε σχέση με την κατηγοριοποίηση των αναγκών του κάθε προγράμματος και τα κριτήρια που υπάρχουν για τον καταμερισμό του μισθού ανά ειδικότητα. Στη συνέχεια διαπιστώνεται στατιστικά σημαντική σχέση αλλά με αρνητική, ασθενής συσχέτιση, μεταξύ των ερωτήσεων ένα (1) και 11, το $p\text{-value}_{11}=0,000$ και ο συντελεστής συσχέτισης $\rho_{011}=-0,406$. Αυτό μπορεί να ερμηνευτεί, ότι όσο πιο ακριβείς είναι οι οικονομικές αναφορές, τόσο λιγότερο μπορεί να θεωρηθεί αμφισβητήσιμη μια διαδικασία που ακολουθείται για την ανάθεση έργου ή εργασίας. Ο συντελεστής προσδιορισμού, υποδεικνύει ότι επηρεάστηκε το 16,48% ($r^2=16,48\%$) που απάντησε, το υπόλοιπο 83,52% είχε άλλους παράγοντες για να καταλήξει στις συγκεκριμένες απαντήσεις. Τελευταία στατιστικά σημαντική σχέση, παρουσιάζεται ανάμεσα στις ερωτήσεις ένα (1), 13 και 14, δηλαδή όσο ακριβείς είναι οι οικονομικές αναφορές, τόσο είναι επαρκή τα ποσά που διατίθενται από τους χρηματοδότες για την κάλυψη των βασικών αναγκών, της υγείας και της εκπαίδευσης των ωφελούμενων ($p\text{-value}_{13}=0,00$ και $p\text{-value}_{14}=0,024$). Ο συντελεστής συσχέτισης ($\rho_{013}=0,324$, $\rho_{014}=0,264$) δείχνει την ύπαρξη θετικής αλλά ασθενής και πολύ ασθενής σχέση για τις αντίστοιχες ερωτήσεις.

Η επόμενη ερώτηση που θα εξεταστεί για την σχέση εξάρτησης της είναι η έξι (6). Υπάρχει στατιστικά σημαντική σχέση αυτής και της ερώτησης πέντε (5), καθώς όσο οι δαπάνες ξεπερνούν το προϋπολογισμένο κόστος, τόσο ο έλεγχος που γίνεται σχετικά με την αιτιολογία των δαπανών βοηθά στην απρόσκοπτη λειτουργία των προγραμμάτων ($p\text{-value}_5=0,016$) και ο συντελεστής συσχέτισης δείχνει την ύπαρξη θετικής, πολύ ασθενούς σχέσης. Αυτό φαίνεται και από τον συντελεστή προσδιορισμού όπου κυμαίνεται στο 7,90% ($r^2=7,90\%$). Στατιστικά σημαντική σχέση παρατηρείται και μεταξύ των ερωτήσεων έξι (6), επτά (7) και οχτώ (8) ($p\text{-value}_7=0,000$, $p\text{-value}_8=0,000$) και ο συντελεστής συσχέτισης καταδεικνύει θετική, ασθενούς σχέση ($\rho_{70}=0,460$, $\rho_{80}=0,441$). Αυτό σημαίνει ότι όσο οι δαπάνες ξεπερνούν το προϋπολογισμένο κόστος, τόσο πιο εφικτό είναι για τον οικονομικό διαχειριστή να επέμβει στο αρχικό κόστος για να το διορθώσει και τόσο η κατηγοριοποίηση των δαπανών αντιστοιχεί στις ανάγκες του εκάστοτε προγράμματος. Ο συντελεστής προσδιορισμού δείχνει ότι οι διακυμάνσεις των απαντήσεων για τις δαπάνες που ξεπερνούν το προϋπολογισμένο κόστος σε σχέση με την επέμβαση του οικονομικού διαχειριστή στο αρχικό κόστος υπολογίζεται στο 21,16% ($r^2=21,16\%$) και 19,45% ($r^2=19,45\%$) σχετικά με την κατηγοριοποίηση των δαπανών και κατά πόσο αυτή αντιστοιχεί στις ανάγκες των προγραμμάτων, δίνοντας ένα περιθώριο 80,55% υπόλοιπων παραγόντων που μπορεί να επηρεάσουν τις απαντήσεις.

Επιπρόσθετα υπάρχει σχέση εξάρτησης, με θετική συσχέτιση, μεταξύ των δαπανών που ξεπερνούν το προϋπολογισμένο κόστος και του αριθμού των εργαζομένων για την κάλυψη των αναγκών των προγραμμάτων και των κριτηρίων στους μισθούς ανά ειδικότητα ($p\text{-value}_9=0,010$, $p\text{-value}_{10}=0,008$), καθώς ο συντελεστής συσχέτισης ($\rho_{90}=0,299$, $\rho_{100}=0,309$) υποδηλώνει πολύ ασθενή και ασθενή σχέση αντιστοίχως. Επίσης, στατιστικά σημαντική σχέση φανερώνεται ανάμεσα στις δαπάνες που ξεπερνούν το προϋπολογισμένο κόστος και την αμφισβήτηση που μπορεί να θεωρηθεί στην διαδικασία που ακολουθείται για την ανάθεση έργου, δεδομένου ότι η τιμή σημαντικότητας είναι μικρότερη του 0,05 ($p\text{-value}_{11}=0,032$). Το αποτέλεσμα του συντελεστή συσχέτισης, φανερώνει θετική σχέση ($\rho_{110}=0,252$), αυτό σημαίνει ότι όσο οι δαπάνες που ξεπερνούν το προϋπολογισμένο κόστος, τόσο περισσότερο μπορεί μια διαδικασία που ακολουθείται στην ανάθεση έργου να αμφισβητηθεί. Ο συντελεστής προσδιορισμού ($r^2=6,35\%$) στην ερώτηση 11, δείχνει ότι οι διακυμάνσεις στις δύο (2) ερωτήσεις σχετίζονται κατά 6,35%. Τελευταία σχέση στατιστικά σημαντική που θα αναλυθεί είναι αυτή ανάμεσα στις ερωτήσεις έξι

(6), 13 και 14 ($p\text{-value}_{13}=0,002$, $p\text{-value}_{14}=0,002$). Ο συντελεστής συσχέτισης ($\rho_{13}=0,364$, $\rho_{14}=0,353$), δείχνει ότι όσο οι δαπάνες ξεπερνούν το προϋπολογισμένο κόστος, τόσο τα χρήματα που διατίθενται από τους χρηματοδότες για την κάλυψη των βασικών αναγκών είναι επαρκή και τόσο καλύπτονται οι ανάγκες τις υγείας και τις εκπαίδευσης των ωφελούμενων. Ο συντελεστής προσδιορισμού στην ερώτηση 13 σημειώνεται στο 13,25% ($r^2=13,25\%$), αφήνεται έτσι ένα περιθώριο 86,75% που οι απαντήσεις επηρεάζονται από άλλους λόγους. Στο 12,46% ($r^2=12,46\%$) για την ερώτηση 14 είναι ο συντελεστής προσδιορισμού που δείχνει τη σχετικότητα των απαντήσεων των δαπανών που ξεπερνούν το προϋπολογισμένο κόστος με την χρηματοδότηση των αναγκών της εκπαίδευσης και υγείας των ωφελούμενων.

5.5. Συμπεράσματα

Από την περάτωση της βιβλιογραφικής ανασκόπησης και της έρευνας, προκύπτουν αξιολογικά συμπεράσματα για την χρηματοοικονομική διαχείριση των Μ.Κ.Ο..

Από την μελέτη της βιβλιογραφικής ανασκόπησης, προκύπτει ότι οι Μ.Κ.Ο. έχουν κοινά στοιχεία με τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον ιδιωτικό τομέα αλλά έχουν και κάποιες ουσιαστικές διαφορές που έχουν να κάνουν κυρίως με το σκοπό τους, δηλαδή οι Μ.Κ.Ο. ιδρύονται για να προσφέρουν κοινωνικό έργο σε αντίθεση με τις ιδιωτικές επιχειρήσεις οι οποίες αποσκοπούν αποκλειστικά στην κερδοφορία. Ένα άλλο στοιχείο είναι ότι οι χρηματοδότες πρέπει να είναι ενήμεροι για το που θα διοχετεύονται οι πόροι, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η καλή χρήση τους. Επίσης, από τα πιο σημαντικά ζητήματα είναι, η σωστή κατάρτιση του αρχικού προϋπολογισμού, η οποία είναι σημαντικό να διασφαλίζει την απρόσκοπτη ροή του προγράμματος, όπως και η πρόβλεψη για την παρέμβαση του οικονομικού διαχειριστή κατά τη διάρκεια του προγράμματος εφόσον προκύψουν αναπάντεχες ανάγκες. Τέλος, βασικό σημείο αναφοράς, είναι ο έλεγχος των πόρων μέσω των εξωτερικών οικονομικών αναφορών σε συνδυασμό με την ορθή λογιστική απεικόνιση.

Από την μελέτη των ερωτηματολογίων, προκύπτει ότι, οι περισσότεροι ερωτηθέντες απάντησαν στις ερωτήσεις επιλέγοντας τις βαθμολογικές κλίμακες : «Σε μεγάλη κλίμακα» και «Σε μέτρια κλίμακα», σε σχέση με τις άλλες τρεις επιλογές απαντήσεων. Από αυτό προκύπτει ότι, οι ερωτηθέντες παρουσιάζεται να έχουν μια θετική στάση απέναντι στον τρόπο λειτουργίας και χρηματοδότησης των Μ.Κ.Ο..

Επιπρόσθετα, από τα αποτελέσματα συμπεραίνεται ότι είναι πολύ πιθανόν να απεικονίζονται με σαφήνεια και ακρίβεια οι οικονομικές αναφορές και οι προϋπολογισμοί. Επίσης, θεωρείται ότι ο έλεγχος είναι επαρκής ώστε να διασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία του εκάστοτε προγράμματος. Ακόμη, ως συμπέρασμα πιθανώς να προκύπτει ότι τα προγράμματα είναι ορθολογικά δομημένα (στελέχωση, προμήθειες κ.α.).

Μέσω των αποτελεσμάτων του Spearman's Correlation Test για τις μεταβλητές του διαστήματος η έρευνα δείχνει, ότι η ηλικία παίζει ρόλο στη διαμόρφωση ορισμένων απαντήσεων και αυτό ίσως να οφείλεται στο γεγονός ότι οι οικονομικοί διαχειριστές είναι σε θέση να απαντήσουν βάσει της εμπειρίας τους. Δεδομένου όμως, ότι η σχέση εξάρτησης θεωρείται ασθενής και πολύ ασθενής, παρατηρείται ότι εκτός από την ηλικία υπάρχουν και άλλοι παράγοντες και μάλιστα σε αρκετά μεγάλο βαθμό που συμβάλλουν στην διαμόρφωση των απαντήσεων. Μερικοί από αυτούς θα μπορούσαν πιθανόν να είναι, το οικογενειακό υπόβαθρο στο οποίο έχουν μεγαλώσει, καθώς και οι παγκόσμιες πολιτικές συνθήκες, ενδεχομένως θα ήταν σε θέση να επηρεάσουν τη διαμόρφωση των απαντήσεων. Τέλος στη συγκεκριμένη έρευνα, ενώ αναμένεται η ύπαρξη στατιστικά σημαντικής σχέσης μεταξύ και των άλλων μεταβλητών που αναλύθηκαν, δηλαδή της εκπαίδευσης και των ετών προϋπηρεσίας, διαπιστώνεται ότι κάτι τέτοιο δεν ισχύει.

Με βάση την ερμηνεία των αποτελεσμάτων του Spearman's Correlation Test στην οποία διαφαίνεται η σχέση εξάρτησης μεταξύ των ερωτήσεων, παρατηρείται ότι στην έρευνα υπάρχει στατιστικά σημαντική σχέση μεταξύ τους. Όσο ακριβέστερες είναι οι πληροφορίες των οικονομικών αναφορών, τόσο απεικονίζεται με σαφήνεια η χρησιμοποίηση των πόρων και τόσο πιο κατανοητές γίνονται από τους χρηματοδότες. Οι απαντήσεις που δόθηκαν στο ερωτηματολόγιο είναι θετικές για την έρευνα, κάτι το οποίο φαίνεται να συμφωνεί, όπως διαπιστώθηκε από την βιβλιογραφική ανασκόπηση, με τις απόψεις των Robert και Young (1994), σχετικά με την διαχείριση των πόρων και ότι πρέπει χρησιμοποιούνται για συγκεκριμένο σκοπό.

Στη συνέχεια, υπάρχει στατιστικά σημαντική σχέση μεταξύ των ερωτήσεων σχετικά με τις δαπάνες που ξεπερνούν το προϋπολογισμένο κόστος και της ευελιξίας του οικονομικού διαχειριστή να επέμβει στο αρχικό κόστος για να το διορθώσει, καθώς και την κατηγοριοποίηση των δαπανών του εκάστοτε προγράμματος και αυτό συμπεραίνεται από τις απαντήσεις που δόθηκαν, οι οποίες και σε αυτό το σημείο είναι θετικές για την έρευνα που διεξάγεται. Η βιβλιογραφική ανασκόπηση έρχεται να

συμφωνήσει με τα αποτελέσματα καθώς η Blazek (1996) αναφέρει ότι, είναι μείζονος σημασίας η σωστή κατάρτιση του προϋπολογισμού αλλά και η παρέμβαση που γίνεται κατά τη διάρκεια του προγράμματος από τους οικονομικούς διαχειριστές. Τέλος, ακόμη ένα σημείο που επιφέρει θετικά αποτελέσματα για την έρευνα αλλά και συμφωνεί με την αναφορά της Blackbaud Inc. (2011), η οποία αναφέρεται στο κατά πόσο σημαντικός είναι ο έλεγχος που γίνεται μέσω των εξωτερικών οικονομικών αναφορών σε συνδυασμό με το κατάλληλο λογιστικό σύστημα, είναι οι απαντήσεις που δόθηκαν στις ερωτήσεις τέσσερα (4) και πέντε (5).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΕΠΙΛΟΓΟΣ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Στις σημερινές μέρες, όπου οι Μ.Κ.Ο. σε παγκόσμιο αλλά και σε εθνικό επίπεδο φαίνεται να διακατέχουν σημαντικό ρόλο στην διαμόρφωση του παγκόσμιου πολιτικού σκηνικού, είναι σημαντικό να διερευνάται ότι η χρηματοδότηση των Διεθνών Οργανισμών αξιοποιείται ουσιαστικά καθώς και ότι η οικονομική διαχείριση επιτυγχάνει τους στόχους της με την απορρόφηση όλων των πόρων. Όπως παρατηρήθηκε και από τα αποτελέσματα της έρευνας που διεξάχθηκε, οι Μ.Κ.Ο. σε πολύ μεγάλο ποσοστό παρέχουν ακριβείς πληροφορίες για την χρησιμοποίηση των πόρων μέσω οικονομικών αναφορών. Επίσης, υπάρχει έλεγχος από τους χρηματοδότες και στις περισσότερες περιπτώσεις των προγραμμάτων υπάρχει ελευθερία στην διαμόρφωση των αρχικών προϋπολογισμών αλλά και στην επεξεργασία του κατά τη διάρκεια υλοποίηση τους.

Για τη διεξαγωγή πιο αξιόπιστων αποτελεσμάτων, θα ήταν χρήσιμο να υλοποιηθεί περαιτέρω έρευνα η οποία δεν θα χαρακτηρίζεται μόνο ως ποσοτική αλλά θα περιέχει το στοιχείο της ποιοτικής ανάλυσης με σκοπό την απόκτηση πιο ολοκληρωμένης άποψης. Πιο συγκεκριμένα, σε έναν Μ.Κ.Ο. της τάξεως της «Άρσις» τόσο σε εργατικό δυναμικό όσο και σε αριθμό προγραμμάτων που υλοποιούνται μέσω αυτής, υπάρχει μεγάλος αριθμός κοινωνικών επιστημών, όπως παραδείγματος χάριν ψυχολόγοι και κοινωνικοί λειτουργοί. Η συγκεκριμένη ομάδα εργαζομένων έρχεται σε καθημερινή επαφή τόσο με το φυσικό αντικείμενο (ωφελοούμενοι) και είναι σε θέση να γνωρίζει την κατάσταση τους, αλλά και με το οικονομικό καθώς συνεργάζονται με τους οικονομικούς διαχειριστές που ο βασικός τους ρόλος είναι η αποκλειστική επαφή με τους οικονομικούς διαχειριστές των οργανισμών που διαθέτουν τους πόρους. Γι' αυτό τον λόγο προτείνεται η συμμετοχή των κοινωνικών επιστημών στην έρευνα μέσω προσωπικών συνεντεύξεων που θα αναλύεται εκτενώς η υπάρχουσα κατάσταση των ωφελοούμενων.

Προϋπόθεση για την πιο ουσιαστική ερμηνεία των αποτελεσμάτων της έρευνας θα ήταν χρήσιμη η συμμετοχή και άλλων Μ.Κ.Ο. στις οποίες υλοποιούνται αντίστοιχα προγράμματα. Η μεγαλύτερη συμμετοχή οικονομικών διαχειριστών στη διεξαγωγή της έρευνας, θα την οδηγούσε σε ασφαλέστερα συμπεράσματα όσον αφορά την οικονομική

διαχείριση των προγραμμάτων. Πιθανόν, ο αυξανόμενος αριθμός ερωτηθέντων στην έρευνα θα βοηθούσε στην επίλυση πρακτικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι οικονομικοί διαχειριστές.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ξενογλώσση

- Anthony, Robert N. and David, W. Young (2008) *Management Control in Not-for-profit Organizations*, 8th Edition, Cambridge, Mass.: Crimson Press.
- Beck, U. (2002) *Τι είναι παγκοσμιοποίηση; Λανθασμένες αντιλήψεις και απαντήσεις*, Αθήνα, εκδόσεις Καστανιώτη.
- Blazek, J. (2008) *Financial Planning for Not-for-profit Organizations*, Hoboken, New Jersey, John Wiley & Sons, Inc..
- Field, A. (2017) *Discovering statistics using IBM SPSS statistics*, 5th ed., London, SAGE.
- Gellner, E. (1996) *Η κοινωνία των πολιτών και οι αντίπαλοι της: συνθήκες ελευθερίας*, Αθήνα, εκδόσεις Παπαζήση.
- Horngren, Charles T., George Foster, and Srikant M. Datar (2009) *Cost Accounting: A Managerial Emphasis*, 13th edition, Upper Saddle River, NJ, Prentice Hall.
- Pallant, J. (2016) *SPSS Survival Manual: A Step By Step Guide to Data Analysis Using SPSS Program*, 6th ed., London, The McGraw - Hill Education.
- Vakil, Anna C. (1997), “Confronting the classification problem: Toward a taxonomy of NGOs”, *World Development*, Vol. 25 (12), pp. 2057-2070.

Ελληνική

- Ανθόπουλος, Χ. (2002), “Πολιτικά κόμματα και μη κυβερνητικές οργανώσεις, ρόλοι συμπληρωματικοί ή αναπληρωματικοί”, *Κοινωνία των πολιτών*, τόμος 8, σελ. 10.

- Μαυρογορδάτος Γ. (2011) *Ομάδες πίεσης και Δημοκρατία*, Αθήνα, εκδόσεις Πατάκη.
- Ομάδα Εργασίας Νέων, Ίδρυμα Ανδρέα Παπανδρέου (2005), “Εισαγωγή στις Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ): Ορισμός – Ρόλος – Οργάνωση – Χρηματοδότηση”, Αθήνα.
- Σημίτη, Μ. (2002), “Κεντρικές και περιφερειακές Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις: η συγκρότηση ενός κοινωνικού δικτύου στη διεθνή κοινότητα”, Σκλιάς κ. συν., *Η διπλωματία της κοινωνίας των πολιτών*, Αθήνα, εκδόσεις Παπαζήση, σελ. 74-76.
- Σκλιάς, Π. και Χουλιάρης, Α. (2002), “Εισαγωγή: Η γεωγραφία των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων”, Σκλιάς κ. συν., *Η διπλωματία της κοινωνίας των πολιτών*, Αθήνα, εκδόσεις Παπαζήση, σελ. 14.
- Στραβοσκούφης, Α. (2006), “Κοινωνική Ανάπτυξη, Κοινωνία Πολιτών, και ΜΚΟ. Ένας Διαδραστικός Θεσμικός Μηχανισμός”, *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τόμος Β' (120), σελ. 93-133.
- Τσαούση, Δ. (2006) *Η κοινωνία του ανθρώπου: Εισαγωγή στην κοινωνιολογία*, Αθήνα, εκδόσεις Guttenberg.
- Φραγκονικολόπουλος, Χ. (2007) *Ο παγκόσμιος ρόλος των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων*, Αθήνα, εκδόσεις Ι. Σιδέρης.

Ηλεκτρονικές πηγές

- Blackbaud, Inc. (2011), “Financial Management of Not-for-Profit Organizations”,
[Online] Available from:
https://www.blackbaud.co.uk/files/resources/downloads/WhitePaper_FinancialManagementForNPO.pdf , [Accessed: 05 July 2019].

Γιαννής, Ν. (2002), “Τι είναι η Κοινωνία Πολιτών;”, Διαθέσιμο στο:
<http://www.kinisispoliton.gr/wp-content/uploads/2014/03/publication7.pdf>,
[τελευταία πρόσβαση: 24 Ιουλίου 2019].

Whitney, K. (2011), “Financial Management in Non Profit Organizations”, [Online]
Available from: <https://karrenwhitney.wordpress.com/2011/10/13/financial-management-in-non-profit-organizations/>, [Accessed: 09 July 2019].

Willets, P. (2002), City University of London, “What is a Non – Governmental
Organization?”, [Online] Available from:
<http://www.staff.city.ac.uk/p.willets/CS-NTWKS/NGO-ART.HTM>,
[Accessed: 18 July 2019].

<https://www.arsis.gr/>, [τελευταία πρόσβαση: 25 Ιουλίου 2019].

<http://www.arsis.gr/pii-imaste/diikisi/>, [τελευταία πρόσβαση: 22 Ιουλίου 2019].

<https://www.arsis.gr/pii-imaste/i-arsis/>, [τελευταία πρόσβαση: 07 Ιουλίου 2019].

<https://www.arsis.gr/pii-imaste/i-diadromi-mas/>, [τελευταία πρόσβαση: 27
Ιουλίου 2019].

<https://www.arsis.gr/drasis-ke-ipiresies/kentro-ipostirixis-neon/>, [τελευταία
πρόσβαση: 10 Ιουλίου 2019].

<http://arsis.gr/to-spiti-tis-arsis/>, [τελευταία πρόσβαση: 08 Ιουλίου 2019].

<https://www.unhcr.org/>, [τελευταία πρόσβαση: 24 Ιουλίου 2019].

<https://www.unhcr.org/what-we-do.html> , [τελευταία πρόσβαση: 21 Ιουλίου
2019].

<https://www.unhcr.org/emergencies.html>, [τελευταία πρόσβαση: 11 Ιουλίου
2019].

[https://www.unhcr.org/gr/wp-content/uploads/sites/10/2018/01/04-
symvasiprotokollo.pdf](https://www.unhcr.org/gr/wp-content/uploads/sites/10/2018/01/04-symvasiprotokollo.pdf), [τελευταία πρόσβαση: 19 Ιουλίου 2019].

<https://www.unicef.org/>, [τελευταία πρόσβαση: 20 Ιουλίου 2019].

<https://www.unicef.org/research-and-reports>, [τελευταία πρόσβαση: 21 Ιουλίου 2019].

Πανεπιστημιακές Παραδόσεις

Κατατρακυλίδης, Κ. (2009), Σημειώσεις παραδόσεων στα μαθήματα «Οικονομετρία Ι», Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Σχολή Νομικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών, Τμήμα Οικονομικών Επιστημών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παράρτημα 5^ο Κεφαλαίου

Παράρτημα 1.1.

Crosstab

Οι όροι που τίθενται από τους χρηματοδότες, αποκλείουν κάποιους πιθανούς προμηθευτές από τη διαδικασία ανάθεσης έργου;

			Καθόλου	Σε μικρή κλίμακα	Σε μέτρια κλίμακα	Σε μεγάλη κλίμακα	Πάρα πολύ	Total
Φύλο	Ανδρας	Count	2	17	13	3	0	35
		Expected Count	1.9	12.5	11.0	8.2	1.4	35.0
		% within Φύλο	5.7%	48.6%	37.1%	8.6%	0.0%	100.0%
		% within Οι όροι που τίθενται από τους χρηματοδότες, αποκλείουν κάποιους πιθανούς προμηθευτές από τη διαδικασία ανάθεσης έργου;	50.0%	65.4%	56.5%	17.6%	0.0%	47.9%
		% of Total	2.7%	23.3%	17.8%	4.1%	0.0%	47.9%
	Γυναίκα	Count	2	9	10	14	3	38
		Expected Count	2.1	13.5	12.0	8.8	1.6	38.0
		% within Φύλο	5.3%	23.7%	26.3%	36.8%	7.9%	100.0%
		% within Οι όροι που τίθενται από τους χρηματοδότες, αποκλείουν κάποιους πιθανούς προμηθευτές από τη διαδικασία ανάθεσης έργου;	50.0%	34.6%	43.5%	82.4%	100.0%	52.1%
		% of Total	2.7%	12.3%	13.7%	19.2%	4.1%	52.1%
Total	Count	4	26	23	17	3	73	
	Expected Count	4.0	26.0	23.0	17.0	3.0	73.0	
	% within Φύλο	5.5%	35.6%	31.5%	23.3%	4.1%	100.0%	
	% within Οι όροι που τίθενται από τους χρηματοδότες, αποκλείουν κάποιους πιθανούς προμηθευτές από τη διαδικασία ανάθεσης έργου;	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
	% of Total	5.5%	35.6%	31.5%	23.3%	4.1%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	12.869 ^a	4	.012
Likelihood Ratio	14.653	4	.005
Linear-by-Linear Association	9.230	1	.002
N of Valid Cases	73		

a. 4 cells (40.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1.44.

Φύλο * Οι όροι που τίθενται από τους χρηματοδότες, αποκλείουν κάποιους πιθανούς προμηθευτές από τη διαδικασία ανάθεσης έργου; Crosstabulation

		Οι όροι που τίθενται από τους χρηματοδότες, αποκλείουν κάποιους πιθανούς προμηθευτές από τη διαδικασία ανάθεσης έργου;				
		Καθόλου - Σε μικρή κλίμακα	Σε μεσαία κλίμακα	Σε μεγάλη κλίμακα	Total	
Φύλο	Ανδρας	Count	19	13	3	35
		Expected Count	14.4	11.0	9.6	35.0
		% within Φύλο	54.3%	37.1%	8.6%	100.0%
		% within Οι όροι που τίθενται από τους χρηματοδότες, αποκλείουν κάποιους πιθανούς προμηθευτές από τη διαδικασία ανάθεσης έργου;	63.3%	56.5%	15.0%	47.9%
		% of Total	26.0%	17.8%	4.1%	47.9%
Γυναίκα		Count	11	10	17	38
		Expected Count	15.6	12.0	10.4	38.0
		% within Φύλο	28.9%	26.3%	44.7%	100.0%
		% within Οι όροι που τίθενται από τους χρηματοδότες, αποκλείουν κάποιους πιθανούς προμηθευτές από τη διαδικασία ανάθεσης έργου;	36.7%	43.5%	85.0%	52.1%
		% of Total	15.1%	13.7%	23.3%	52.1%
Total		Count	30	23	20	73
		Expected Count	30.0	23.0	20.0	73.0
		% within Φύλο	41.1%	31.5%	27.4%	100.0%
		% within Οι όροι που τίθενται από τους χρηματοδότες, αποκλείουν κάποιους πιθανούς προμηθευτές από τη διαδικασία ανάθεσης έργου;	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
		% of Total	41.1%	31.5%	27.4%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2- sided)
Pearson Chi-Square	12.222 ^a	2	.002
Likelihood Ratio	13.246	2	.001
Linear-by-Linear Association	10.204	1	.001
N of Valid Cases	73		

a. 0 cells (0.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 9.59.

Παράρτημα 1.2.

Crosstab

Είναι κατά τη γνώμη σας επαρκή τα ποσά που διατίθενται από τους χρηματοδότες για την κάλυψη των βασικών αναγκών των ωφελουμένων;

		Καθόλου	Σε μικρή κλίμακα	Σε μέτρια κλίμακα	Σε μεγάλη κλίμακα	Πάρα πολύ	Total	
Φύλο	Ανδρας	Count	1	7	18	9	0	35
		Expected Count	.5	5.3	13.9	14.4	1.0	35.0
		% within Φύλο	2.9%	20.0%	51.4%	25.7%	0.0%	100.0%
		% within Είναι κατά τη γνώμη σας επαρκή τα ποσά που διατίθενται από τους χρηματοδότες για την κάλυψη των βασικών αναγκών των ωφελουμένων;	100.0%	63.6%	62.1%	30.0%	0.0%	47.9%
		% of Total	1.4%	9.6%	24.7%	12.3%	0.0%	47.9%
		Γυναίκα	Count	0	4	11	21	2
	Expected Count	.5	5.7	15.1	15.6	1.0	38.0	
	% within Φύλο	0.0%	10.5%	28.9%	55.3%	5.3%	100.0%	
	% within Είναι κατά τη γνώμη σας επαρκή τα ποσά που διατίθενται από τους χρηματοδότες για την κάλυψη των βασικών αναγκών των ωφελουμένων;	0.0%	36.4%	37.9%	70.0%	100.0%	52.1%	
	% of Total	0.0%	5.5%	15.1%	28.8%	2.7%	52.1%	
Total	Count	1	11	29	30	2	73	
	Expected Count	1.0	11.0	29.0	30.0	2.0	73.0	
	% within Φύλο	1.4%	15.1%	39.7%	41.1%	2.7%	100.0%	
	% within Είναι κατά τη γνώμη σας επαρκή τα ποσά που διατίθενται από τους χρηματοδότες για την κάλυψη των βασικών αναγκών των ωφελουμένων;	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
	% of Total	1.4%	15.1%	39.7%	41.1%	2.7%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	10.202 ^a	4	.037
Likelihood Ratio	11.508	4	.021
Linear-by-Linear Association	8.531	1	.003
N of Valid Cases	73		

a. 4 cells (40.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .48.

Φύλο * Είναι κατά τη γνώμη σας επαρκή τα ποσά που διατίθενται από τους χρηματοδότες για την κάλυψη των βασικών αναγκών των ωφελουμένων;

Crosstabulation

Είναι κατά τη γνώμη σας επαρκή τα ποσά που διατίθενται από τους χρηματοδότες για την κάλυψη των βασικών αναγκών των ωφελουμένων;

		Καθόλου - Σε μικρή κλίμακα	Σε μεσαία κλίμακα	Σε μεγάλη κλίμακα	Total	
Φύλο	Ανδρας	Count	8	18	9	35
		Expected Count	5.8	13.9	15.3	35.0
		% within Φύλο	22.9%	51.4%	25.7%	100.0%
		% within Είναι κατά τη γνώμη σας επαρκή τα ποσά που διατίθενται από τους χρηματοδότες για την κάλυψη των βασικών αναγκών των ωφελουμένων;	66.7%	62.1%	28.1%	47.9%
		% of Total	11.0%	24.7%	12.3%	47.9%
		Γυναίκα	Count	4	11	23
		Expected Count	6.2	15.1	16.7	38.0
		% within Φύλο	10.5%	28.9%	60.5%	100.0%
		% within Είναι κατά τη γνώμη σας επαρκή τα ποσά που διατίθενται από τους χρηματοδότες για την κάλυψη των βασικών αναγκών των ωφελουμένων;	33.3%	37.9%	71.9%	52.1%
		% of Total	5.5%	15.1%	31.5%	52.1%
Total		Count	12	29	32	73
		Expected Count	12.0	29.0	32.0	73.0
		% within Φύλο	16.4%	39.7%	43.8%	100.0%
		% within Είναι κατά τη γνώμη σας επαρκή τα ποσά που διατίθενται από τους χρηματοδότες για την κάλυψη των βασικών αναγκών των ωφελουμένων;	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
		% of Total	16.4%	39.7%	43.8%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2- sided)
Pearson Chi-Square	9.040 ^a	2	.011
Likelihood Ratio	9.279	2	.010
Linear-by-Linear Association	7.568	1	.006
N of Valid Cases	73		

a. 0 cells (0.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 5.75.

Παράρτημα 1.3.

Crosstab

Καλύπτει η χρηματοδότηση σε ικανοποιητικό βαθμό τις ανάγκες της υγείας και της εκπαίδευσης των ωφελουμένων

Φύλο	Ανδρας	Count	των ωφελουμένων				Total	
			Καθόλου	Σε μικρή κλίμακα	Σε μέτρια κλίμακα	Σε μεγάλη κλίμακα		Πάρα πολύ
		2	5	19	9	0	35	
		Expected Count	1.0	5.3	14.4	12.9	1.4	35.0
		% within Φύλο	5.7%	14.3%	54.3%	25.7%	0.0%	100.0%
		% within Καλύπτει η χρηματοδότηση σε ικανοποιητικό βαθμό τις ανάγκες της υγείας και της εκπαίδευσης των ωφελουμένων	100.0%	45.5%	63.3%	33.3%	0.0%	47.9%
		% of Total	2.7%	6.8%	26.0%	12.3%	0.0%	47.9%
	Γυναίκα	Count	0	6	11	18	3	38
		Expected Count	1.0	5.7	15.6	14.1	1.6	38.0
		% within Φύλο	0.0%	15.8%	28.9%	47.4%	7.9%	100.0%
		% within Καλύπτει η χρηματοδότηση σε ικανοποιητικό βαθμό τις ανάγκες της υγείας και της εκπαίδευσης των ωφελουμένων	0.0%	54.5%	36.7%	66.7%	100.0%	52.1%
		% of Total	0.0%	8.2%	15.1%	24.7%	4.1%	52.1%
Total		Count	2	11	30	27	3	73
		Expected Count	2.0	11.0	30.0	27.0	3.0	73.0
		% within Φύλο	2.7%	15.1%	41.1%	37.0%	4.1%	100.0%
		% within Καλύπτει η χρηματοδότηση σε ικανοποιητικό βαθμό τις ανάγκες της υγείας και της εκπαίδευσης των ωφελουμένων	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
		% of Total	2.7%	15.1%	41.1%	37.0%	4.1%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	10.118 ^a	4	.038
Likelihood Ratio	12.117	4	.017
Linear-by-Linear Association	5.495	1	.019
N of Valid Cases	73		

a. 4 cells (40.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .96.

Φύλο * Καλύπτει η χρηματοδότηση σε ικανοποιητικό βαθμό τις ανάγκες της υγείας και της εκπαίδευσης των ωφελουμένων Crosstabulation

		Καλύπτει η χρηματοδότηση σε ικανοποιητικό βαθμό τις ανάγκες της υγείας και της εκπαίδευσης των ωφελουμένων				
		Καθόλου - Σε μικρή κλίμακα	Σε μεσαία κλίμακα	Σε μεγάλη κλίμακα	Total	
Φύλο	Ανδρας	Count	7	19	9	35
		Expected Count	6.2	14.4	14.4	35.0
		% within Φύλο	20.0%	54.3%	25.7%	100.0%
		% within Καλύπτει η χρηματοδότηση σε ικανοποιητικό βαθμό τις ανάγκες της υγείας και της εκπαίδευσης των ωφελουμένων	53.8%	63.3%	30.0%	47.9%
		% of Total	9.6%	26.0%	12.3%	47.9%
Γυναίκα		Count	6	11	21	38
		Expected Count	6.8	15.6	15.6	38.0
		% within Φύλο	15.8%	28.9%	55.3%	100.0%
		% within Καλύπτει η χρηματοδότηση σε ικανοποιητικό βαθμό τις ανάγκες της υγείας και της εκπαίδευσης των ωφελουμένων	46.2%	36.7%	70.0%	52.1%
		% of Total	8.2%	15.1%	28.8%	52.1%
Total		Count	13	30	30	73
		Expected Count	13.0	30.0	30.0	73.0
		% within Φύλο	17.8%	41.1%	41.1%	100.0%
		% within Καλύπτει η χρηματοδότηση σε ικανοποιητικό βαθμό τις ανάγκες της υγείας και της εκπαίδευσης των ωφελουμένων	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
		% of Total	17.8%	41.1%	41.1%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2- sided)
Pearson Chi-Square	6.899 ^a	2	.032
Likelihood Ratio	7.050	2	.029
Linear-by-Linear Association	3.829	1	.050
N of Valid Cases	73		

a. 0 cells (0.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 6.23.

Παράρτημα 1.4. Ερωτηματολόγιο

**ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΤΗ «ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ»**

Αξιότιμοι/ες Κύριοι/Κυρίες,

Από το 2015 έως και σήμερα, το μεταναστευτικό ως ζήτημα στην Ευρώπη και ειδικότερα στην Ελλάδα αποτελεί θέμα μείζονος σημασίας και πολλές φορές τίθενται ζητήματα αμφισβήτησης για τη χρησιμότητα αλλά και την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων διαχείρισής του. Το παρόν ερωτηματολόγιο, το οποίο αποτελεί μέρος της διπλωματικής μου εργασίας, με θέμα «Χρηματοοικονομική Διοίκηση των Μη Κυβερνητικών Οργανισμών», θα συμβάλει στην εξαγωγή ουσιωδών συμπερασμάτων σχετικά με το κατά πόσο τα χρήματα που δαπανώνται από διάφορους Διεθνείς Οργανισμούς αξιοποιούνται ουσιωδώς, καθώς και αν η οικονομική διαχείριση επιτυγχάνει τους στόχους της με την απορρόφηση όλων των πόρων.

Θα πρέπει να τονιστεί, ότι οι απαντήσεις των ερωτηθέντων είναι ανώνυμες, εμπιστευτικές και δεν θα επιτρέπουν την οποιαδήποτε συσχέτιση με τις ταυτότητες τους. Τα δεδομένα που θα συγκεντρωθούν θα αφορούν μόνο τις ανάγκες της παρούσας έρευνας και μετά την εκπόνηση της διπλωματικής δεν θα χρησιμοποιηθούν για περαιτέρω έρευνα. Επιπλέον, ο σχεδιασμός του ερωτηματολογίου είναι σε τέτοια μορφή, ώστε να μην απαιτείται ιδιαίτερη χρονική επιβάρυνση εκ μέρους σας. Στην περίπτωση που το επιθυμείτε, τα αποτελέσματα της έρευνας μπορούν να σας κοινοποιηθούν.

Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων για την ανταπόκρισή σας.

Με εκτίμηση,

Καγιά Σουλτάνα

e-mail : mtf18051@uom.edu.gr

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

I. Δημογραφικά Στοιχεία

1) Φύλο

α. Άνδρας

β. Γυναίκα

2) Ηλικία

α. 18 – 27

β. 28 - 36

γ. 37 – 45

δ. 46 – 54

ε. 55 – 63

στ. 64 και άνω

3) Εκπαίδευση

α. Απόφοιτος/η Λυκείου

β. Απόφοιτος/η ΑΕΙ/ΤΕΙ

γ. Κάτοχος Μεταπτυχιακού

δ. Κάτοχος Διδακτορικού

4) Έτη προϋπηρεσίας

α. 1 – 6

β. 7 – 12

γ. 13 – 18

δ. 19 – 24

ε. 25 και άνω

II. Ερωτήσεις Έρευνας

		ΚΑΘΟΛΟΥ	ΣΕ ΜΙΚΡΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	ΣΕ ΜΕΤΡΙΑ ΚΛΙΜΑΚΑ	ΣΕ ΜΕΓΑΛΗ ΚΛΙΜΑΚΑ	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ
1.	Πιστεύετε ότι υπάρχει ενδεδειγμένος έλεγχος αναφορικά με την οικονομική διαχείριση των προγραμμάτων, που αναλαμβάνουν οι Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί;					
2.	Θεωρείτε ότι ο έλεγχος που γίνεται από τους χρηματοδότες σχετικά με την αιτιολογία των δαπανών βοηθά στην απρόσκοπτη λειτουργία των προγραμμάτων;					
3.	Υπάρχουν περιπτώσεις των οποίων οι δαπάνες, σε ορισμένα budget line, ξεπερνούν το προϋπολογισμένο κόστος;					
4.	Είναι εφικτό ο οικονομικός διαχειριστής να επέμβει στον αρχικό προϋπολογισμό, προσθέτοντας budget line, για τυχόν ανάγκες που δεν έχουν προβλεφθεί από τον χρηματοδότη;					
5.	Κατά πόσο νομίζετε, ότι η κατηγοριοποίηση των δαπανών αντιστοιχεί στις ανάγκες του εκάστοτε προγράμματος;					
6.	Ο αριθμός των εργαζομένων επαρκεί για να καλύψει τις ανάγκες του εκάστοτε προγράμματος;					
7.	Τα κριτήρια που υπάρχουν για τον καταμερισμό του μισθού ανά ειδικότητα, είναι κατά τη γνώμη σας αντικειμενικά;					
8.	Μπορεί μια διαδικασία που ακολουθείται για την ανάθεση έργου ή εργασίας (catering, επιδιόρθωση βλαβών, κ.ο.κ.) και είναι σύμφωνη με την νομοθεσία του κράτους, να θεωρηθεί αμφισβητήσιμη;					
9.	Οι όροι που τίθενται από τους χρηματοδότες, αποκλείουν κάποιους πιθανούς προμηθευτές, π.χ. μικρές επιχειρήσεις, από τη διαδικασία ανάθεσης έργου;					

10.	Είναι κατά τη γνώμη σας επαρκή τα ποσά που διατίθενται από τους χρηματοδότες για την κάλυψη των βασικών αναγκών (στέγαση, ένδυση, τροφοδοσία) των ωφελούμενων;					
11.	Καλύπτει η χρηματοδότηση σε ικανοποιητικό βαθμό τις ανάγκες της υγείας και της εκπαίδευσης των ωφελούμενων;					
12.	Με βάση τον προϋπολογισμό (budget line) και τα χρήματα που δαπανώνται, είναι το βιοτικό επίπεδο των ωφελούμενων, εκτός των βασικών αναγκών, αντίστοιχο του επιπέδου των Ελλήνων πολιτών;					
13.	Θεωρείτε ότι τα κονδύλια που δαπανώνται για την μέριμνα των παιδιών (που βρίσκονται σε οικογένειες) είναι ικανά, για να καλύψουν τις βασικές τους ανάγκες;					
14.	Πιστεύετε ότι η πρόβλεψη που υπάρχει στον προϋπολογισμό των χρηματοδοτήσεων για τα ασυνόδευτα ανήλικα έχει μακροπρόθεσμο χαρακτήρα;					